

Pod Junáckou vlajkou

Jaroslav Foglar

Pod Junáckou vlajkou

1. Osudný slib

Maminka sice ještě na Mirka něco volala, ale on předstíral, že neslyší a utíkal hlučně po schodech dolů.

Vypozoroval už, že se nevyplácí vracet se a ptát se! Z toho vždy koukalo nějaké zdržení. Dojít třeba ještě do sklepa pro brambory, ačkoliv kamarádi již netrpělivě čekají, nebo přinést chléb od pekaře, kde člověk musí čekat vždycky půl hodiny, než se protlačí k pultu!

A Mirek dnes takové zdržení nemohl potřebovat! Dnes opravdu pospíchal! Od té doby, kdy do jejich party přišel Ondra, ten dovedný chlapík, znalý všeho možného, byla skutečně škoda přijít pozdě na umluvenou schůzku a ztratit tak možnost účastnit se s partou dalekých toulek ulicemi města, s desítkami drobných příhod na každém rohu, všelijakým vyprávěním, jež Ondra tak mistrně ovládal, a jinými ještě věcmi.

Scházívali se vždycky u hodin na náměstíčku a Ondra nikdy dlouho nečekal. Kdo nepřišel, nepřišel! Byla to jeho škoda! Ondra vyrazil, i kdyby měl jít sám. Nešel sám ovšem nikdy. I když tu někdy nebyl včas Mirek (pro nějaké to mamincino zavolání na poslední chvíli), přišli ostatní dva: Joska Fajfrů, který se všemu vždycky tak strašně divil a Ondru téměř zbožňoval, a Přemík se svým skoro ještě dětským obličejem.

Ano, i dnes tu byli již oba a Ondra je zde už také! Mirek je vidí z rohu ulice, z níž vyšel do náměstíčka. Ondra tam stojí ledabyle opřený o sloup s hodinami, něco vykládá a Joska mu takřka visí svýma modrýma očima na rtech. Přemík má starý tenisový míček a pořád jej nakopává. Občas mu míček uteče do jízdni dráhy, ale neúnavný Přemík se za ním rozežene a zábava pokračuje.

Ondra se teď podíval chladně na hodiny, ale Mirek již přiběhl a skoro popuzeně vykřikl: „Přišel jsem přesně, je přesně pět, podívej se!“

Kývl na všechny letmým pohybem hlavy, kterým zdravíme ty přátele, s nimiž nejsme zvyklí podávat si ruku, a pak se všichni zvolna odpoutali od sloupu s hodinami.

Mirek šel vedle Ondry a vdechoval podivný zápach jeho montérské blůzy. Ondra byl první rok v učení u automechanika. Teď přišel rovnou z dílny, kde pracoval do půl páté.

„Tak kam půjdeme příští neděli?“ začal řeč Přema a obrátil se na Ondru. „Jistě bude hezky. Tatínek říkal, že tak krásný říjen ještě nezažil!“

„Opravdu ne?“ divil se Joska, ale hned ho něco napadlo: „Mohli bychom jít do Černých skal, můj strejda tam má známého hajného. Určitě by nás tam z lesů nevyhnali!“

„Přinesu ještě docela nový kotlík na vaření,“ chlubně ho přerušil Přema. „Vyměním ho ve škole za knížky od jednoho kluka.“

„Kdyby tak byl nějaký stan!“ povzdechl Ondra. „A do těch Černých skal půjdeme!“ řekl pak milostivě, a Mirek v duchu záviděl oběma hochům, že každý z nich Ondru něčím překvapil. Joska tím známým hajným a Přema dokonce kotlíkem. Podnikli už několik výprav a vždycky vařili v potlučeném starém plecháči, ve kterém jídlo načichlo plechem tak, že na něj přešla chuť.

Byla to prazvláštní společnost těchto několik hochů. Ondra byl její hlavou. Největší a nejstarší, skoro šestnáctiletý učeďník, ovládal své tři mladší kamarády dokonale.

Dva z nich byli podobného zjevu, jako byl on: ne právě čistí, zanedbaného zevnějšku, hrubé mluvy. Jen Mirek se od nich lišil, jako by mezi ně zabloudil jen náhodou. Jeho kolena i ruce byly poměrně čisté, oblek měl pěkně upravený a dobře stříhané vlasy měl učesány do pečlivé pěšinky. Ale Mirek sám nebyl dobrý chlapec. Jeho povaha měla mnoho kazů a malá přísnost maminky je ještě rozmnožovala. Ve snaze zalíbit se ostatním, vyváděl Mirek neuvěřitelné kousky. Slabému Hortynovi, jemuž se ve škole každý smál, vyhodil ze třetího patra školy oknem aktovku s učením na ulici. K učitelům se choval výbojně. Jeho odpovědi, odvážné a smělé, rozechvívaly ostatní hochy ve třídě. Mirek nechtěl učitele urazit, ale chtěl, aby se mu třída obdivovala. Nepromeškal žádnou příležitost, aby se něčím před ostatními nevytáhl.

Pod Junáckou vlajkou

Kdo se s ním zapletl do nějakých partyk, mohl už napřed vědět, že ho Mirek ošidí. To uměl znamenitě, byl v těchto věcech hladký jako úhoř! Sběratelé známek sklapli své zásobníky, když mezi ně o přestávce Mirek zabrousil. Knížku mu půjčil jen ten, kdo neměl zájem o její vrácení. Mirek totiž vypůjčené knihy zásadně nevracel; ve třídě bylo dost hochů, kteří to mohli potvrdit.

Přesto však Mirek dovedl být velmi příjemný společník, a dokud nedošlo k nějakým pletichám, dalo se s ním docela dobře vyjít.

A jen tady v Ondrově partě nebylo teď Mirkovi nějak dobře. Dokud byl s Přemíkem a Joskou sám, bylo to jiné. Oba byli mladší než on, obdivovali se mu ve všem, uznávali každé jeho slovo a to Mirkovi lichotilo. Pak se seznámili s Ondrou – a ten brzo převzal vedení. Mirek byl zatlačen až na druhé místo. Ondra byl teď hlavou. I Mirek to cítil, ale nebylo možno dobýt si zpět vedoucí postavení v partě. A tak se – ač nerad – smířil se stavem věcí a spokojil se tím, že se namáhal jakýmkoliv způsobem se zavděčit a zalíbit Ondrovi.

Nedařilo se mu to dobře. Ondra byl někdy nafoukaný chlapík, věčně nespokojený, věčně se pošklebující a velmi náročný.

Teď dokonce touží po stanu! Nu – což o to, výpravy se stanem, to je báječná věc! Stan dodává táboření teprve pravé kouzlo. Nemusí se hned utíkat z lesa, když se trochu zamračí a může se jít z města již v sobotu odpoledne. Večer se zapálí někde daleko v lesích táborový oheň – a pak člověk ulehne do stanu, do toho malého útulného příbytečku, místo aby potmě v noci juchal domů, nebo aby spal někde v křoví „pod širákem“. A ráno vstane, sluníčko nakukuje vesele do stanu, voda se v potoku třpytí – oh, panečku – mít takový stan!

A jak by se s ním Mirek před Ondrou vytáhl! Tato myšlenka se mu úporně vrací do hlavy.

Několik splašených nápadů mu blesklo myslí. Jeden v ní zůstal – a Mirek najednou slavnostně a záhadně prohlásil:

„Opatřím stan – spolehněte na mne!“

Ondra byl tak překvapen, že se až zastavil. Mlčel a jen se tázavě díval na Mirka.

„Ty že opatříš stan? Ty?“ divil se Joska.

„A jak – pochlub se! Kde vezmeš peníze?“ dorážel Přemík.

„Nebudu potřebovat peníze!“ usmíval se Mirek a v jeho tváři bylo vidět, že mu působí potěšení ten obdiv i údiv, který vzbudil svým tvrzením.

„Nebázní!“ vzmožil se konečně Ondra na slovo. „Na tom stanu hodně záleží. Jedině s ním můžeme dělat všechny ty výpravy tak, jak jsem je měl vždycky v plánu. A tak by bylo dobře, kdybys ze sebe vysypal, jak ho chceš opatřit. Snad si stan nebudeš přát k vánocům? To bychom se načekali! A na lyže se stanem nepojedu!“ Jeho hlas zněl posměšně; to bylo znamení, že Ondra dostává vztek.

„Nebo si na něj budeš teprve strádat?“ ptal se Přemík. „To by přece teprve dlouho trvalo!“

Mirek je nechal ještě chvíli hádat. Obléhali jej otázkami, údivem, hrál chvíli zase hlavní úlohu a to potřeboval. Taková už byla jeho povaha: vzbudit pozornost, údiv, obdiv za každou cenu.

Až když Ondrova zvědavost začala rychle ustupovat vzteku nad Mirkovým mlčením, pronesl zvolna:

„Snad se mně budete smát! Snad nebudete věřit, že se to povede! Ale dokázal jsem již jiné věci! A ten stan opatřím! Máme u nás ve škole skauta – víte – nějak se musím dostat do jeho oddílu, přihlásím se tam třeba jako nováček – to už se nějak udělá!“

„No – a to jako myslíš, že ti tam dají stan k narozeninám – nebo jak si to vlastně představuješ?“ netrpělivě se posmíval Ondra.

Mirek se nedal vyrušit z klidu. „To vím, že ne,“ odsekl. „Ale jednoho krásného dne se stan nějakým záhadným způsobem ztratí, rozuměj!“ Usmál se významně a jeho příjemná tvář dostala na chvíli nehezký výraz. „Ztratí se tak, že nikdo nebude vědět jak! Buď prostě zmizí z klubovny, nebo nebude odevzdán po nějakém výletu, myslím si totiž, že skauti musí po každém výletu půjčené stany vracet do klubovny, zkrátka musí se to nějak zamíchat, aby nikdo nevěděl, kdo ten stan naposledy měl a kdy se vlastně ztratil. No, a pak za několik dnů ohlásím, že nemám na skautování čas, nebo že mně to doma zakázali – a vystoupím. A stan bude tady!“

Ondra kroutil zamyšleně hlavou. Ne proto, že tento způsob získání touženého stanu by byl v rozporu s jeho názory na cizí majetek – v tom směru si Ondra nedělal výčitky – ale nevěřil, že to půjde tak hladce, jak si to Mirek představuje.

Mirek však svému plánu věřil – a jak procházeli ulicemi a prohlíželi bez zájmu výklady, vymýšlel stále další a další podrobnosti svého plánu.

Bylo již šero a lampy se rozsvítily, když se Mirkovi trochu podařilo

Pod Junáckou vlajkou
přesvědčit Ondru, že to přece jen půjde a že ještě zbytek podzimu budou moci
stan užít.

Velkým okruhem se vrátili do ulic, ve kterých Ondra, Joska a Přemík
bydlili. Mirek bydlel dosti daleko odtud, na Hradčanech, kam se před rokem
odstěhoval.

Večer pokročil.

Zastavili se všichni pod osamělou lucernou a dlouho ještě rokovali o
Mirkově úmyslu.

Byl černý a nebezpečný jako tma, která je obklopovala za kruhem bledého
světla lucerny.

2. Náhodná pomoc

Kapitán Jiří Trojan, Mirkův otec, seděl ve svém pokoji za stolem, pokrytým
podrobnými mapami, dokumenty a knihami.

Občas zhlédl od listin na stole k malé podobizně Mirka a tu vymizel vždy
na chvíli tvrdý výraz z jeho rysů.

„Mirku,“ zavolal a odsunul nejbližší papíry na stole.

Někde v bytě se ozval dupot. Předsíní pronikly lehké chlapecké kroky, od
dveří kapitánova pokoje se ozvalo něco, co mělo být zaklepáním, a do pokoje se
vřítíl Mirek s úsměvnou tváří.

Zarazil se několik kroků od stolu, smál se zvesela a podpatky mu klaply ve
vzorném „pozoru“.

„Rozkaz – kapitáne,“ vyrazil ze sebe a rukou elegantně salutoval k myšlené
vojenské čapce.

Otec se rovněž rozesmál. Byl již zvyklý na to, že Mirek ho takto po
vojensku zdravil a nezazlival mu to. Rozuměli si dokonale.

Chvilí ho pozoroval a Mirek setrval v napjatém vzpřímeném postoji, čekaje
na povel „pohov“, který mu měl otec – rovněž v žertu – říci.

Otcův pohled klouzal po chlapci. Povšiml si jeho pečlivého účesu, z něhož
mu teď spadl pramínek vlasů do čela, jak se hnal do pokoje. Uvědomil si, jak
málo má v poslední době na Mirka čas.

Mirek byl oblečen ve sportovní pullover bez rukávů, pod nímž vyhledala
světlo modrá košile se špičatým límcem, krátké kalhoty z tmavomodré látky a nahá
kolena. Byl výjimečně příznivý říjen.

„Pohov!“

Oba, otec i syn, se znovu rozesmáli.

Mirek přistoupil ke stolu, ale nedíval se na listiny, po něm rozložené. To
byla vojenská tajemství, svěřená jeho otci, nikoliv jemu. Věděl to dobře a řídil
se podle toho.

Otec se zeptal: „S kým jsi byl, Mirku, dnes odpoledne?“

„S Ondrou, víš, s tím učedníkem – a ještě s Přemíkem a Joskou“, řekl
udivený Mirek. Nikdy se ho otec neptal, s kým byl...

„No – a co jste dělali, kde jste byli?“ tázal se otec dále, podivným a
naléhavým hlasem. Z jeho přízvuku bylo zřejmo, že se neptá jen z pouhé
zvědavosti.

Mirek byl udiven ještě více. A trochu zmaten, protože se mu v mysli vynořil
znovu jeho slib partě, že odcizí stan. To přece tady nemůže otci vyprávět! Nesmí
se prozradit!

„Chvilí jsme chodili jen tak po ulici,“ mluvil váhavě. „Pak jsme dlouho
prohlíželi knihy v jednom knihkupectví. Ondra si tam koupil dvě Parkerovky. To
jsou takové detektivní knížky víš –“ dodal jaksi provinile a oba se usmáli ve
vzájemném porozumění. Ale otec ihned zvázněl a Mirek hovořil dále:

„Pak jsme šli pomalu k biografu a Joska pořád chtěl na Ondrovi, aby mu tu
jednu Parkerovku půjčil. Skoro se až kvůli tomu pohádali. Stáli jsme dlouho u
fotografií před biografem a pak jsme se rozešli.“ Tady se Mirek trochu
začervenál, protože věděl, že obrázky u biografu nebyly pro hochy jeho věku
právě nejvhodnější a je možné, že otec to ví. Ale ten nic neříkal.

„A co děláš o nedělích, Mirku?“ ptal se jen dále pátravě. A hned sám za
Mirka odpověděl: „Je to asi právě tak málo duchaplné, jako to dnešní potloukání
po ulicích – víd? Ale já z tebe chci mít, Mirku, chlapce správného, zdravého,
schopného, čestného. Nechci, aby z tebe byl nějaký floutek!“

Ocelové oči otcovy zkoumavě hledí na Mirka, vnikají mu hluboko do srdce a
cítí tam něco nesprávného. Škoda, že není čas vzít si jednou Mirka pořádně na
paškál, myslí si otec. A pak zvolna, ale důrazně pokračuje:

„Mirku, podívej se, chtěl bych, aby ses stal skautem! Co tomu říkáš?“

Mirkův obličej vyjadřoval neklid. Proboha – ví snad už otec něco o jeho
úmyslu – nebo je to jen náhoda, že právě, když on sám se chtěl ke skautům
hlásit, otec ho tam nutí?

Mirek, podobný špatnému jadérku v hezké skořápce, stojí zde celý zkoprnělý.

Pod Junáckou vlajkou

Ale hned ho napadá dobrá stránka věci. Celý vstup do junáctví bude vlastně méně nápadný a usnadněný tím, že sám táta ho k tomu nutí. V hlavě se mu rodí ještě několik nápadů nových. Bude se moci na skautování leckdy vymluvit, když přijde pozdě domů, také sem tam se nějaká koruna na junácké potřeby vymámí. Vždyť vlastně je to jen dobře, když s tím tatínek přišel sám.

„No – už jsem na to také několikrát myslel,“ začal Mirek opatrně. „Máme ve třídě několik kluků – skautů. Zeptám se jich na všechno podrobně!“

Chvilí oba mlčeli. Otec vzal do ruky nějaký papír a spěšně do něho nahlédl. Mirek pochopil, že je rozmluva u konce.

Klapl podpatky, znovu elegantně zasalutoval a otec – kapitán v žertu pozdrav opětoval.

„Budu skautem!“ řekl Mirek. „Nějak to již zařídím!“

Vyběhl z pokoje a otec se vrátil ke své práci.

Byli oba spokojeni.

Mirek byl chlapec činu a neodkládal provedení svého rozhodnutí nikdy na pozdější dobu. Slíbil stan partě opatřit a čím dřív to bude, tím lépe!

Trochu ho jen hryzlo, že se mu ve třídě bude Rožďalovský smát, jak změnil své stanovisko. Rožďalovský byl totiž skautem a Mirek, který nikdy nebyl přítelem této organizace, měl s ním o junáctví zamítavé debaty, které často vrcholily až v ostré hádky. A teď najednou bude Mirek sám skautem! To bude posměšků!

Druhý den se ho opatrně začal vyptávat. Zatahl Rožďalovského o přestávce na chodbu k oknu a tiše, aby ho nikdo z kolem přebíhajících hochů neslyšel, vyzvídal: „Rožďaldo, hele, kde máte vy skauti svůj dům s klubovnou?“

„Hehehéé,“ rozrehtal se protivně Rožďalovský, „my nemáme své domy. Jsme rozdělení na očíslované oddíly a každý takový oddíl má svou klubovnu, kde se dá. Například já jsem v padesátém čtvrtém oddíle a máme klubovnu na Žižkově ve staré kůlně v jedné zahradě. A těch oddílů je hodně a každý je jinde.“

„A je nějaký oddíl někde u Klárova?“ ptal se Mirek. Bylo to totiž poměrně blízko jeho bydliště. Nebude přece chodit z Hradčan na Žižkov třeba až přes celou Prahu!

„Ale je – na Kampě. Devadesátka. Ale to je zvláštní oddíl – tam jen tak leckoho nevezmou.“ Náhle se Rožďalovský zarazil a vyhrkl: „Proč se ptáš? Snad nechceš taky skautovat? Ty?“ A jízlivě se rozesmál.

Mirkovi se stal v tu chvíli svým vyzývavým smíchem znovu tak protivný, že by mu byl něj raději vlepil pohlavěk. Ale opanoval se a odvětil chladně:

„Ano, chci to zkusit! Ale to je teď vedlejší. Raději mně řekni něco o té Devadesátce!“

„No, co bych ti měl o ní říci,“ váhavě mluvil Rožďalovský. „Tak je tam asi čtyřicet členů a nechtějí už nikoho přibírat. Jejich vedoucí říká, že když je v oddíle kluků hodně, nejsou prý pak už tak sešraní, ani se mezi sebou pořádně neznají, zkrátka, že to není to, co to má být. Nás ve čtyřiapadesátce je skoro osmdesát!“

„A kde má ta Devadesátka vlastně klubovnu?“ přerušil jeho výklady Mirek.

„To je právě to!“ řekl skoro závistivě Rožďalovský. „Mají klubovnu blízko řeky a mohou se projíždět na loďkách. Mají tři a ještě si prý sami budou stavět další. Jejich klubovna je v Zámečnické ulici číslo pět. Už jsem tam byl dvakrát na návštěvě.“

Mirek se chtěl ještě na něco ptát, ale zvonek ukončil přestávku a rozhovor musel skončit.

O příští přestávce se Mirek už na nic nevyptával, protože Rožďalovský začal hlasitě vtípkovat o tom, že Mirek se chce stát skautem, ač donedávna měl pro skauting jen posměch.

Mirek si umínil, že bude dále jednat na vlastní pěst. To, co se dozvěděl, mu musí stačit. A snad bude i lépe, když Rožďalovského nebude ani příliš upozorňovat na svůj zájem o junáctví. Mohlo by v něm třeba vzklíčit i nějaké podezření. A sama šťastná náhoda Mirkovi přeje; ta Devadesátka má klubovnu blízko party – také na Kampě.

3. Plnou parou vpřed

Hned příštího dne se vydal Mirek ze svých hradčanských výšek dolů do tajemného okolí staroslavného Karlova mostu.

Ondrovi ani ostatním hochům o své cestě nic neřekl, ani s nimi nemluvil. Dokud nebude moci říci o věci něco bližšího, raději se s nimi několik dnů nesetká.

Celou cestu si sestavoval řeč, kterou se chtěl v oddíle uvést. Nic vhodného ho však nechtělo napadnout a Mirek trochu zneklidněl. Také celý úmysl, který sledoval, se mu najednou nezdál už tak lehký a poněkud ho rozechvěl. Povede se to?

Pod Junáckou vlajkou

Bylo pošourné podzimní odpoledne, třebaže ještě vláhé. Po nebi se proháněly veliké mraky, vítr skučel a ze zahrad vháněl do ulic zvadlé listí. Vůně tlení vše pronikala.

Mirkovi bylo trochu úzko. Musí už si honem vymyslet, co řekne! Už je skoro u Zámečnické ulice. A tam někde je klubovna Devadesátky.

Až několik kroků od domu číslo pět se mu jako zázrakem vrátil jeho obvyklý klid, s jakým provozoval ty nejnemožnější kousky, které mu získávaly pověst nebezpečného chlapce-dareby. Jakoupak řeč! K smíchu! Řekne jim tam, že na přání svého otce sejde hlásit do oddílu. A jestli je to tak, jak říkal Rožďalovský, že v Devadesátce už nepřibírají nováčky, no, vždyť není na světě jen Devadesátka a Rožďalovský mu bude muset povědět o oddíle jiném.

Trochu bloudil po rozlehlém dvoře od jedné dveří k druhým, než našel nápis: „Klubovna 90. oddílu Junáka.“

Po několika vteřinách váhání rázně zaklepal. Uvnitř zmlkl něčí hlas, který něco vykládal a pak se ozvala výzva. „Dále!“

Mírek stiskl kliku a vstoupil do prostorné místnosti. Kolem velikého stolu uprostřed sedělo asi osm hochů, kteří se teď pátravě na Mirka zadívali.

Vyhledal očima jednoho z nich, který se mu zdál poněkud starší než ostatní a seděl v čele stolu.

„Chtěl bych se stát skautem,“ pronesl pevně Mírek, „a nevím, jak do toho!“

Tváří staršího chlapce, k němuž Mírek mluvil, přelétl úsměv.

„Tady je jen jedna pomoc,“ řekl. „Přihlásit se do junáckého oddílu. Těžší už je vydržet v něm zkušební dobu a stát se opravdu dobrým členem a dobrým kamarádem všem ostatním.“

Při těch slovech bleskla Mirkovi zase výstraha Rožďalovského, že už v Devadesátce nepřibírají, která dosti dobře nesouhlasila s tím, co zde teď povídal ten chlapík. Nezamítl přece Mirka, spíš mu dal naději! Ale co je to ta zkušební doba?

„To nemohu být skautem hned?“ zeptal se trochu zklamaně, protože vyhlídka na snadné a hlavně rychlé dosažení tajeného cíle – stanu – se hroutila. „To se musí na něco čekat?“

„Ano – totiž abys tomu rozuměl. Dnes junáctví přišlo do módy a do oddílů se hlásí mnoho hochů ne pro zájem, ale jen proto, aby se mohli druhým pochlubit, že jsou skauti. Takoví nám jenom překážejí, protože je naše činnost příliš nebaví.“

A proto, než někoho do oddílu opravdu přijmeme, dáme mu čtvrtletní zkušební lhůtu. V té době poznáme, zda z něho bude dobrý člen nebo zda jeho počáteční nadšení brzy vyprchá.“

„Ach, tak to je tedy,“ usmál se uklidněný Mírek. „Ale přesto se k vám hlásím.“ A hned dodal způsobem sobě vlastním: „Ten čtvrt roku zkušební lhůty, to bude můj zápas o mou dobrou pověst. Ještě nikdy mne totiž nikde nevyšoupli!“

Ta poznámka o „vyšoupnutí“ a veselý Mirkův smích, který zakryl skutečný úmysl, s kterým přišel, nakazily chlapce. Rozesmáli se a Mírek zaslechl, jak jeden z hochů prohodil o něm cosi velmi příjemného.

„Tak – dobrá!“ rozhodl pak onen starší hoch. „Počkej zde na našeho vedoucího, přijde před sedmou hodinou večer. A prozatím buď hostem na naší družinové schůzce. Abych ti vysvětlil, co to je u nás družina“

„Není zapotřebí,“ vpadl mu kvapně a hrdě Mírek do řeči. „Vím, oč jde. Ptal jsem se už u nás ve třídě kamaráda. Každý oddíl je rozdělen na několik družin, které vedou náčtové – víďte? A vedoucí pak vede celý oddíl“

„Výborně,“ zvolal onen starší hoch potěšeně, „dobře tomu rozumíš. Je to tak, jak jsi to řekl. A já jsem rádce této družiny Jelenů. Jmenují se Václav Sedláček, ale zde v oddílu mně říkají Venda.“ Teď Mirka napadlo, že se ještě nepředstavil. „Jmenují se Mírek Trojan,“ řekl a podal vendovi levici. I to již věděl od Rožďalovského, že si junáci podávají levé ruce, protože levá je bližší srdci a její stisk je tedy upřímnější.

Ostatní hoši se kolem něho seskupili a podávali mu také ruce.

„Já jsem Jarda Hvozdu.“

„Mně říkají Kink, ne abys to zapomněl!“

„Já jsem Gaučík!“

Mírek si všechna jména ani nepamatoval. Na některá si nemohl vzpomenout, když později šel domů a znovu si všechny hochy v mysli vybavoval.

Teď tady v klubovně se tím nijak nermoutil a už poslouchal zase dále vendu sedláčka, rádce družiny.

„Zrovna tady kreslíme takovou podivnou mapu,“ povídal mu Venda, když představování bylo u konce, a bylo vidět, že si přeje, aby program schůzky pokračoval tam, kde jej Mírek přerušil svým příchodem. „Dostali jsme od našeho vedoucího popis ostrova, u něhož byli vylodění vystěhovalci. Ti ostrov kolonizovali, na různých místech stavěli silnice, továrny atd. Podle písemných

údajů se snažíme všechny stavby kolonistů zakreslit do mapy smluvenými značkami. Podívej se, co už toho máme!“

Nad velkým archem papíru s načrtnutým ostrovem klonilo se všech sedm chlapců. Někteří v horlivosti, a také aby lépe viděli, téměř na stole leželi. A Venda četl z pokynů vedoucího dále:

„Pátý rok po vyloštění na ostrov se konaly jubilejní oslavy. V místech, kde kolonisté poprvé vkročili na půdu ostrova, totiž v jihovýchodním zálivu, postavili pět set metrů od pobřeží pomník.“

„Já vím, jak se značí pomník,“ vykřikl mimoděk Mirek a načrtl na papírek obdélníček s výběžkem v jeho horní straně.

„Ano,“ přisvědčil Venda, „ale teď ještě, kam máme značku zakreslit!“

„No – když říkáte jihovýchodně, tak sem dolů,“ ukazoval Mirek bezpečně napravo do nákrešů.

Venda byl překvapen Mirkovými znalostmi, ale ten je vysvětlil docela jednoduše: „Můj otec je voják – kapitán. To víte, ten musí znát mapu podrobně. A tak mě ledacos naučil.“

„My ty znalosti cvičíme, protože je potřebujeme na svých výpravách,“ řekl Venda. „Možná, že strčíš leckterého z nás i s jeho vědomostmi do kapsy!“

Mapa pak rostla dále. A když byla hotova, s častými Mirkovými zásahy, které vyvolaly vždy údiv hochů i pochvalu Vendovu a uložena pro vedoucího, přišly na řadu hry a zábavy veselého rázu.

Co toho všeho bylo! Mirek už ani nelitoval, že dnes vynechal schůzku s partou a toulání po ulicích. Vždyť zde byla taková zábava! A to, že se mohl tak dobře uplatnit při té mapě a údiv, který tím vzbudil, vyvolalo u něho pocit skoro opojné radosti.

První hra byla skutečně podařená. Venda dal svému sousedu do ruky krabičku od zápalek a řekl přitom: „To je krabička!“

Soused jí dal opět dalšímu, přesně s týmiž slovy. Tak krabička obešla všechny hochy a každý při jejím předání musel říci: „To je krabička!“

Když se vrátila zpět k Vendovi, poslal ji opět na cestu, ale k dosavadním slovům přidal další. Teď se již při jejím předávání říkalo: „To je krabička od zápalek!“

A po každém oběhnutí všech hochů přidával pak Venda stále a stále nová slova, která hoši museli přesně jeden po druhém při předání si krabičky opakovat. Kdo se zmýlil, přehodil slova nebo snad dokonce některé vynechal, nebo dlouho váhal, než je řekl, vypadl okamžitě ze hry za všeobecného smíchu a veselých poznámek.

Mirek vypadl asi při devátém oběhu, když už se říkala při předání celá litanie: „To je krabička od zápalek, vypotřebovaná v klubovně devadesátého oddílu, při velikém šetření svého obsahu, jenž na neštěstí nebyl neubývajícím, ale naopak byl vyčerpán dříve, než se sluší a patří na pořádně vychovanou krabičku od zápalek, a to zejména v devadesátém oddíle, který vždy velikou šetrností slýnul, slyne a dlouhá léta ještě bude slýnout...“

První věty uměli ti chlapci, kteří se až dosud ve hře udrželi, již nazpaměť. Ale čím dále ke konci a k novějším slovům, tím opatrněji je odříkávali. Všichni ostatní, ať hráči, či již vypadlí ze hry, s napětím číhali na sebenepatrnější chybičku mluvícího hochy. A jak se spletl, ozval se vítězný křik a hned zase bylo o jednoho hráče méně.

Pak se spletl i sám Venda a přidávání slov musel předat svému sousedu. Už byli ve hře jen tři hoši a za chvilíčku pouze dva. Teď přidávali slova vzájemně jeden druhému, každý ovšem musel opakovat celé povídání. Byl to úplný souboj, který všichni sledovali s velikou dychtivostí. A když Gaučík vynechal slovíčko „velikou“ a Jiřík zůstal vítězem, nebralo nadšení hochů mezí.

Pak přišly jiné hry. Se zavazanýma očima křídou nakreslit oko prasátka, jež bylo namalováno deset kroků od startu na podlaze, pak srážení krabiček z okraje stolu malým pingpongovým míčkem a další a další.

Mirek byl tak zaujat, že docela zapomněl na svůj cíl: stan. Zato si uvědomil, že tito chlapci jsou nějak jiní, než jaké znal ve škole nebo v partě. Chovali se k sobě přátelsky, nepadlo zde ani jedno hrubé slovo a nadávka. Ne snad, že by byli takoví, o jakých četl Mirek v různých mravoučných knížkách: způsobní chlapečkové, uhlazení, nesmělí. Nikoliv! Byli to správní kluci! Jejich řeč byla propletena různými vtipy a poznámkami – ale slova sprostého v ní nebylo. A když se Mirek zapomněl a sám takové slůvko prohodil, viděl, jak na sebe významně pohlédli a jak byli tajně pobouřeni. Mirek se za to slovo, kterého jindy užíval třeba dvacetkrát denně, tady před nimi poprvé styděl.

Do největšího smíchu a zábavy se pak najednou otevřely dveře a vstoupil vedoucí oddílu. Hoši se hned k němu hrnuli.

Mirek zůstal rozpačitě stát opodál, ale Venda o něm řekl několik slov a

Pod Junáckou vlajkou
vedoucí pokročil přátelsky Mirkovi vstříc:

„Chceš se tedy stát junákem? Jestli to myslíš doopravdy, tak to je velmi pěkné přání, a záleží jen na tobě, zda se vyplní.“ Usmál se a Mirek pochopil, že naráží na onu tříměsíční dobu.

„Když se budeš snažit, můžeš u nás vyniknout. Každý, kdo jen trochu něco umí, se může u nás uplatnit. Nekňubové jsou tady nemožní. Ale schopní, čestní chlápci získávají u nás obdiv a úctu druhých. I ty můžeš být jedním z nich.“

Pak vedoucí odešel ke svému stolu ve výklenku u okna a Mirek přemýšlel o jeho slovech. To bylo něco pro něho! Vyniknout! Dobýt si obdiv druhých! Jak lahodně mu to znělo! Jen dobře nerozuměl, jak a čím? Co musí dělat? Co musí umět? Bylo mu to záhadou, ale jeho zájem prudce vzrostl.

Venda zatím obrádně ukončil družinovou schůzku a za chvíli se ozval klubovnou jeho hlas: „Kdo má dnes úklidovou službu?“

„Tady – já!“ přihlásil se Prášek, menší pihovatý chlapík. Sňal ze stěny tvrdou kartu s mnohými nalinkovanými okénky, přibítl na malém prkénku.

„Chceš vidět, jak se uklízí klubovna?“ obrátil se se smíchem na Mirka. „Tak pojď se mnou!“

Zatímco se ostatní seskupili kolem vedoucího, každý s nějakou starostí a dotazem, vzal Prášek s Mirkem koště, lopatku a kbelík s vodou. Pokropili podlahu, otevřeli okna a důkladně zametali. Ani sebemenší smetí nesmělo zůstat na podlaze. Hoši uhýbali před kropením a bylo z toho plno legrace. Mirek pak hromádku smetí vsypal s lopatky do popelnice na dvoře.

„Tak – „ pravil pak Prášek, „to bychom měli pokropenou a zametenou klubovnu. A teď co dál! Je toho hodně, co družina uklízí po své schůzce. Podívej se!“

Dal nahlédnout Mirkovi do karty, kde byl seznam věcí a prací:

Pokropená a zametená klubovna. – Připravený kbelík s vodou. – Uklizený klubovní stůl. – Srovnaná knihovnička. – Uspořádaný družinový stolek. – Pověšený ručník a čisté umyvadlo. – Nůžky. – Kartáč. – Náradí. – Lékárnička. – Zapomenuté věci. – Předměty, upotřebené při schůzce. A tak dále..

Prášek vysvětloval: „Když ohlásíme Tapinovi, tak totiž říkáme vedoucímu, že je úklid u konce, jde s touto kartou v ruce od jednoho bodu k druhému a přehlíží, zda je úklid dobře proveden. Každý bod úklidu, který je v pořádku, je označen ve svém okénku od Tapina čárkou. Není-li, napíše Tapin do okénka křížek.“

„A co to znamená? Co se stane za ten křížek?“ zeptal se Mirek se zájmem.

„To pak družina ztrácí body,“ vysvětlil Prášek. „A ten, kdo ten křížek své družině zavinil tím, že špatně uklidil, obvyčejně dostane od své družiny pěkného hobla, protože to je opravdu hřích připravit družinu o body, o které se bojuje, jako by to bylo zlato. O tom bodování ti budu muset ještě jindy dlouho vyprávět, to je jedna z nejdůležitějších věcí mezi našimi družinami.“

Pak Mirka zavolal Tapin, a tak opustil Práška, pachtícího se právě s utíráním prachu.

Tapin odevzdal Mirkovi tiskopis přihlášky: „Vyplň ji doma, dej ji podepsat rodičům. A přijď v neděli v půl třetí odpoledne. Máme zde oddílovou besedu.“ Chvilí pak ještě s Mirkem hovořil o škole, ptal se ho, jak se dozvěděl o Devadesátce a jak vůbec dostal nápad přihlásit se do oddílu.

To byla pro Mirka neošklivější chvíle z celé té doby, co zde byl. Lhal statečně, svedl všechno na otce a bylo mu tak nějak Tapina líto, protože ten s ním mluvil poctivě a nezákladně, zatímco on sem přišel s tak špatným úmyslem.

„Brzy se pustíš do nováčkovské zkoušky,“ řekl mu Tapin také mezi jiným. „Prozatím si vezmi s sebou domů tuto knížečku, je v ní vše, co ke zkoušce potřebuješ.“

Mirek si při hovoru uvědomil, že s ním Tapin hovoří tak, jako málo jiných dospělých lidí. Většina jich jedná s chlapci povýšeně, přezíravě nebo zase protivně shovívavě.

Ale Tapin s ním mluvil jako muž s mužem, jako rovný s rovným. To se Mirkovi velmi líbilo a těšilo ho to. Tapin a vůbec všechno tady jej příjemně udivovalo. Něco podobného ani ve snu nečekal – a byl tím nadšen.

Když pak odcházel z klubovny domů s nevyplněnou přihláškou, pečlivě složenou a s nováčkovskou knížkou, napadlo ho, že by celé skautování mohlo být pro něho vlastně náramně vzrušující věcí. Jak to řekl Tapin? Že může vyniknout! Ukázat svou zdatnost! Dokáže tu zkušební lhůtu čestně dokončit? Ta ostuda, kdyby mu pak Tapin řekl, že neobstál. Propadl by se studem. Rozhodně to nesmí připustit. vykročil rázně do tmavé ulice.

Byl už dosti daleko, když si vzpomněl, že se v klubovně ani nerozhlédl, jsou-li tam někde uloženy nějaké stany!

4. Na rozcestí

Pod Junáckou vlajkou

Od středy, kdy byl Mirek v junácké klubovně, se s ním děly podivné věci. Ve škole rádil svým obvyklým způsobem, uvnitř však byl zmatený a jaksi nesvůj.

Ve čtvrtek ráno napálil ve škole tlustého Masníka s deskovými čísly jednokorunovek, za které od něho vymámil celé čtyřbloky slovenska, nerazítkované! V duchu si se smíchem představoval, jak se protáhne tlustá, dobrosrdečná a důvěřivá Masníkova tvář, až na to napálení přijde! Rozhodně mu ale známky už zpátky nedá; co se jednou přece vyměnilo, to se nevrací!

Za chvíli se pak sám před sebou styděl za neslušné slovo, jakých dříve říkal spousty a pro které jistě neudělal tam na schůzce v klubovně dobrý dojem.

O první přestávce zmlátil slabého Hortynu, toho, kterému vyhodil kdysi aktovku s učením z okna do ulice. Ale o druhé přestávce zase bránil jiného slabého chlapce proti Kučerovi, který se mu pokoušel nacpat ohryzky jablek za límec.

Večer měl schůzku s Ondrou, Joskou a Přemíkem. Šel na ni s podivnými pocity. Co má Ondrovi říci? Ani se tam v klubovně vlastně po tom stanu pořádně nepodíval. A přece tam pro něj šel!

Opozdil se, a přesto dnes Ondra na něho čekal. Stál tam podmračený, s rukama hluboko v kapsách. Mirkovi připadalo, že se na něho dívá skoro až nepřátelsky. Ale to byl už někdy takový Ondrův pohled, zlý a neklidný!

„To nám toho asi budeš vyprávět,“ ucedil skrze zuby Mirkovi na uvítanou.

„Opravdu? Opravdu jsi tam už byl?“ divil se Joska a hned chtivě dodal: „A už máš ten stan? Povídej!“

„To nejde tak rychle,“ neochotně rozvazoval Mirek. „Jak bych vám to vysvětlil! Nevím vlastně ještě vůbec nic. Jdu tam zase v neděli. Pořádně jsem se tam ještě ani nerozkoukal.“

„Jen aby ti to koukání netrvalo moc dlouho –“ pronesl Ondra významně a jedovatě se ušklíbl.

Pak už o této věci nemluvili. Ondra jen vyprávěl o výpravách, které teď budou dělat, jako by stan už byl tady. Také nějaké praky seženou a všichni se budou učit za městem střílet do tabulí s vyhláškami, také na pohyblivý cíl se zaučí, na vrabce!

Slušná mluva, kterou si Mirek umínil ode dneška užívat, aby zase v klubovně nevzbudil špatný dojem, tady mezi partou nebyla možná. Člověk se neubráníl, musil mluvit jako oni. Vydrží takhle Mirek zkušební lhůtu v Devadesátce? A vlastně – proč by ji měl vydržet, když tam chce být jen do té doby, dokud neodnese stan?

Hoši povídali, zastavovali se u každého výkladu a biografu, ale Mirek se mučil mnohými otázkami. Chtěl být v partě i v Devadesátce a nevěděl, pro co se má rozhodnout. Tady má kamarády, tam žádného. Snad by měl později. Chlapci z družiny Jelenů vypadali docela přijatelně, dalo by se s nimi mluvit. A jak s ním pěkně Tapin jednal! A ty možnosti vyniknout... Co tady u party? Ondra má pro něho beztak jen slova plná výtek a štiplavých narážek. Jestli Mirek ten stan přinese, ať si Ondra nemyslí, že si s ním bude moci parta dělat, co bude chtít. Ten stan bude jeho, Mirkův!

A má ten stan vůbec vzít? Musel by se rozejít s Devadesátkou, s Tapinem, už by tam nikdy více nemohl přijít. A ztratil by možnost ukázat mezi tolika hochy, co umí, co dokáže.

Ještě dnes začne dělat ten junácký deník, jaký mají ostatní hoši v Devadesátce. Už aby byl doma. Mirek je jako na trní.

„Musím jít dnes dřív domů,“ obrací se k Ondrovi, „mám hodně úkolů. A musím dělat skautský deník. To je pane prácička!“ A je tak trochu pyšný na to, že se veřejně přiznal bez lhaní, co bude doopravdy dělat, bez ohledu na to, jestli to bude Ondrovi milé nebo ne.

Kvapně se rozloučil a odcházel k domovu. Ondra se za ním dlouho zlobně díval a pak si odplívl.

5. Před nedělí

„Tak už máme z Mirka junáka,“ řekla maminka vesele otci, když mu nesla k podpisu Mirkovu přihlášku do Devadesátky. Usměvavý Mirek se hrnul za ní.

Kapitán Trojan hned poznal z jeho tváře, že mu již skautování není lhostejné.

„Ty sis nějak pospíšil,“ řekl Mirkovi se smíchem, „tak jsi přece vyplnil moje přání!“

„Ale, ale, tatínku,“ durdil se naoko Mirek, „cožpak jsem už někdy jednal jinak, než jak jsi chtěl?“ A pohlédl zpřímá na otce. V tu chvíli vypadal poctivě, čestně, hezky.

Jejich zraky se setkaly. Padlo několik otázek o tom, kde včera Mirek byl, jak se mu začátek u Devadesátky líbil a Mirek nevědomky vyprávěl vše s nadšením, jaké u něho otec již dlouho nepozoroval.

Pod Junáckou vlajkou

Před partou půjde Mirek v neděli do Devadesátky na výzvědy za slíbeným stanem, v hloubi duše se však velmi těšil na opětné setkání s chlapci z Devadesátky! Nedovedl si dosti dobře představit, co vše se tam bude dělat, a byl proto na to odpoledne zvědav jako hned tak na nic jiného.

Co Mirka hned napoprvé v Devadesátce velmi zaujalo, byl skautský deník, jaký měl každý chlapec. Opatřil si proto hned před nedělí silný sešit v tvrdých deskách, z kterého měl vzniknout jeho junácký deník, tak jak jej odkoukal od hochů v klubovně. Ukazovali mu jich tehdy několik, jeden hezčí než druhý, všelijak pestře vyzdobené a hned Mirka nabádali, aby si také takový udělal. Dostane prý za něj také dosti bodů, když jej bude mít doplněný a pěkně vedený. v Devadesátce se všechno točilo kolem bodů – i to jej zaujalo. Jestli v Devadesátce vydrží a bude také bodován, musí být v bodovacím žebříčku mezi prvními!

Dvakrát před nedělí úmyslně zabrousil ke klubovně Devadesátky. Dostal se až na dvůr, ale nepoznával žádného z hochů, s nimiž se seznámil ve středu. Asi to byli hoši z ostatních tří družin Devadesátky.

Nechtělo se mu promluvit na ně. Však se s nimi v neděli jistě seznámí. Důvěřoval vendovi i Tapinovi, že to již nějak zařídí.

Už aby byla neděle! Už aby byl tady se všemi hochy znám, aby sem mohl přijít bez ostychu a kdykoliv!

6. Hrdina zápasu

Když přišel v sobotu Mirek ze školy, uviděl před domem Přemíka. Sotva ho Přemík zahlédl, běžel mu naproti a mával v ruce nějakým papírem.

„Mirku, Mirku,“ křičel, „dnes odpoledne musíš přijít! Hrajeme kopanou proti klukům z Čertovky. Ondra to vyjednal. A tady ti o tom píše.“

Mirek vzal do ruky papír, který mu Přemík podával. Psal to opravdu Ondra.

„Milý Mirku,“ zněl dopis, „na dnes odpoledne na pět hodin jsem vyjednal na plácku u mostu kopanou s Čertováký, ve čtyřkách. Přijď určitě, počítáme s tebou, víš sám dobře, že jsi náš nejlepší hráč! Spoléháme na tebe, že nás nezklameš a že v zájmu cti naší party podáš odpoledne vrcholný výkon svého umění.“

Poslední věta vypadala jako opsaná z nějakého referátu v novinách, ale Mirek byl v sedmém nebi. Zlatý Ondra! Tak hezky mu napsal, takové krásné mínění o něm má. Ano, nesmí nechat partu v nouzi, musí jít hrát a musí dokázat co nejvíce.

Vzrušeně shltl oběd a s bídou udělal dva úkoly, protože by jinak nesměl ven. Zbytek udělá zítra, má na to celý den! Teprve na cestě k mostu si vzpomněl, že má zítra na učení jen dopoledne, vždyť odpoledne jde do klubovny Devadesátky. Jak na to mohl zapomenout! Těší se na to od středy a teď najednou... Ale to zavinil ten pěkný dopis! Mirkovi vždycky dělalo velmi dobře, když ho někdo pochválil, když projevil důvěru v jeho schopnosti. Však Čertovákům dnes ukáže!

Byli u mostu již všichni, i Ondra s Joskou a Přemíkem. Mirek si připadal jako sportovní primadona, když mezi ně přišel.

Ondra mu šel naproti, položil mu ruku kamarádsky na ramena a tak s ním kráčel zpět. „Tak, jak jsem ti to napsal, Mirku,“ řekl vlídně a naléhavě.

„Musíme je roznést, rozumíš, roztrhat na cucky! Ale musíš ho!t hrát, to je to! Obout se pořádně do toho. To víš, že já budu dělat taky, co budu umět. Ty jsi ale ten hlavní!“

To byla nebeská hudba pro Mirkovy uši, tak dychtivé obdivu!

„Neboj se, Ondro,“ pravil pevně. „Dáme se do toho!“

Branky už byly označeny z dřívějších zápasů, malé klukovské hřiště v zákoutí u mostu bylo dějištěm každodenního zápolení maličkých, několikačlenných mužstev.

Přemík byl v bráně, Mirek s Ondrou a Joskou hráli v útoku i v obraně podle potřeby při tak malém počtu hráčů.

První branku dal Ondra sám a Mirka to tajně mrzelo, ač dával hlasité najevo své potěšení nad ní. Čertovka však asi za dvě minuty vyrovnala. Ondra vztekle zahulákal na válejíciho se tam Přemíka, který se marně snažil zoufalou robinzonádou zachytit prudký míč – a Mirek se pustil do hry s největší dravostí, jaké byl schopen.

Jeho rychlé nohy, ovládající dobře techniku míče, se jen míhaly před očima užaslých Čertováků. Druhá branka byla Mirkova a po necelé minutě střílel třetí.

Ondrovy oči se leskly radostí a Mirek to viděl. Hrál teď prostě úžasně. Byl nepřekonatelný ve svém tempu. Byl všude, nestačil mu nikdo.

„Dábel! Dábel!“ Pokřikovali o něm na sebe hoši z Čertovky, zpola vztekle, zpola s tajným obdivem. Jak měl Mirek na noze míč, byl konec a brankář Čertovky se rozklepal rozčilením. Marně křičí na své hráče. Nedovedli před Mirkem prostě ochránit branku.

„Výborně, Mirku! Skvěle hraješ! Ty ho!t jsi náš!“ volal Ondra na Mirka

radostně. „Zase jeden slavný den naší party! Žeň to, žeň to, pozor, dozadu, podej, piš! – sedí, už tam sedí, páni!“ Ondra si utírá spokojeně pot a směje se od ucha k uchu.

I Mirek září. Tak nebyl už dlouho obdivován, jako dnes. Kolem hřiště je nakupeno už plno hochů a Mirek si je ve zlomku vteřiny po očku prohlíží. Ano, zřejmě se jim líbí jeho hra, někteří na něho pochvalně volají. A nahoře na mostě se zastavují i dospělí lidé a se zájmem shlížejí dolů na hřiště. Zlatý Ondra, že ten zápas sjednal! Musí jich smluvit víc, Mirek cítí, že by hrál ještě rychleji a ještě lépe. kdyby bylo třeba. Má pocit nezměrné rychlosti a síly ve svých nohou. Nemyslí na nic jiného než na to, jaké další zápasy budou podnikat.

Zápas je u konce, Čertováci odcházejí s nákladem devíti branek, zatímco Přemík pustil jen dvě. Několik diváků dokonce zatleskalo, když Mirek s partou odcházeli s plácku, a dva malí chlapci ho zatahali důvěrně za rukáv.

„Budeme hrát ještě víckrát,“ pravil cestou Ondra Mirkovi nadšeně. „Musíš hrát vždycky tak, jako dnes.“

Mirek toužící po slávě a obdivu, se jen rozplývá. Tapin, Devadesátka, zítřejší odpoledne, to vše ustupuje do mlhavého pozadí nezájmu.

„Jen ten stan musíš ještě nějak přinést,“ naléhá Ondra. „Ukradl jsem ve vedlejší skladišti krásné deky. Čtyři deky! Nosím je domů po jedné. V těch se nám bude ležet! Ty hřeji! Ale ten stan, Mirkú, aby byl. Ten stan.“

„Určitě, Ondro, určitě,“ slibuje Mirek.

A celou noc se mu zdá o partě, o Ondrovi, o stanu, ale hlavně o tom, jak on, Mirek, všude vítězí, lidi mu volají slávu a každý na něho hledí. Nikde nemůže Mirek získat takový obdiv, jako u party!

Ráno se Mirek probudil trochu se zmatenou hlavou, zapomněl, že je neděle a chtěl vstávat. V posledním okamžiku si teprve uvědomil, že dnes nejde do školy. Blaženě se ještě na chvíli opět složil do postele, rozradostněný kouzelným objevem: Neděle!

Další chvíli přemýšlel o včerejším vítězném zápasu a usmíval se. S kým asi vyjedná Ondra další zápasy? Přemíka nechají vždycky v bráně, třebaže brečí, že si chce taky zahrát. Ale dobře chytá a na běh moc není! Josky by bylo do branky škoda! Dovede hezky přihrávat! A také je rychlejší než Přema. Pak Mirek vstal, udělal několik ledabylých bezvýznamných cviků, protože jednou tatínkovi slíbil, že bude vždycky ráno cvičit, a šel do koupelny. Skoro celé dopoledne padlo na učení, hlavně na matematické cvičení. Bylo dnes strašně dlouhé. Copak si ten matykář myslí, že nemají jiné předměty než jeho?

A sotva složil knihy a sešity, začal ihned jen myslet na odpoledne i na to, co zažil při první návštěvě Devadesátky. Vytáhl svůj deník. Líbil se mu. Hoši mají v denících Tapinův podpis. To mu také Tapin deník podepíše? Nebo se snad podepisuje až po té zkušební době? Jiří z Jelení družiny má v deníku od Tapina dokonce několikařádkový pěkný vzkaz. Něco, jako že se Tapinovi Jirkův deník líbí a vůbec, že je Tapin s Jiřím spokojený a že mu dělá radost nebo tak nějak to tam je. Mirek zápis jen tak běžně prohlédl, když mu chlapci deníky ukazovali.

Jiří je vůbec nějaký správný a šikovný chlapík. Byl prý už asi dvakrát na prvním místě v bodování. To znamená, že zvítězil asi nad čtyřiceti hochy! To kdyby tak Mirek jednou dokázal!

„Tak, Mirkú, snad abys už šel – ne?“ vytrhla Mirka maminka z úvah. „Než na kampu dojdeš, to přece jen chvíli trvá!“

Mirek kvapně pohlédl na hodiny a skoro se až lek! Opravdu nejvyšší čas vydat se na cestu!

Vzal deník, přesvědčil se, zda má v kapse tužku, notes – a uháněl.

Den byl ošklivý, mlhavý. Chvillemi drobně pršelo. Ve vzduchu bylo plno kouře, sráženého deštěm k zemi. Nikoho nevábilo vyjít ven do toho psího počasí. Ale Mirek vyběhl z domova radostně a neohlížel se na tu slotu.

7. Devadesátka pohromadě

v klubovně již bylo plno hochů. Stáli v hloučcích ve dveřích, v koutech klubovny, někteří seděli u stolu, jiní stáli kolem různých vývěsek na stěnách, prohlíželi je, debatovali o nich nebo z nich cosi vypisovali do svých poznámek.

Všichni si měli co povídat, bylo zde plno zájmů a jednání. Někteří chlapci po očku pohlíželi na Mirka a jemu se zdálo, že se snaží prohlédnout ho až na dno, zjistit, jestli bude schopen stát se jejich kamarádem, držet s nimi krok v jejich činnosti, která mu byla pořád ještě hodně nejasná.

Zachránil se před rozpaky tím, že mezi hochy rychle vyhledal ty, které už znal z družinové schůzky Jelenů. Venda ho seznámil s několika dalšími chlapci, se kterými právě rozmlouval, když Mirek přišel.

Byli to Julek, Vláda a Boja od Krahujců a Žlutásek od Vyder.

Tapin zde už byl také. Mirek vypožoroval, že každý nově přichozí nejdřív jde k němu a podá mu ruku. Protlačil se tedy také mezi hochy obklopující Tapina

Pod Junáckou vlajkou

a pozdravil. A Tapin, ač zaměstnán hochy a hovorem s nimi, přece měl pro něho úsměv a několik slov. „Nazdar, Mirkú!“ řekl. „Jsem rád, že jsi přišel. Seznámíš se dnes aspoň s celou Devadesátkou!“

Mirek byl potěšen, že ho Tapin oslovil již křestním jménem. Jak by to znělo cize, kdyby mu byl řekl „Trojane“! Takhle se zde Mirek cítil hned jaksi více doma. Byl to jeden z mnoha nepsaných zákonů Devadesátky, že se hoši vzájemně volali jen křestním jménem nebo přezdívkou, nikdy ne příjmením. Přezdívky byly opravdu velmi podivuhodné. Mirek je pročítal v seznamu na stěně:

Jeleni:	Lišky:	Krahujci:	Vydry:
Venda	Ríša	Vláda	Grizzly
Kink	Karmínek	Julek	Lumpík
Jiří	Miky	Juris	Kiwi
Jarka	Světýlko	Toník	Máček
Gaučík	Bumbi	Boja	Bručoun
Prášek	Norek	Rudla	Žlutásek
Mýval	Kokrháč	Zdeněk	Víťa

Vedoucí
a pomocníci:

Tapin Bedík
Simba Gam

„To je sestava Devadesátky,“ prohodil za ním Jiří. „Jestli u nás vydržíš, přijde sem také štítek s tvým jménem. Bude zatím jen bílý. Až budeš přijat definitivně, dostaneš oranžový!“

Štítky byly na prkénku zachyceny malými hřebíčky nahoře i dole, mezi které se zasunovaly. Bylo tedy možno je snadno měnit, přemísťovat.

Mirek, který cítil k Jiřímu jakousi důvěru pro jeho vážnou tvář i hlas, osmělil se zeptat: „A jak vzniká taková přezdívka? A jak budete říkat mně?“

„Asi ti zůstane tvoje jméno Mirek,“ odpověděl Jiří. „Přezdívka vznikne obvykle hned při vstupu do oddílu. Někdy si ji nováček sám navrhne a my ani nepátráme po jejím původu. Jindy ho pokřtíme my podle něčeho, co je na něm nápadné.“

Tak například Světýlko z družiny Lišek. Hned po vstupu k nám jel s námi na dvoudenní výpravu. Neměl tehdy ještě kroj a jel v bílé košili a v bílých tenisových šortkách. Když jsme šli večer lesem, svítil jeho oblek ve tmě tak, že jsme mu začali říkat Světýlko. No – a už mu to zůstalo.“

Chvilí tak ještě stáli před deskou a prohlíželi štítky. Pro Mirka to byla zatím jen prázdná jména, nevěděl, které komu patří, zatímco Jiří pod každým štítkem viděl v duchu jasně tvář toho, jehož jméno štítek nesl.

Pak Jiří Mirka vodil po klubovně z kouta do kouta a seznamoval ho s dalšími chlapci.

„Nový člen naší družiny – podívejte,“ obyčejně uvedl Mirka mezi další hlouček bavících se hochů. Každý mu podal levou ruku a řekl své jméno. Některý se přitom povzbudivě usmál, jiný – zejména mladší – se zatvářil trochu rozpačitě.

Ale led už byl prolomen. A Mirek cítil, že kdyby sem do klubovny přišel někdy mezi týdnem na jinou schůzku, že by už nebyl v takových rozpacích jako posledně, kdy obcházel dvůr a viděl do klubovny přicházet neznámé hochy.

A jen bylo po seznamování, přitočil se k Mirkovi a Jiřímu usměvavý chlapík rychlých pohybů (Mirek si pamatoval, že se mu představil jako Žlutásek) a vykřikl divadelně: „Ha – nováček!“

„No, pozdrav tě!“ usmál se Jiří na oko soustrastně a obrátil se k Mirkovi. „První křest tě, Mirkú, nemine! Tak začni, Žlutási, ať to máme za sebou!“

A dříve než se udivený Mirek mohl zeptat, oč jde, Žlutásek už spustil: „Tak abys tomu jako rozuměl! U nás v Devadesátce máme plno všelijakých zvyklostí, tradičních přísloví a nepsaných zákonů. Dědí se z pokolení na pokolení.“

Některé jsou vážné, jiné legrační a snad malicherné, ale všechny dohromady tvoří oddílovou tradici, začatou v oddíle už dávno před mnoha léty.

Jednou takovou zvyklostí je, že každý nováček, když k nám přijde, musí – ať chce nebo nechce – vyslechnout starou oddílovou anekdotu. Přinesl ji do oddílu asi před deseti lety Jára Fialů, zvaný všeobecně Jára Fial. Dnes už u nás není, nehledej ho – „dodal kvapně, když viděl, jak Mirkův zrak zabloudil k desce se jmény hochů.“

„Dnes už je Jára Fial velký, dospělý. Před deseti lety mu bylo čtrnáct roků. Tak si doma za pomoci počítadla snad laskavě vypočítáš, jak by asi dnes

byl starý.“ Smál se přitom a Mirek poznal, že Žlutásek je nějaký povedený vtípálek.

„Tak chceme slyšet anekdotu!“ přerušil ho netrpělivě Jiří a Žlutásek hned začal:

„No – tak ve škole se jako zvoní, že je konec hodiny, pan učitel skládá svoje věci se stolu (kluci už mají svoje dávno složené) a najednou ještě řekne přísně: Ták, hoši – a zítra budeme opakovat všechno, co jsme dělali minulý týden! A tu se zvedne v poslední lavici Tonda Vykuk a ptá se ustrašeně: „A 'sím, pan' 'čitel – a ten můj vejprask taky????“.

Mirek se rozesmál, ani ne tak vtipu, jako Žlutáskovu obličejí, který legračně napodobil ustrašeného Tonda Vykuka. Než mohl ale něco říci, zazněla Tapinova píšťala a všichni hoši se hrnuli k dlouhému stolu. Každá družina už měla své místo a Mirek samozřejmě byl mezi Jeleny.

Hluk se pak skoro naráz utišil, všichni hoši povstali a Tapin, sám v čele stolu, pravil slavnostně:

„Zahajuji oddílovou schůzku!“

Nic víc a nic méně! Pak všichni usedli. Schůzka začala.

Rádcové družin nejdříve hlásili počet přítomných hochů své družiny a sdělili jména těch, kteří nepřišli.

Venda, rádcce Jelenů, byl v růžové náladě a s ním i celá družina. Dnes jim nikdo nescházel, přišel i kink, který jindy tak často chyběl. A to znamenalo, že družina dnes dostává plný počet bodů za svou účast.

„Sto procent a jeden nováček,“ hlásil vesele Venda a hned dodal: „Doufáme, Tapine, že Mirka necháš v naší družině...“

„Ano, ano,“ pravil Tapin trochu váhavě, „doufejme, že nebude zapotřebí Mirka umístit do družiny jiné. A záleží také samozřejmě hodně na tom, zda Mirek udělá svoji přijímací zkoušku.“

Mirka při těch slovech polilo nepříjemné horko. Stále a stále narážel na to „...až jestli bude definitivně přijat, až jestli se osvědčí...“ Také poznal, že členství v té či oné družině není věc náhody nebo přání jednotlivce, ale že se řídí nějakým pravidlem nebo nějakými okolnostmi, pro něho zatím nevyzpytatelnými.

Krahujci měli nejmenší účast. Scházeli Julek, Máček a Bručoun.

„Bručouna jsem už neviděl padesát let,“ smál se Simba, Tapinův zástupce, nejstarší ze všech hochů v Devadesátce. Nosil brýle s kostěnou obrubou a vypadal chvílemi jako pan profesor.

Vláďovi, rádcí Krahujců, ale do smíchu nebylo. Před očima se mu už jasně rýsovalo poslední místo v bodování za tento měsíc, na kterém se jeho družina ocitne. A to už bude po třetí za sebou! I několik hochů, kteří zde dnes z Krahujčí družiny byli, se tvářilo mrzutě.

Tapin měl také starost s touto družinou. „Budete si muset asi přivést jiné hochy, kteří by chodili do Devadesátky rádi,“ pravil Vláďovi.

„Což o to,“ bědoval Vláda. „Máček a Jílek, ti by rádi přišli, ale to víš, doma jim nedovolí...“

Tapin se trochu zachmuřil. „Vím, to je ta stará bolest. Maminka s tatínkem přihlásí chlapce do skautu, ale pak si myslí, že ho tam budou pouštět, jen když oni chtějí, třebaže se v přihlášce svým podpisem zavázali, že mu budou povolovat účast na všech podnicích. Ani snad netuší, jak tím kazí naši činnost a jak rozleptávají soudržnost oddílu i jak berou chuť do práce ostatní! Je mně chlapců líto, ale nezlepší-li se jejich docházka, budou musít jít z oddílu pryč a udělat místo jiným, jejichž rodiče budou mít pro účast svých hochů ve skautu víc pochopení.“

Po rozhorlených Tapinových slovech bylo chvíli ticho, které přerušila ze dvora podivná dutá rána. Všichni se rozesmáli a Vláda nadšeně vykřikl:

„Máček! Máček jde!“

Hoši z Krahujčí skupiny se zvedli od stolu a rozradostněně běželi ke dveřím. Ani Tapin se neubránil úsměvu. Ano, přicházel Máček, Máčinda, někdy též zvaný Mlaskadlo.

Nikdo neuměl tak mlaskat jako Máček! Jeho mlasknutí, to byla rána ostrá jako z pistole, to bylo štěknutí kulometu. Byl tím pověstný a proslavený. Mlasknutím hlásil svůj příchod, mlasknutím se loučil při odchodu z klubovny. Hoši ho ještě v klubovně neviděli, když šel po dvorku, ale jeho mlasknutí letělo před ním jako radiová depeše a hlásilo: „Máček přichází!“ Když odešel z klubovny, ještě na dvoře vystřelil jazykem na rozloučenou. Byl-li volán a hledán někdy v lese nebo ve velkém shluku hochů, prostě jen mlaskl a hned tím upozornil hledajícího, kde je.

I teď se tak ohlásil a hoši z Krahujčí družiny i všichni ostatní ho přivítali nadšeným křikem. Mirek poznával, že jsou všichni kamarádi, bez ohledu

na to, ve které družině kdo je. A zatoužil znovu, aby už byl se všemi stejné přátelský.

Máček se zkroušeně hrnul k Tapinovi a omlouval se: „Opravdu jsem, Tapine, dříve nemohl! Měl jsem jít s našimi k tetě na návštěvu. Skoro jsem musel zdrhnout. Maminka se za to na mne až rozhněvala. A u tety bych musel sedět několik hodin na kanapi, poslouchal bych řeči o šatech, o vaření a prohlížel bych staré kalendáře!“

Hoši se rozesmáli a Mirek přeslechl několik slov, které Tapin Máčindovi na jeho omluvu řekl. Nebylo to asi nic zlého, protože se Máček usmál a odpálil mezi Krahujce, kteří mu zatím už udělali místo na lavici.

Pak přišly na přetřes různé oddílové záležitosti, kterým Mirek přes všechny své předběžné znalosti nerozuměl ani za mák. Ale bylo vidět že pro ostatní hochy mají jakousi nedozírnou důležitost. Mirek to poznal z horlivosti, s jakou se hoši vrhali do debat, rozprádali náměty, někteří souhlasili, jiní zamítali, hledaly se důvody pro i proti. A Mirek si najednou velmi – velmi přál, aby už tomu všemu také tak rozuměl a aby ho to také tak všechno zajímalo.

Povšiml si, že debata nikdy nezaběhla do hádky, ani že hoši nepoužívali hrubých, nebo snad dokonce sprostých slov. Ta opatrnost v řeči, jakási skoro až uhlazenost nebyla jen výsadou Jelení družiny. Všichni hoši byli takoví!

Pozoroval hochy, jak zde seděli kolem stolu i na lavicích podél stěn. Byly zde tváře starší i mladší, obyčejné i zvláštní. Který z hochů tady asi sbírá známky? Tolik nové příležitosti vydělat, snad sem tam i někoho nezkušeného trochu napálit, nebo – ale Mirek sám hned takovou možnost zavrhuje. Tady s tím přece nemůže začínat, před těmito chlapci by se nějak hanbil tak jednat, co by tomu řekl například támhle Jiří?

Je to zvláštní – proč zrovna Jiří? Mirek cítí, že by ho opravdu zahanbilo, kdyby se Jiří o něm dozvěděl něco špatného. Jiří je zvláštní chlapík. Jeho tvář je tak vážná – a jeho oči se zdají pronikat až do duše. Mirek by byl rád, kdyby sám na někoho někdy působil takovým dojmem, jako na něho působí Jiří. Ne, do Devadesátky nebude zatahovat své staré způsoby.

Hoši zatím vyřídili plno věcí. Zda se má bodovat účast tomu, kdo nemůže na celodenní výpravu, ale přijde se alespoň „pro dobrou vůli“ ukázat ráno na sraz. Zda mají být srazy teď na podzim v osm hodin ráno nebo až v půl deváté. Jak oslaví družinu, která v minulém měsíci vyhrála bodování. A pak Tapin oznámil: „Na programu máme mezidružinové zápasy ve foukandě. Začnou Jelení proti Liškám.“

Klubovnou se rozlehl bujarý řev, který se Tapin nijak nenamáhal utiшит, a nastal zdánlivý zmatek. Ale to hoši jen odklízeli dlouhý stůl, jehož desku sňali z podstavců a položili na ně desky pingpongového stolu.

Hoši z obou zápasících družin zasedli střídavě za delší strany stolu. Na strany kratší usadili se proti sobě brankáři obou družin. Každý z nich měl před sebou křídou nakreslenou malou branku.

Tapin dal doprostřed stolu pingpongový míček, Simba zmačkl stopky a na povel začaly družiny foukat míček tak, aby co nejdříve vletěl do branky soupeřící družiny.

Protože hoši obou družstev byli rozsazeni vedle sebe střídavě a každý foukal, jak nejlépe uměl, podporován ještě „fukem“ svého brankáře, střetlo se nad deskou stolu tolik vzduchových proudů, že se někdy opravdu zdálo, jako by lehoučký míček byl na rozpacích, kam se má obrátit. Rozběhl se prudce k jednomu podélnému okraji stolu, několik centimetrů od něj neviditelným způsobem zabrzdl (způsobil to úžasný „fuk“ Mývalův!), rozletěl se na stranu protější, ale v polovině stolu ho zasáhl kolmým fouknutím brankář Lišek a míček se rozběhl k brance Jelenů.

Bojovníci Lišek jeho běh statečně podporují, míček zvyšuje rychlost a zdá se, že Jelení jsou zneškodnění. Míček už letí, jako by ani nefoukali, jako kdyby na něj jejich „fuk“ vůbec neplatil. Je to tím, že rychlost míčku podporuje pořád ještě přímý „fuk“ brankáře Lišek. A teď nastává něco úžasného!

Venda, rádce Jelenů, je v brance. Klidný až do poslední vteřiny. Míček polyká poslední centimetry. Jelení už křičí vzrušením a Gam, pomezní soudce, musil vyloučit na minutu Mývala, protože v rozčilení vystrčil ruce na desku stolu a nahnul se nad něj, což pravidla zakazují. Smí se foukat jen těsně nad okrajem stolu, dovnitř nad desku se nesmí. Míček se šíleně řítí na branku, Venda se nadýchá a – prudce foukl. Hoši jasně viděli, jak se míček přestal kutálet, ale pouhým smykem se svezl ještě o další dva centimetry k bráně.

Chvilí se tam bezradně potácel mezi silným fukem odpočatého Vendy, podporovaným z levé strany jelením bojovníkem Práškem, ale trochu rušeným nejbližšími dvěma bojovníky Lišek z obou stran stolu, pak se zvolna oddaloval od jelení branky. Prášek se znovu nadýchá a pomohl mu dále do středu, od jejích branky, pokračující linie Jelenů pak Míček převzala do svých vzduchových proudů,

Pod Junáckou vlajkou

Venda mu poslal do zad ještě svůj, brankář Lišek zrovna něco povídal svému nejbližšímu sousedu, neměl v puse připravený vzduch pro obranu – a než se mohl nadechnout, něco bílého se mihlo brankou a spadlo mu do klína.

Klubovna se otrásla křikem. První branka padla. Jeleni vedou!

A už je míček zase uprostřed stolu, Simba píská „výkop“, míček se rozpačité roztančil a směřuje od okraje stolu. Někdy vznikají takové situace, že se hoši nemohou udržet smíchy. To zejména tehdy, když míček bláznivě ubíhá pět centimetrů dopředu, náhle prudce mění směr a vrací se deset centimetrů dozadu, pak zrovna tak nalevo a zase napravo, hoši na míček volají, mluví s ním jako s člověkem, říkají mu „Kuliferdo“ a Žlutásek má takové vtipy, že hráč v nejdůležitější chvíli vybuchne v chechtot a na sešpulení pusy za účelem „fuku“ není ani pomyšlení.

Mirek je uchechtaný už tak, že ho až píchá v hlavě.

Pozoruje chvíli Jiřího. Hraje celým tělem, ale ukázněně. Nestrká do svých sousedů, usmívá se bez hlasitého řehotu – a teď, když nevědomky foukl do míčku, který měl soused připravený k odfouknutí z autu, omluvil se mu skoro až pokorně. Mirek to viděl snad samojediný ve zlomku vteřiny, v maličké chvílce. Na dlouhé pozorování a lelkování nebyl čas, míček byl neposeda, chvíli strašil tady a za dvě vteřiny připravil horkou situaci brankáři na vzdáleném konci stolu.

Lišky zvítězily o tři branky nad Jeleny s pěti.

Zápas Krahujců s Vydrami byl ještě veselejší, třebas tolik branek nepadlo. Krahujcům vypomohl Bendík a Gam, aby měli stejný počet hráčů s Vydrami.

Ufoukaní a usmátí hoši skončili hru. Někteří se chopili stolu a Mirek a Jiří byli mezi nimi. Mirek si už povšiml, že v oddíle je několik jednotlivců, které vidí dobrovolně u každé práce. Pozoroval to před schůzkou při zatápění v kamnech a vynášení popela, pak při spravování rozbité lavice i při srovnávání knížek v oddílové knihovně a teď při úklidu stolu zase.

Pak hoši hráli ještě dvě hry. Jedna z nich byla tak napínavá, že Mirek až nadskakoval vzrušením.

Zatím se v klubovně zešeřilo. Stěny potemněly a do tváří už nebylo tak dobře vidět. Hoši umlkali, znenáhla a bez výzvy. Tak samo to ticho přišlo!

A pak začal Simba zpívat a hoši jeden po druhém se k němu přidávali, až se klubovnou ozýval jeden jediný hlas, silný a pěkný. Hoši zpívali dobře a uměli hodně písniček. Některé Mirek znal, a protože už byla skoro tma, nestyděl se a občas se přidal. A mezi těmi hlasy slyšel i hlas Jiřího, naléhavý, a přece příjemný. Ano, zpívá to Jiří. Mirek to pozná! Najednou Mirka napadlo srovnat Jiřího s Ondrou. To jsou dva úplně jiní lidé!

Byla to jeho první vzpomínka na partu tady v klubovně. Také myšlenka na zápas s Čertováký mu šlehla hlavou. Už se mu ale nezdál tak úžasný, jako včera. Snad je to jen tím, že je tady mezi tolika jinými hochy! Tady je vlastně ještě mnohem víc možností vyniknout, uplatnit se, než tam v partě nebo s ní. Tady může vyniknout v deseti, ve stu věcí! A Jiří je tady! A Venda, rádce družiny, který sleduje jeho zdolávání zkušební lhůty. A Tapin! Mirek ještě neviděl žádného dospělého člověka, který by pro hochy pracoval tak, jako Tapin! Má zájem o každé slovo, o každý počin každého z nich, nepřehlídí nikoho, ani toho nejmladšího. A chlapci tak vlídně Mirka mezi sebe přijali, nikdo nad ním neohrnoval nos, že je vetřelec! Vždyť Mirek získal skoro čtyřicet nových kamarádů! Ale ty partyky se známkami, ani s čímkoliv jiným nebudou, to už si Mirek řekl!

Mirek poslouchá, chtěl by umět všechny ty písničky. Jiří mu je musí nadiktovat, aspoň mu do deníku něco přibude. Jaképak musí! Mirek poprosí a Jiří je příliš hodný a ochotný, než aby odmítl. Mirek s úžasem shledává, že by vůči Jiřímu nemohl mluvit tónem, jakým obyčejně mluvil s hochy v partě nebo i ve škole. Bezohledně, pánovitě. Ne – ne! Požádá zdvořile a slušně, bude mluvit jako Jiří. Jestlipak si toho Jiří povšimne?

Pozná vůbec, že se Mirek zapírá a že s ním mluví jako ještě nikdy s nikým nemluvil? A zase je ticho, tma zhoustla, na stěnách zřetelně mihotá červený odlesk z kamen. Tančí po malbách, chvíli se ztrácí a opět objevuje.

„Tapine,“ ozval se něčí hlas. „Tapine, vypravuj nám něco!“

Několik jiných hlasů se přidalo a Mýval je přehlušil: „Třeba něco o začátcích Devadesátky. V kronikách je toho málo, spousta toho schází. Kdy to vlastně, Tapine, dopíšeš?“

Tapin neodpovídal, promluvil jiný hlas: „Vypravuj nám, Tapine, o Láďovi velebilů!“

To jméno jako by mělo nějakou zvláštní kouzelnou moc. Mirkovi se to aspoň tak zdálo. Neboť po jeho vyřčení se rozhostilo klubovnou ticho – a teprve za několik vteřin vpadly souhlasné hlasy ostatních hochů.

„Ano, – o Láďovi,“ opakoval Tapin zamyšleně. „O Láďovi velebilů! Dobrá, povím vám příběh, který se točí kolem toho chlapce, jednoho z vašich předchůdců.“

Pod Junáckou vlajkou

Nebude to vyprávění jenom o něm, je to vlastně kus historie Devadesátky. Někteří z vás snad už o tom trochu vědí, něco jste se také dočetli v kronice z té krásné doby, něco jsem vám, myslím, vyprávěl o loňských velikonocích – pamatujete se?“

Několik hlasů neurčitě přisvědčilo a Tapin začal.

8. Starý příběh

„Letošního jara tomu bylo přesně jedenáct let, kdy to vlastně všechno začalo.

Byl jsem tehdy novopečený vedoucí v Devadesátce, kterou jsem převzal po svém předchůdci Ryšavém bobru. Nijak se mi v oddíle nedařilo. Neměl jsem dost zkušeností a všechno se mi v Devadesátce bortilo pod rukama. Velkou bolestí byl také nedostatek hochů.

Tehdy nebyla totiž nálada pro skautování ještě taková, jako je dnes, tehdy byly i mnohé školy, které je svému žactvu nedovolovaly, rodiče se k nám většinou chovali zamítavě – a hoši sami, kteří junáctví nepoznali, dávali přednost toulkám na vlastní pěst.

Bylo nás v Devadesátce přesně osm i se mnou! Ani na deset jsme to nemohli dotáhnout. A mezi těmi osmi ještě byli hoši, kteří byli nespolehliví, jednou přišli, dvakrát ne – a když se někdy úžasnou náhodou stalo, že jsme přijali nováčka, tak už zase dva z původních osmi hochů odpadli, odešli. Bylo to opravdu jako z učarování.

Po různých pokusech jsem se jednou pokusil ten začarovaný kruh rozbít.

Namaloval jsem všelijaké barevné plakáty, přes dvě stě kusů jsem jich nadělal, a píchal jsem je napínáčky na dřevěné ohrady po celé Letné, kde jsme měli klubovnu. Na letácích jsem vypsál, co všechno může chlapec v pořádném junáckém oddíle prožít. Maloval jsem se s těmi plakáty déle než měsíc.

Na plakátech jsem zval hochy k nám do klubovny na prohlídku. Byla to klubovnička sice malá, původně uzoučký sklep na uhlí, v obyčejném čínzáku, dlouhý čtyři metry, široký necelé tři metry. Ale zařídili jsme si ji v indiánském stylu, s pěknými malbami na dřevěných stěnách, s vyřezávanými stoličkami a s dřevěným obložením.

Jistě se tu bude nováčkům líbit, myslil jsem si. Těšil jsem se už na to, protože jedině v nich čekala Devadesátka spása. Snil jsem o velkém oddíle, alespoň třicetičlenném, o oddíle s nadšenými, neomrzelými hochy. Měl jsem pro ně připraveny tisíce nápadů, nové hry, nové zábavy. S troskami oddílu, s těmi šesti či sedmi hochy, omrzelými věčným čekáním na nové hochy se už opravdu nedalo téměř nic podnikat.

A tak jsem čekal v klubovničce na nové hochy. Na plakátech jsem napsal, aby každý, kdo by chtěl do Devadesátky vstoupit přišel v sobotu odpoledne v pět hodin do klubovny, kde se může na všechno zeptat, všechno si prohlédnout – a když se mu bude u nás líbit, tak se i dát zapsat. Plakáty jsem rozevěsil v pátek večer, aby je ráno chlapci viděli, až půjdou do školy.

V klubovně bylo uklizeno, na stolku jsem připravil asi dvacet tiskopisů přihlášek do oddílu, vedle ležely rozevřené kroniky Devadesátky i všelijaké písemnosti oddílu a já jsem nad tím vším přecházel netrpělivě po těch deseti čtverečných metrech uhelného sklepa, který jsme pracnými hodinami proměnili v tu pohádkovou klubovničku.

Bylo už pět hodin, pak čtvrt na šest, ale pořád nikdo nešel. V půl šesté se ozvaly jakési kroky ve tmě na sklepních schodech. Vyletěl jsem pln radosti s baterkou do chodby, aby nováček – nebo snad dokonce nováčci – klubovnu v té tmě vůbec našli.

Nedovedete si představit mé zklamání, když místo nováčka se mi v záři baterky zjevil nájemník, který šel s kbelíkem pro uhlí!

Vrátil jsem se do klubovny, s trpkostí jsem prohlédl své plány, co všechno se bude muset v Devadesátce udělat, až ten nával hochů bude zapsán, ale čekal jsem marně. Nepřišel nikdo.

Bylo už skoro sedm hodin večer, když jsem odešel z klubovny. Chtěl jsem přepsat datum na plakátech.

Nenašel jsem však ani jediný plakát celý. Většina jich vůbec zmizela, z některých visely jen cáry, utržené růžky u připínáček, jiné byly začmárané. A přitom jsem potkával hochy, kteří umírali dlouhou chvílí. Bloumali bezmyšlenkovitě ulicemi, dívali se do výkladů, které už stokrát za ten den viděli, ale kolem nabízených dobrodružství a zábav v junáckém oddíle chodili jako slepí.

Sám jsem nejlépe věděl, co vše jsem pro ně připravoval. Chtěl jsem jim dát to nejkrásnější, co jsem ze sebe mohl vydat, všechny své schopnosti jsem chtěl zapráhnout pro jejich dobro.

Uražený a rozhněvaný na celou Letnou jsem šel večerní tmou na vinohrady, kde jsem bydlel.

Pod Junáckou vlajkou

A při té trpké cestě mne napadlo, že není přece možné, aby byli všude hoši tak nevšímaví, líní, nepodnikaví. Co kdybych zkusil nalézt nové hochy, kteří by přinesli do Devadesátky vzruch a nadšení, někde jinde?

A jak to navléknout? Zase s plakáty? Už jsem jim nevěřil. A ta strašná práce s nimi. Měl jsem jiný nápad!

Jednoho podzimního dne, kdy ještě zlatě svítilo sluníčko, vydal jsem se na docela opačný konec města, z Vinohrad do Vršovic. Někdy myslím, že to bylo nějaké vnuknutí, které přímo řídilo moje kroky. Byla to vlastně záchrana Devadesátky.

Vzal jsem s sebou náš velký oddílový luk a několik šípů.

A přišel jsem k malé loučce pod ulicí mezi rozestavěnými moderními činžáky, kde jsem viděl několik hochů hrát kopanou. Byla to vlastně celá družina. Jen skautský kroj těm hochům scházel – a pak ještě něco: junácká slušnost. Hoši si nadávali během hry, surověli – ale toho jsem se nebál.

Hoši právě dohrávali. Sešel jsem nevšímavě na louku a začal jsem se obírat svým lukem. Nejprve jsem napjal tětivu a vyzkoušel napnutí luku.

Dva hoši ustali ve svém oblékání a užasle luk pozorovali. Byl skutečně krásný. A pak jsem vybalil šípy. Nádherné lesklé šípy s kovovými špičkami a barevným peřím, pestře natírané.

Teď mne už obklopili všichni a v němém úžasu sledovali moje počínání. Tvářil jsem se, jako kdybych je neviděl. Když jsem vložil šíp na tětivu a vyzvedl luk k nebi, vyzval jsem jen hochy, aby trochu odstoupili.

Šíp vyletěl do ohromné výše. Nahoře se zastavil, zaleskl se ve skomírajícím západu slunce, zvolna se převrátil špičkou k zemi a padal.

„Ten letěl – „ pochlubil jeden z hochů.

„Prosím vás, půjčte mi vystřelit –jóó?“ žádal mne druhý. Zdál se ze všech nejbystřejší. Půjčil jsem mu luk, vysvětlil mu, jak držet šíp, a pak vystřelil. Výsledek nebyl valný, ale to bylo zatím vedlejší. I druzí hoši pak stříleli a div se o luk nepopřáli. Zavedl jsem hned pořádek, každý, kdo vystřelil, musel pro šíp dojít, střídání ve střelbě bylo pravidelné, bez předbíhám, šlo to jako na drátku.

A pak jsem začal kout železo! Řekl jsem, že tohle všechno ještě nic není proti jiným hrám v junáckém oddíle. Hoši byli překvapeni a někteří vyjádřili touhu stát se tedy skauty. Ten, který první střílel z luku, kterého hoši jmenovali Láďou Velebilů, byl mezi nimi. To víte, to bylo něco pro mne.

Dal jsem všem svou adresu, aby mohli doma říci, s kým mluvili, a vyzval jsem je, aby přišli na louku druhý den opět se zprávou, zda mají dovoleno do oddílu vstoupit.

Toho druhého dne jsem se nemohl ani dočkat. Sotva jsem přišel ze zaměstnání, sedl jsem na kolo a uháněl do Vršovic. Dovolení ke skautování měl jen Láďa Velebil – ale kupodivu – moje nadšení to nijak nezkalilo. Stačil zatím i jen ten jeden chlapík. A tím spíše, že prohlásil, že ve Vršovicích sežene pro oddíl ještě dost jiných hochů.

Láďa Velebil, to byl začátek všeho dobrého v Devadesátce. Sám do všeho junáckého nadšený, vlil novou chuť do práce nejen mně, uraženému a zklamanému, ale i našim zbylým hochům v oddíle. Na jednu z oddílových nedělních schůzek v klubovně, když venku bylo ošklivo a my v klubovničce topili a vařili čaj, přišel do Devadesátky další nový hoch. Jmenoval se Zbynda Sedláček, ale my mu brzo začali říkat Skukům, protože nám připomínal pejška z jedné zálesácké knížky. Byl také takový veselý, hravý a neposedný. Svým nadšením se vyrovnal Láďovi. Moje spokojenost a radost z práce stoupala každickým dnem.

Z Láďi, jehož hrubá slova z té louky jsem ještě pořád slyšel, se stal umírněný slušný chlapec – a když jsem mu jednou neopatrně tuto změnu připomněl, začervenel se a bylo vidět, že se za tu dávnou dobu stydí. Nyní byl nový, docela jiný chlapec, čistý a junácký! Nejpevněji se sprátelil se Skukům. Byli z nich dva nerozluční kamarádi.

A pak nastalo kouzelné jaro, kdy se štěstí k Devadesátce naklonilo docela.

Dodnes si to nedovedu představit! Za jeden jediný jarní měsíc nám přišlo do oddílu osmnáct nováčků! Jásal jsem radostí. Každý den jsem byl v klubovně na Letné (odtud z těch nováčků nebyl nikdo!) a přetvořoval jsem Devadesátku na pořádný oddíl, jaký jsem si vždycky představoval.

Nebylo to snadné, nával byl příliš náhlý a musil jsem napnout všechny síly, aby ta náhlost Devadesátku nerozbila. Vždyť jsem neměl jediného pomocníka, nebyli družinovní radci, každý byl vlastně nováček, nezkušený.

Láďa Velebil se svým kamarádem Rudou Machartem přivedl z Vršovic asi šest hochů, takže založili ve Vršovicích první družinu Tygrů. Láďa byl duší všeho podnikání ve Vršovicích, obíhal hochy, když přišla nějaká spěšná oddílová zpráva, chodil k rodičům a všelicos vysvětloval, prosil za hochy. Byl také celým

Pod Junáckou vlajkou

svým jednáním vzorem i všem ostatním v našem oddíle.

Byla to opravdu naše vršovická pobočka, ta Tygří Láďova družina. Láďa se hned zaučoval na družinového rádce. Práce s tím bylo moc. To se vám dnes, kdy je vše v Devadesátce tak zaběhané, ani nezdá. Byly to krásné a rušné doby zmrtvýchvstání Devadesátky.

Láďovo přátelství se Skukům neochablo, ani když Láďa už řídil svou družinu. Jeden bez druhého byli v klubovně nebo na výpravě jako bezrucí.

Do té doby patří i první tábor na vydří říčce. Jeden z nejkrásnějších táborů, které kdy náš oddíl zažil, zapadlý mezi lukami a lesy, v jihočeském kraji, líbezném a liduprázdném.

Každý den tady byl příběh sám pro sebe, barvitý a sluncem prozářený, rozesmátý a rozezpívaný.

Dopoledne byly hry, práce s obědem, odpoledne koupání nebo dlouhé toulky přes daleké kopce.

A večery jsme prozpívali na táborovém náměstíčku, oslepeni a okouzleni požárem červánků, až pozdě do tmy. A pak jsme se ještě vydali na protější kopec podívat se do usínajícího kraje, na samoty v dálkách s červenými světélky, na tmící se loučky s rybníky a lesy.

A když začal měsíc dorůstat a měnit večery ve stříbrné pohádky – to byla krása! Sedli jsme si pod ztichlé borovice a pozorovali stíny a měsíční dráhu.

A vždycky jsme si přitom vyprávěli o oddíle, o svých plánech do budoucna, čím kdo chce být, někdy do té stříbrné tmy po vydří říčce jsme poslali i poslední ztichlou písničku. A hoši slibovali, jak budou dobří a čestní – a že oddíl nikdy neopustí!

Na tom táboře tehdy Láďa se Skukům podali obraz nejkrásnějšího a nejvzornějšího kamarádství, jaké jsem kdy mezi dvěma hochy poznal.

Byli k sobě úslužní, plní ohledů.

Jeden o druhém by neřekl špatné slovo za živý svět!

Když mohl někdo z nich druhému umýt tajně šálek od jídla, byla to jeho největší radost. Pomáhali si, kde mohli.

Když si kdysi Skukům zapomněl pověsit svůj šálek v kuchyni podle předpisu, řekl Láďa, že je to jeho šálek, aby zachránil Skukůma před trestným bodem. Byl to první a poslední trestný bod, který si Láďa z tábora odnesl domů. To zalhání jsem tehdy Láďovi odpustil, vždyť mělo vznešený důvod: zachránit kamaráda i za cenu vlastního trestu!

Jedna z nejoblíbenějších rozprav na táboře u vydří říčky byla o nové klubovně. Sklep na Letné už nám nestačil, ostatně před odjezdem na tábor jsme z něho dostali výpověď, protože v něm měla být prádelna pro nájemníky domu.

Sotva jsme přijeli z tábora, začali jsme hledat novou klubovnu. Prolezl jsem desítky ohrad, starých budov, prohlédl jsem každý blok domů po celé Letné i ve vnitřní Praze, zda bych někde mezi dvorky nespatriil nějakou kůlnu, altán, v němž by nás lidé nechali pracovat.

Všude scházela dobrá vůle vyjít nám vstříc.

Co žádostí jsem napsal, co jsem se namluvil a naběhal!

Nakonec jsem byl rád, že se mi alespoň poštěstilo odvolat výpověď ze sklepa, zatím na neurčitý čas.

Byli jsme pak s Devadesátkou v tom sklepe ještě dlouho, celý rok. Až po dalším táboře jsme se stěhovali na Petruské nábřeží do dřevěných nouzových baráků. Teklo nám tam občas střechou, v zimě tam zmrzla voda v umyvadle, krysy hlodaly podlahu, ale proti sklepu na Letné to byl učiněný salón a nám se tam líbilo. Vždyť tam svítilo slunce! A bylo tam asi pětkrát víc místa!

A v té nové klubovně pak zažila Devadesátka své největší úspěchy, doby růstu, rozmachu.“

Tapin se odmlčel.

Hodiny pomalu tikaly.

V kamnech zpíval oheň.

Byla už úplná tma.

Kdosi šoupl nohou po podlaze a čísi hlas se zeptal: „A co dál? Co bylo dál? Co jste pak dělali?“

To vyprávění se zdálo jaksi nedokončené.

9. Po neděli

Tapin ještě jednou promluvil:

„Co mělo být dál? Hoši se vyměňovali a ti, kteří zažili to jaro, pro Devadesátku tak významné, tábor u vydří říčky, odešli. Některý dříve, jiný později. Vyrostli! Jejich čas nadešel! Písne dozněly, příběhy skončily. Tak je to vždycky. To nejde jinak!“ Tapinův hlas prozrazoval jeho pohnutí.

„A napsali někdy aspoň oddílů? Přišli se na oddíl někdy později podívat?“ doráželi netrpělivě hoši.

Pod Junáckou vlajkou

„Ano – většina!“ pravil Tapin. „Mnozí přišli, a ne jednou, častokrát! A rádi vzpomínali na minulé doby svého chlapectví. Jsou dnes všichni řádnými mladými muži, silní a čestní. I vy jistě jednou, doufám, v takové vyrostete!“ Jeho hlas zase už zněl vesele a přesvědčivě.

„A teď bychom snad už mohli rozsvítit!“ navrhl pak Simba. Černá hodinka skončila. A byla pěkná.

Chvíli si hoši nemohli zvyknout na zář světla. Mžikali očima, zastírali si je a otáčeli se do koutů.

Klubovna se rozhlučela hovorem.

Mirek propadl Tapinovu vyprávění. Myslel na Ládu velebila, který vlastně začal novou dobu Devadesátky.

A na Skukůma! Dovedl by Mirek tak kamarádit s Jiřím jako Skukům s Ládou? Jiří je jistě takový druhý Láda velebil. V oddíle se vždycky objeví takový chlapík, vzpruha a příklad pro ostatní. O Vendovi Mirek ani neuvažuje, to už je přece ráde družiny, Tapinův důvěrník. Ale Jiří způsobuje, že se člověk maně snaží stát se jiným, lepším, Jiří povzbuzuje celým jednáním, aniž něco připomíná nebo přikazuje.

Byl konec oddílové schůzky. Hoši v pozoru křičí oddílový pokřik. Jsou to podivná slova, některá nemají ani smysl. Ale hoši je ze sebe vyrážejí s dokonalou přesností, všichni stejné rytmicky.

A pak je shon kolem Tapina. Každý mu podává spěšně ruku, u věšáků s kabáty je vzruch a nával.

Hoši se rozcházejí. Některý vychází z klubovny sám, jiný jde s celou skupinou. Mirek již odchází také.

Na dvorku je úplná tma. Mirek cítí vůni pálícího se dřeva. Někde topí dřívím. Takhle voní táborový oheň, tak to vonělo také tehdy, když šel Mirek s Ondrou a ostatními ztichlou vsí do lesů, na svou první výpravu s partou.

Nikde tenkrát nebylo ani človíčka, jen okénka domečků svítila a voněl kouř z dříví.

Krásný byl tehdy ten večer – i oheň pak, jen ta noc byla zlá. Spali pod křovím, vlastně nespali, jen se převalovali až do prvního svítání a drkotali zuby zimou. Kdepak – spát venku bez stanu! Parta! Prvně za celé odpoledne si Mirek vzpomněl na partu. A na svůj slib – na slíbený stan. Ale nechtělo se mu na něj myslet dál. Dnes ne, dnes ne! Hlavou mu probíhá znovu celé dnešní odpoledne. Bylo to hezké, ale teď je mu nějak úzko, při pomýšlení na to, co partě slíbil.

Někdo vyšel kvapně za Mirkem ze dveří klubovny. Mirek je rád, že v této chvíli nebude sám. Podle světlého převlečníku a čapky z téže látky je to asi Jiří. Ano, v tom dnes přišel do klubovny.

„Jiří?“ ptá se Mirek. Jeho oči si ještě nezvykly po světle na tmu.

„Ano. To jsi ty, Mirku?“

„Ano!“ Mirek najednou cítí nutnost mluvit s Jiřím. Něco si povídat, ať je to cokoliv, jen když to bude něco společného s Devadesátkou. „Napíšeš mi ty písničky – Jiří – víš? Půjčíš mi svůj deník? Opsal bych si tam některé věci. Opravdu ti s ním nic neudělám!“

Jiří několika slovy přisvědčuje. Proč je ten Jiří takový nemluva?

Nebo s Mirkem snad nechce mluvit? Zdá se mu Mirek špatný?

Šli spolu mlčky přes celý dvůr až k vratům do ulice. Mirek měl podivné stísněné svědomí. Před vraty si podali levačky a chlapsky si je stiskli.

Pak se rozešli, každý na jinou stranu.

Večer byl Mirek duchem stále ještě v klubovně. Chvílemi mu zabzučel hlavou úryvek nějaké písničky, kterou tam slyšel. Sotva ale chtěl zahvízdat, nápěv se vytratil.

Také vyprávění o těch začátcích Tapinova vedení Devadesátky se Mirkovi pořád vracelo.

Ani usnout dlouho nemohl. Hned viděl obličej Jiřího, hned slyšel mlaskání Máčka, hned se mu zjevila našpuřená tvář Vendova, jak se snažil odvrátit „pingpongový“ gól. Myšlenky na rušné odpoledne v klubovně se mu stále ve zmatených snech vracely.

Pondělí probíhalo ve škole zcela obvykle. Ale Mirek nebyl ve své formě. Začalo to hned ráno při hodině kreslení. Když vkročil do třídy profesor kreslení, starý dobrák, s kterým si každý mohl dělat co chtěl, čekali hoši, že Mirek – jako obvykle – při jeho příchodu zakokrhá a nevstane na pozdrav. Dobrák profesor vždy řekl jen plaše své „Ale hoši, hoši...“ Nic více se nikdy nestalo.

Dnes Mirek nekokrhal a povstal. Nebyl prostě v náladě kokrhat. Sám se tomu divil, nerozuměl si. Byl to snad jeho první pozdrav profesora kreslení od začátku školního roku. Několik nejbližších sousedů se tázavě na Mirka podívalo. Jiní hoši, kteří na Mirka neviděli, čekali na kokrhání. A když se dlouho neozývalo, otáčeli hlavy k místu, odkud mělo vyjít. Ale s údivem a s velkým

Pod Junáckou vlajkou

zklamáním viděli Mirka stojícího. Sesypali se proto na něho hned po hodině. Mirek se cítil divně, nevěděl, co hochům říci, bylo mu pojednou těžko v jejich společnosti a zmizel na chodbě. Několik hochů nepříjemně dotčených, že přišli o obvyklou zábavu, si naznačilo různými posunkami, zejména ťukáním na čelo, že se Mirek asi zbláznil.

Ani známkařská burza ve třetí lavici Mirka dnes nelákala.

10. Mirek dobývá Devadesátku

Bylo to tak zvláštní a podivné, co se potom s Mirkem stalo!

Přestal být hrdinou třídy. Ale nevadilo mu to. Měl jiné zájmy a cíle, jak se ukázat, jak na sebe upozornit, jak dokázat sobě i druhým, že prostě něco dokáže udělat, že má odvalu! Staré nedobré způsoby ho již nebavily. A co bylo ještě horší, začal se stydět za to vše, co ve škole dříve vyváděl. Což to bylo nějaké hrdinství rvát se, kde jen byla příležitost, napadnout třeba slabého a bázlivého chlapce jen proto, že nevěděl, co právě dělat v tu chvíli nudou, co dělat s přebytkem energie? Byly skutečně ukázkou odvahy jeho drzé výstupy při vyučování? Třída na ně vždy dychtivě čekala a Mirka vzrušovalo ono napětí třídy, které cítil vždy v takových chvílích viset ve vzduchu. Teď ale s odporem i ustrnutím vidí, že byl vlastně jen takovým šaškem třídy, nedobrým bouřlivákem, drzým klukem. Třída se jeho výstřelky pohodlně bavila, za trochu toho pochlebování jí to stálo za to a on se domníval, že je jejím hrdinou, odvážným a důvtipným chlapcem. Dříve se mohl tak domnívat, dnes ale již ne! Co by si o něm pomysleli v Devadesátce, kdyby znali jeho minulost? Obdivovali by jeho zručnost a šikovnost, s jakou vyspravoval poškozené známky a šidil s nimi důvěřivé spolužáky? Asi by o něm řekli, že je zloděj, podvodník.

A nebo, kdyby věděli, co se mu přihodilo před několika dny!

V zastrčené chodbě, kde byla sborovna a kam proto hoši o přestávce nechodili, narazil Mirek na slaboučkého a věčně vylekaného Miloše Hortynu.

Hortyna dřel z knihy zeměpis. Čekal, že to na něho teď příští hodinu padne, minule se „zeměpisec“ při zkoušení zastavil u Havla.

Hortyna i Mirek se zarazili. Hortyna zavřel knihu a mimoděk vložil prst mezi stránky, třebaže tušil, že z učení už nebude asi nic. Je tady Mirek Trojan, jeho tyran, který mu vyhodil tašku s učebnicí ze třetího patra na dlažbu, který mu podráždí nohy v tělocviku, který mu vyválel tmavý svrchník v zabláceném průjezdu školy, několikrát ho docela bezdůvodně zmlátil a vůbec ho pronásleduje.

A teď je tady s ním sám! Klíč ve dveřích sborovny netrčí. To je znamení, že uvnitř nikdo z učitelů není. Mirek Trojan si toho jistě také povšiml a ví tedy, že vzduch je čistý a že si může svůj nepochopitelný rozmar na něm vylít, jak chce.

Hortyna se rozpačitě tlačí do kouta chodby k oknu. Neví, jaká rána a kam od Trojana přijde. V očích má úzkost, smíšenou s hněvem.

Mirek pozoruje Hortynu a stydí se. Tohle všechno dokázal svým chováním! Je mu nedobře. Kdyby to tak věděli v Devadesátce! Co by tomu řekl Jiří? A Venda by ho jistě odmítl pro družinu Jelenů.

„Co se tady dřeš?“ hovoří Mirek a snaží se, aby jeho hlas zněl co nejpráteleštěji.

Hortyna ale ustupuje ještě dále a tiskne se teči už úplně ke zdi. „Zemák,“ říká bezbarvým tichým hlasem, „bude dnes řada na mně!“ Vytáhl prst ze stránek a sklápěl knihu.

Mirek je celý červený. Teď najednou se stydí za všechny svoje špatnosti, které Hortynovi v minulých dobách provedl. Chtěl by je honem nějak odčinit, ale neví jak. Chtěl by říci Hortynovi něco pěkného, z čeho by poznal, že Mirek je teď někdo docela jiný, ale nic ho nenapadá. Ani jediné slůvko. Nejraději by Hortynu odprosil, ale slova pokory nemohl vyslovit.

A tak se jen dívá a dívá na vyjeveného a vystrašeného Hortynu, který ždímá knížku a je přitisknutý strachem do kouta chodby a hlídá s nedůvěrou v očích Mirkovy ruce. Kolikrát je již cítil na své tváři!

Mirek si to všechno uvědomuje. A pak těžce mluví: „Neboj se, dobře ti to dopadne! Budu ti napovídat. Ale teď se dři dál, nebudu tě rušit!“ A obrací se a kvapně odchází. V zátylku cítí Hortynovy oči. Hortyna se nemýlil, byl první obětí „zeměpisce“ při dnešním zkoušení.

Když šel ze své lavice, zachytil Mirkův povzbudivý pohled. Trochu poplašeně se usmál a stanul na stupínku.

Učitel dává otázku za otázkou, ale Hortynovi to jde dobře. Chvílemi jen po očku mrkne na Mirka. Vidí ho, jak se na něho usmívá a jak mu ukazuje, že drží oba palce. Hortyna je povzbuzen i překvapen.

A Mirek, jakmile zahlédne Hortynův letmý pohled, již otvírá pusu a prstovou abecedou vysílá odpověď na učitelovu otázku, třebaže Hortyna umí. Mirek chce dokázat, že to s tím slibem napovídat myslel vážně. Pochopí Hortyna, že už je

Pod Junáckou vlajkou

konec útrap a špatností, kterými ho Mirek zahrnoval ve své touze upozorňovat na sebe a hrát si na „pistolníka“ třídy?

Hortyna opouští vítězně kolbiště. Usmívá se blaženě, a když se vrací kolem Mirkovy lavice, přimhouří na Mirka lišácky oko. Mirek je nadšen. Je to možné, že už mu Hortyna odpustil? Že by za několik Mirkových slov a za pokus o nevyžádané napovídání mohl zapomenout na vše, co mu kdy Mirek udělal zlého?

Pilně se nyní Mirek účastnil všeho, co se dělo v Devadesátce.

Lákala ho, přinášela mu nejen nové zážitky, ale v plné míře byla schopná uspokojovat jeho odvážné chlapecké srdce, bystrou mysl a touhu po vyniknutí způsobem, jaký dosud jinde nepoznal. A to přicházela zima, období, v němž by Mirka nikdy nenapadlo, že se může dít v junáckém oddílu nějaká činnost. Jaké to tedy bude na jaře a což teprve v létě!

Právě teď stál v klubovně u karty se záznamem o účasti na podnicích Devadesátky. Za účast bylo příslušné okénko vybarveno červeně, za nepřítomnost zeleně. A jeden z nepsaných zákonů Devadesátky zněl: „Kdo má více než čtvrtinu okének zelených, je zelenáč!“

A nikdo nechtěl být zelenáč! Mnozí hoši měli ve svých denících opovržlivé průpovídky pro zelenáče, jiní se v deníku zaříkali: Nebudu nikdy zelenáč!

Ale Mirek si umínil, že ne čtvrtinu, ale ani jedno okénko jeho docházky nesmí být zelené! Byl hrdý, že zatím od první chvíle, kdy přišel do Devadesátky, nevynechal ani jednu družinovou, ani oddílovou schůzku, nechyběl na jediném nedělním podniku.

Než poznal Mirek Devadesátku, nevěřil by, že může být zajímavé a zábavné dělat deník.

A nyní leží již před Mirkem jeho vlastní!

Na první stránku deníku namaloval Mirek nádherného junáka (jemu se alespoň líbil, třebaže tatínek tvrdil, že má trochu dlouhé ruce) s junáckou vlajkou. Na domovence měl skautík nápis „90 PRAHA“. Ve volném místě bylo hrdě napsáno: „Deník junáka Mirka Trojana“.

Vpravo nahoře bylo ve volném obdélníku oddílové razítko, dole Tapinův podpis. Tapin byl podepsán v deníku každého člena Devadesátky.

Některým hochům Tapin do deníku i něco napsal. Aby i jemu jednou do deníku napsal, něco moc hezkého – to bylo Mirkovým vrcholným přáním. Musí mít deník hezký, jeden z nejhezčích v Devadesátce. Dokáže to? Dokáže!

Za titulní stranou byla „povinná stránka“. Tu měl ve svém deníku povinně každý člen Devadesátky. Obsahovala údaje o telefonním čísle záchranné stanice, hasičů, nejbližšího lékaře, byly tam důležité adresy, například očního lékaře, policejní stanice, lékárny atd.

Na další stránku si Mirek opsal junácký zákon z knížky vypůjčené od Tapina, třebaže jej dovedl plynne nazpaměť, ba i na přeskáčku.

Mirek neztratil svou ctižádost ze starých dob a tak se snažil vedle nejlepší docházky a jiných a jiných věcí udívit hochy v Devadesátce i svým deníkem.

Jak si Mirek předsevzal a jak se o to snažil ze všech sil, jeho deník se pomalu vskutku stával jedním z nejhezčích, jaké v Devadesátce byly. Sám se sebou vedl o to napínavý boj, aby se mu to dařilo. Rád trávil nad deníkem večery, vymýšlel, psal, kreslil, maloval, rýsoval všelijaké oddílové tabulky, přehledy a zapisoval všechny svoje úvahy o oddílu.

Jednoho dne se sám rádce Venda o Mirkově deníku uznale vyjádřil. To byl pro Mirka slavnostní den, bylo to pro něj větší vyznamenání, než když mu tenkrát třída tleskala za jeho plamennou řeč proti matematikáři a jeho sáhodlouhým domácím „cvígrům“.

A pak přišlo to, co si tak toužebně přál od svého prvního dne v Devadesátce.

Kdo chtěl získat deset bodů, mohl jednou měsíčně předložit deník Tapinovi. Někteří hoši na to zapomínali, zmeškali lhůtu, do které se deníky měly odevzdat, a pak přišli o body. Ale v Jelení družině Venda upozorňoval již dvě schůzky napřed, že hoši mají deníky odevzdat. Venda sám deníky prohlédl, předal je Tapinovi za celou družinu.

Tak Jelení družina dostala největší možný počet bodů, protože ani jeden deník nechyběl a všechny měly správně doplněné záznamy.

Když Mirek potom po skončení prohlídky rozevřel svůj deník, našel tam v malém rámečku Tapinův vlastnoruční vzkaz:

„Líbí se mi, Mirku, jak pěkně si u nás vedeš! Vydržíš-li tak, dokončíš svou zkušební lhůtu se zdarem. Také Tvůj deník je velmi pěkný. Až uděláme výstavu deníků, musíš jej přinést! Bylo by škoda, kdyby tam nebyl!“

Jak by jej Mirek nepřinesl! Takový nápad! Deník byl přece jeho velikou radostí, jeho pýchou! A teď, když mu tam Tapin napsal těch několik pěkných

řádů, měl Mirek svůj deník ještě radši.

Mirkovi se v Devadesátce stále víc a víc líbilo. Se všemi hochy v Devadesátce se brzo sprátelil. A bylo to hezké přátelství, takové, na které se nezapomíná po celý život. Zde neměla místo žádná nelibost a fales. Přestože hoši byli různých povah i stárí, snášeli se dobře. Nevedli rozhněvané hádky ani postranní nepřátelské řeči. Opravdu bratrské přátelství bylo jedním z nepsaných železných zákonů Devadesátky.

U Devadesátky nebylo také zvykem, že by se zde dělaly nějaké malé kroužky přátel, jimž by ostatní byli lhostejní. Devadesátka byla celek jednotitý, v němž byl každý na svém místě, nikdo nevynášen do nebes, ale také nikdo opomíjen. I to se Mirkovi zalíbilo.

Jednou z hlavních činností družin byly závody mezi nimi. Na každém podniku oddílu jich bylo několik a chlapci po nich přímo prahli. Družiny závodily mezi sebou ve všem možném a byly to často veliké boje. Ale přesto byli hoši samozřejmě k sobě kamarádští, slušní, výsledky závodů je nikdy nezneprátelily. Každý bojoval pro úspěch své družiny, protože k ní patřil, její úspěch byl tady i jeho úspěchem.

Ale nikdy ani slůvkem neublížil členu družiny jiné, ani se o ostatních družinách nevyjadřoval posměšně, nebo snad dokonce nepřátelsky. Nesportovní a nekamarádské jednání zde prostě nebylo možné.

Některé závody o body probíhaly odděleně na jednotlivých družinových schůzkách. Přesto se v žádném z nich nepodvádělo. Nikdo závod nekontroloval, a přece družina závodila poctivě, přesně podle pokynů a stejně zapsala svůj výsledek a odevzdala Simbovi, který celoměsíční bodování všech družin řídil. A nikdo nepochyboval o tom, že družina hlásila výsledek svého závodu opravdu takový, jaký byl ve skutečnosti, že si jej nijak neupravila ve svůj prospěch.

Mirek pozoroval všechno, co se v Devadesátce dělo, život, zásady, názory i všechny hochy. Někteří byli průměrní chlapci, jiní byli obdivuhodní, ale dobří se zdáli být Mirkovi všichni chlapci Devadesátky. Měl je rád a nikomu z nich by nemohl ublížit.

Čest a úspěchy družiny Jelenů byly mu ovšem nadevše, vždyť patřil do jejich družiny! Rád pro svou družinu pracoval, jak uměl nejvíce. Nechyběl na žádné schůzce, jen aby za něho neztrácela družina Jelenů drahocenné body. Byl při každé práci, kterou družina konala. Neminulo týdne, aby v klubovně či vůbec v oddíle nebylo zapotřebí něco udělat nebo obstarat. Jelení družina a z ní zase nejvíce Venda a Jiří byli vždy prvními, kteří se práce chopili a udělali ji. Mirek byl vždy s nimi. Jako je, již i jeho těšila práce, i když nebyla přímo pro jejich družinu, vždyť byla pro milovanou Devadesátku!

A o každém z družiny Jelenů si zapsal do deníku svoje pozorování:

„Venda je rádcem naší družiny Jelenů. Skautuje nejdéle z nás a je také nejstarší. Je spravedlivý, neodpustí nám nic a Tapin mu plně důvěřuje. Někdy se mi zdá, že je trochu pyšný k Jiřímu. Dovede skvěle zacházet se sekyrkou a vůbec se vším narádím. Má hodně odborných zkoušek a nejvíc řemeslnických. A když má moc práce nebo nemůže něco stačit, říká „Jen klid, jen klid.“ S Vendou jsem mluvil jako s prvním členem Devadesátky, když jsem přišel poprvé do klubovny.

Kink je jen o dva dny starší než já. Nedbá na svůj zevnějšek jako třeba Jiří, který je pořád jako ze škatulky, ale rozumí dobře každé práci. Venda o něm řekl, že je „starý technik“. A „technik“ se říká v Devadesátce každému, kdo je zručný a něco dovede. Od té doby, co s Vendou a Jiřím v oddíle pracujeme na různých věcech, Kink se k nám rád přidává. Minulou neděli Kink nepřišel a pak se omlouval, že byla maminka nemocná a že musel doma vařit! Kdyby to řekl někdo jiný, bylo by to k smíchu. Ale Kinkovi jsem se smát nemohl. Věděl jsem, že Kink doma docela určitě vaří! Ví, kolik stojí mouka, cukr, brambory a kde se co kupuje. Jeho maminka oddílu hodně pomáhá různými pracemi. Šije obaly na kotle, ušila sáčky na stanové kolíky a shání pro oddíl, kde co může.

Jarka je velmi obětavý. Při minulé vánoční nadílce dal oddílu krásnou novou polnici, teď zase koupil pro oddíl hliníkový kotel s poklicí. Ustavičně nařiká na trápení ve škole, nemůže pořád stačit úkoly. Dovede legračně napodobovat své učitele. Nejlépe ale toho, který každému chlapci při zkoušení u tabule hází do obličeje bílé čtvrtičky čistého papíru. Nikdo neví, co tím pan učitel myslí. Jarka nosí brýle, a když změní hlas, vypadá sám jako nějaký profesor.

S Gaučíkem má naše družina ustavičné trápení. Špatně dochází, ztrácíme za něho pořád body a jemu – jak se zdá – je to docela jedno. Každou chvíli mu doma zakáží skautovat a pak mu to zas dovolí. Tapin se už pro to také zlobí, říká, že junácký oddíl není holubník, do kterého by si mohl každý přiletět a zase odletět, kdy chce. A je to docela pravda. Nikdo do skautování nemusí, ale když už v něm je, musí do oddílu řádně chodit! Je to jako ve škole, přihlásíme-li se na nepovinný předmět: musíme pak chodit nejméně až do pololetí, i když je

Pod Junáckou vlajkou

předmět dobrovolný. Tohle říkal Venda Gaučíkovi, aby to tak vysvětlil doma.

Gaučík je vůbec podivné kvítko. Někdy přijde a je samá ochota. Jindy ruší celou schůzku samými vtipy, nebo je zase zlostný a celá družina má co dělat, aby se s ním nepohádala. Venda o něm říká, že byl dříve ještě horší a že se skautováním přece jen hodně napravil. Já tomu věřím! Jak mne už Devadesátka postavila na nohy!

Prášek je kovodělnický učeň. Podobá se Jarkovi v tom, že nelituje peněz na nákupy věcí pro oddíl. Píše si podrobný deník, shání kdejakou junáckou příručku. Je vášnivý čtenář a znalec oddílových kronik, zná z nich celé výňatky nazpaměť.

Teď se umluvili s kinkem, že budou spravovat veliký oddílový člun. Je to železná loď a vejde se do ní dvanáct osob.

Mýval je věčně nenajedený, rozecpaný a hladový. Když se směje, dělá takový povyk, jako když se řítí nákladní auto. Aspoň to tak tuhle řekl Světýlko z Liščí družiny. A Mýval se směje velmi často. Nikdo nevydrží být vážný, když on se začne chechtat. Když se něčemu diví nebo když se mu něco líbí, vždycky říká se zvláštním přízvukem: O-ri-gi-nál Váša!!!“

O Jiřím nenapsal Mirek do deníku nic. Nějak se mu do toho nechtělo, nevěděl dobře, jak by správně vypsál to, co si o něm myslí.

11. Rány ve tmě

Mirek zapomněl na partu. Neměl na ni nyní čas, neměl zájem již o toulání s ní ulicemi, postávání u výkladů a biografů, i zápasy ztratily pro něj půvab. Také na slíbený stan si ani nevzpomněl.

Byl listopad. Počasí, v říjnu tak výjimečné, se pokazilo. Syté zlaté slunné dny zmizely a místo nich nastoupily mlhy a drobné deště. Lidé sice tvrdili, že přijde ještě několik pěkných dnů, než bude veta po pěkném podzimu, jejich prorocství se však zatím neplnilo.

V jednom z těchto dnů, pochmurných a smutných, byl Mirek pozdě odpoledne sám doma. Otec jel kamsi na služební cestu, maminka šla k příbuzným na druhý konec města.

Mirek si ještě za denního světla udělal všechny úkoly a teď si zase prohlížel svůj deník i zápisník „Junáckou stezku“, do kterého se zaznamenávají junákům části jejich složených zkoušek. Mirek v nich dosti rychle pokračoval, chtěl dohonit Jiřího, který byl úplný lovec zkoušek.

Mirek si ho v duchu představil, jak přichází na každou schůzku s nějakým novým bodem zkoušky, ze kterého se chce dát od Tapina či od některého z družinových rádců vyzkoušet, jen aby měl zase o jedno okénko v „Junácké stezce“ více. Někdy to nejde tak rychle, jak by chtěl, a tu pak bývá Jiří trochu mrzutý, ale jen chvíli, než se s tím smíří. Ó – Jiří je chlapík, slušný a ukázněný!

Z úvah o zkouškách a o Jiřím Mirka něco najednou vyrušilo. Byl to jen klam – nebo snad někdo jde k sousedům v chodbě? Mirkovi připadalo, jako by někdo vzal za kliku. Bez klepaní. Ani se nepamatuje, jestli za maminkou zamkl, když odešla. Šeří se už a v bytě je plno neurčitých stínů.

Mirek se podíval na kliku u dveří od stolu, u kterého seděl. A najednou mu celým tělem projelo píchnutí až do srdce. Ve spáncích mu zatepala krev.

Dveře se zvolna tiše otevřely a dovnitř vklouzl plíživě nějaký stín.

Mirek vykřikl zděšením. Vyskočil od stolu a sevřel prudce v ruce lahvičku inkoustu. Byl to jediný tvrdý předmět, který měl na dosah ruky.

„Kdo je to? Jděte odtud –“, zavolał přískrceným hlasem.

„Chachá – panáček má strach?“ zaznělo z přítmi od dveří.

Mirek poznal Ondrův hlas. Proboha – co tady Ondra chce? A jak se sem dostal? Mirek se tak vyděsil! Teď si trochu oddechl, ale volno mu nebylo. Poznal z Ondrova hlasu, že sem nejde jako kamarád. Proč jen za maminkou nezamkl!

„To jsi ty, Ondro?“ zeptal se Mirek, aby zakryl své leknutí. Šel k vypínači, aby rozsvítil, ale Ondra mu strhl neurvale ruku.

„Jen to nech,“ řekl posměšně. „Světlo píchá do očí a špatně se při něm mluví.“

„Už jsme se dlouho neviděli – viď!“ hovoří stíněně Mirek. Má z Ondry strach. Je hrozný, když má vztek.

Ondra se výhružně zachechtal. „No – dlouho jsi už nepřišel za partou!“ usykl. „Asi ti už teď není dobrá – co? Našel sis lepší kamarády – viď? To bylo slibů, to bylo plánů s tím stanem – he? A najednou – stan nikde – a milostpán zmizel. Kamaráde – víš co to je? To je zrada! U nás se tomu říká zrada – rozumíš?“ Poslední slovo vykřikl a rozkročil se proti Mirkovi.

Mirek polekané ustoupil o krok. „Jakápak zrada?“ bránil se chabě. K silnější obraně neměl odvahy. Přepadl jej pocit viny. Nedodržel slib a skutečně zradil, zradil partu. Zmáhal se ho neklid. Chtěl alespoň něco uvést na svou obranu: „Přece jsem na partu nikde nic nepověděl. A že by toho bylo dost...“

„Ale, ale,“ zpíval zlobně Ondra, „tak on chce chlapeček snad ještě dokonce

Pod Junáckou vlajkou

vyhrožovat? Tak abys toho, Mirku, jednou nelitoval. Pamatuj si, člověče, žeš byl při většině těch věcí s námi! A ještě jednu věc nezapomeň: byl jsi to ty, který přišel s nápadem ukradnout u skautů stan! Pamatuješ se přece – ne? Chacháá – ty nám chceš hrozit? Co když to na tebe prásknem? To by byla ostuda, co – junáčku?“

Mirkovi se nahnula krev do hlavy. Pocit viny, že zradil partu, ustoupil strachu, Ondrova pohružka ho vyděsila a vlastní bezmocnost jej rozzuřila. Sevřel pěsti.

„Mizero –“ řekl tiše a nenávist čísel z jeho hlasu. „Byli jsme všichni špatní v té nečisté partě. Ale tys nás vedl a –“

Ondra se rozmáchl, a než jeho ruku Mirek v houstnoucí tmě zpozoroval, udeřil Mirka do tváře. A vzápětí dopadla rána druhá.

„Tak jsem tedy mizera!“ syčel Ondra. „Dobře! Tak poslouchej – ten mizera ti tady říká, že jednou nadejde chvíle, kdy budeš prosit u jeho nohou, aby ti byl kamarádem a aby zapomněl, že jsi ho dnes nazval mizerou! Přijde, přijde, ty –“ a opět dvě prudké rány dopadly na Mirkovy rozpálené tváře.

Vyburcovaly v Mirkovi šílený vztek. Prokletý slib! Vrhł se na mohutnou Ondrovu postavu. Ondra ho však ze sebe setřásl snadno a lehce a uštědřil mu novou ránu. Pak chytil Mirka za ruku, ten klopýtl a padal k zemi. Ondra ho hrubě pozdvihl za kabát na prsou, přidržel si ho levou rukou, tak, až Mirek cítil cigaretový zápach jeho dechu a sípál mu do tváře: „Strachem se budeš kroutit – a prosit budeš tak, jak jsem řekl!“ Odstrčil pak Mirka prudce od sebe, až narazil zády na kliku od dveří.

Na dvoře se ozvaly kroky. Mirek poznal podle chůze maminku.

Ondra vyklouzl beze slova ze dveří do tmy na chodbě. Mirek si kvapně upravoval vlasy i oblek, aby maminka nic nepoznala, až přijde. Srdcem mu ještě šla hrůza: Ondra na něho oznámí v oddíle nebo snad i jinde, že Mirek vstoupil do oddílu jen proto, aby tam mohl ukrást stan! Po Ondrových ranách i rozčilením mu tváře jen hořely.

Maminka přišla.

„Pročpak si, Mirku, nerozsvítíš?“ divila se. Všimla si jeho červených tváří. „A jak to vypadáš – nemáš horečku? Honem do postele!“

Mirek rád ulehł a nebránil se ani vypít šálek heřmánku. Byl rád, že je sám.

Teprve druhého dne ráno ho opustila aspoň trochu hrůza ze včerejší události.

Ondra se neukazoval a Mirek se uklidnil.

12. Boj o zlatodoly

Pak přišlo přece ještě několik slunných dnů a Tapin s oddílovou radou (kterou tvořili jeho zástupci a rádci družin) rozhodl, že se Devadesátka v tomto roce naposled vypraví na celý den.

„Půjdeme tuto neděli do Prokopského údolí,“ četł Venda z Oznamovatele na družinové schůzce pokyny o srazu, „budeme hrát novou, neznámou hru Boj o zlatodoly!“

A tak si na této výpravě Mirek zahrál svou první velkou hru, o jaké se mu dosud ani nezdálo.

Sotva Devadesátka vešla do strmého skalního kaňonu, zastavil Tapin hochy, seskupil je kolem sebe a řekl: „Poslouchejte nyní všichni dobře, chlapci! Budu vám vyprávět jeden příběh, abyste hru lépe pochopili.“

„To zas bude nějaká napínavá indiánka,“ těšil se nahlas Kiwi z vydří družiny, který byl jejich vášnivým čtenářem, a Máček jen labužnický vystřelil své ohromující mlasknutí.

Několik hochů, toužících vrhnout se již do hry, je okřiklo, aby byli zticha a nevyrušovali.

„Kteréhoš dne večer,“ řekl Tapin tajemně ztlumeným hlasem, „dorazil do pohraničního městečka na Divokém západě těžce zraněný Indián, a dříve než zemřel na prahu šerifova domu, učinil toto prohlášení:

Daleko od města, ve Zlatém údolí, je šest zlatodolů s ohromnými ložisky zlata. Tamější usedlíci mají sice o nich tušení, ale nevědí přesně, kde je hledat.

A proto čekají na zlatokopy, kteří svým zkušeným zrakem ihned poznají zlatonosná místa. Důl pak chtějí prohlásit za svůj majetek, protože je prý na jejich pozemcích. Pozemky však patří vládě, a nikoliv jim.

Šerif se přesvědčil ze šesti plánků zlatodolů, které u zemřelého Indiána našel, že pozemky ve Zlatém údolí patří skutečně vládě, a proto ještě téže noci zavolał k sobě dvanáct mladých silných zlatokopů, oznámil jim sdělení mrtvého a dodal:

„Znáte zákony tohoto státu: kdo první zarazí zajišťovací znamení, šerifem označené, na nějaký vládní pozemek, dosud nikomu nepronajatý, ten se stává jeho držitelem za pevně stanovený nájem. Jako zástupce vlády pronajmu vám šest

Pod Junáckou vlajkou

pozemků, podle těchto plánků, a to každý zlatodol vždy jedné dvojici mužů.“

Muži byli vyhládkou na zlato nadšení. Souhlasili s nájmem – vždyť se jim měl tisícronásobně vrátit ve zlatě. Převzali od šerifa dřevěné tyče se šerifskou pečetí jako zajišťovací znamení a vydali se na cestu.

Každá dvojice putovala na vlastní pěst, aby nebyli starousedlíkům nápadní. Někdy se dvojice ještě rozdělila. Jeden z mužů opatroval u sebe plánek zlatodolů, druhý nesl nedotknutelné zajišťovací znamení. Oba muži z dvojice se snažili být si alespoň trochu nablízku, aby dorazili k cíli nakonec přece jen společně. Rozcházel se proto, aby jim při přepadení nevzali starousedlíci současně plánek a zajišťovací znamení.

Když je dvojice rozdělena, je naděje na ukořistění plánu i zajišťovacího znamení zmenšena na polovinu. Starousedlíci buď chytí jen muže se zajišťovadlem, což jim však nic nepomůže, protože nevědí, kde je zlatodol. Anebo chytí zase muže s plánkem, ale schází jim zajišťovací znamení, a bez toho je otevření dolu protizákonným jednáním.

Nu – a jestli vyžráli zlatokopové nad starousedlíky, nebo obráceně, to dokáže hra sama,“ končil Tapin své vyprávění.

Pak vylovil ze své torny šest dřivek, asi čtvrt metru dlouhých. Každé dřívko bylo na jednom konci zaostřeno, aby se dalo dobře zatlučet do země, a od své špičky až do poloviny bylo nabarveno červeným inkoustem.

„Toto jsou zajišťovací znamení,“ usmál se Tapin. Z kapsy pak vytáhl ještě šest obálek, šest plánků míst, na která měla být zajišťovací znaménka zatlučena. Dřívka i plánky měly svá čísla.

„A teď pravidlo hry,“ pravil pak ještě Tapin. „Poslouchejte dobře, jinak pokazíte celou hru: budete rozdělení samozřejmě na dvanáct zlatokopů, zbytek bude tvořit starousedlíky. Ti hledají a pronásledují zlatokopy. Jakmile se některého dotknou, musí jim vydat plánek nebo zajišťovadlo. Ukořistí-li starousedlíci plánek i zajišťovadlo stejného čísla, vyhrávají jeden zlatodol.“

„A co když už tluču zajišťovadlo do země?“ ptal se Rudla z Vydří družiny, „a najednou takový nečesaný starousedlík přiběhne a klepne mne? Musím mu dřívko vydat?“

„Jenom tehdy, je-li ještě nad zemí vidět kousek červeného nátěru zajišťovadla! Proto jsem dřívka právě barvil,“ pravil Tapin. „Tím se dá přesně zjistit, zda už je zajišťovadlo správně zatlučeno, takže domorodce přišel pozdě – anebo jestli byl zlatokop zaskočen ještě před předepsaným polovičním zatlučením dřívka.“

Těd bylo již netrpělivým hochům vše jasné a zbývalo jen určit, kdo bude představovat zlatokopy a kdo domorodce. Poněvadž úloha zlatokopů byla značně těžší, Tapin vybral jen hochy velmi rychlé. A Mirek byl mezi nimi. Lichotilo mu to, že Tapin má takovou důvěru v jeho rychlost. Však se o ní již několikrát přesvědčil!

Také Jiří byl „zlatokopem“.

„Mohl bych být s Jiřím?“ osmělil se zeptat Mirek Tapina – a ten k jeho veliké radosti přisvědčil.

Mirek byl rád ve společnosti Jiřího. Jiří ho udivoval svou bystrostí, vážností a důkladností.

Jiřího láska k Devadesátce nakazila i Mirka a on mu byl za to vděčen. Někdy si o něm myslil, že je vlastně nástupce Ládi Velebila, který kdysi přišel do skomírající Devadesátky, aby ji pozvedl, když už i Tapin umdlával. Mirek si uvědomoval, že má veliký zájem na tom, aby měl Jiří o něm dobré mínění.

„Tak jak si to rozdělíme?“ zeptal se Jiří, když Tapin vyměřil ještě hranice hry a rozeslal většinu hochů jako „domorodce“ do území, v němž se hra měla odehrávat. „Bylo by lepší, kdyby sis ty vzal plánek a já zajišťovadlo!“

„Proč by to bylo lepší?“ divil se Mirek.

Jiřího bystré oči se skoro zabodly do Mirka.

„No podívej –“, pravil trochu netrpělivě. „Kdyby chytli tebe se zajišťovadlem, nemohu já zlatodol pro nás zajistit, ani kdybych měl tisíc plánků. Nepotřebuju ho, protože jsem už místo zlatodolu stejně z něho poznal. Ty jsi zde ještě nikdy nebyl, tak by ti zajišťovadlo mnoho nepomohlo, protože nevíš, kde zlatodol asi má být.“

Mirek se trochu začervenal po té skoro detektivní úvaze Jiřího, protože byl vždycky nerad, když se někdo ukázal v něčem chytřejší, prozíravější. Ale od Jiřího jej to zahanbovalo dvojnásob.

„Tady už opatrně,“ ztlumil pak hlas Jiří. Odbočil z pěšiny a vyšvihl se na vysoký zarostlý násep, kde nebyli tak nápadní.

Mirek si povšíml jeho kočičí pružnosti a obratnosti. Podařilo se mu také dostat se na svah pouhým opřením rukama a odrazem nohou. V tomhle ho přece Jiří nesmí předhonit!

Pod Junáckou vlajkou

Někdo opatrně kráčet po cestičce. Jiří i Mirek se vmáčkli do křoví. viděli teď docela dobře na pěšinu, ale sami zůstali neviditelní.

Kroky se blížily a pojednou se vynořil Grizzly, rádce vyder. silný, těžký chlapík. Nebyl na rychlý běh, vydržel dlouhé, ale spíše pomalejší běhy. Pátravě se teď rozhlíží kupředu, i do strání.

Mirkovi se zatajil dech. Přesvědčil se s nesmírnou opatrností, jestli má ještě plánek u sebe. Měl!

Grizzly stáčí teď zraky po zarostlém náspu. Něco se mu na něm asi nelíbí, protože se zastavuje a napjatě poslouchá. Mirek se diví, že neslyší jeho srdce. Vžil se do hry, je napjat, jako by šlo o život.

A najednou udělal Grizzly skok přímo k nim. Nedosáhl na ně, ale už se sápe jako tank, pomalu a nezadržitelně. Opírá se nohama a kus hlíny se nad ním ulomil.

Mirek a Jiří dále nečekali.

„Jedem!“ vykřikl tlumeně Jiří. „Sem dozadu!“

Ponořili se do hlubokého a zdánlivě neproniknutelného houští, ze kterého se sype droboučké žluté listí. Něco láme suché větvičky a dusá za nimi. Grizzly!

Zastavili se v nejhustším místě. Jiří vzal do ruky několik velkých kamenů a hodil je daleko vlevo. Kameny zapadly kamsi do hlubin křoví a způsobily nápadný ševl v listí. Za chvíli se oklamán Grizzly pachtěl tím směrem.

Jiří se vítězoslavně pousmál a Mirek se musil obdivovat jeho nápadu.

Čekali dlouho v zeleném šeru, až byli jisti, že Grizzly vyplul z houští na jiném místě pěšinky. Pak se teprve pustili dále.

„Musíme se dostat k opuštěným kolejím v lomu,“ rozhodl Jiří a rukou ukázal směr. „Tam je tabule s nápisem Stůj! pro stroje. A u té má být zajišťovadlo podle plánu zatlučeno. Nesmíme se příliš uchýlovat od našeho směru!“

Vzápětí se oba mimoděk přikrčili pod ochranu křoví.

Uslyšeli proudy sesypávajícího se písku a kamení, nějaké volání a za několik vteřin se kolem nich mihl karmínek z družiny Lišek, jeden z nejrychlejších chlapců Devadesátky. V ruce držel zajišťovadlo a prchal před „domorodci“. Sešli se na něho nějakou náhodou hned tři a karmínek měl co dělat, aby unikl. Neztrácel dobrou náladu a volal na své pronásledovatele: „Tumáte cuc na špejli, tumáte cuc na špejli...“ a ukazoval dozadu zajišťovací dřívko.

Mirek se začal potíchu smát, ale smích ho brzy přešel. Poslední ze tří pronásledovatelů uklouzl, upadl a když ležel na zemi, zahlédl po straně v křoví čísi nohy. Vlastně jen střevíce, ale stačilo to! Zvedl se hbitě a rozehnal se tím směrem.

To byla poslední chvíle, kdy při hře Mirek viděl Jiřího. „Domorodec“ vběhl mezi ně a oni se rozprchli na dvě různé strany. Mirek duchapřítomně nahoru, protože viděl, jak utíká Jiří dolů.

Pronásledovatel udělal dva tři kroky za Mirkem, ale byl již příliš unaven předchozím během, než aby vydržel kvapný výstup do zarostlé stráně. Obrátil se a běžel za Jiřím.

Zatím Mirek v rozhodné snaze nedat se lapit za žádnou cenu, nepostřehl ani, že za ním nikdo neběží a dral se do příkré stráně tak, až mu dech opravdu nestačil. Teď teprve zjistil, že je vzduch čistý.

Chvíli odpočíval a pak zvolna vyšel na vrchol stráně. Hra se mu líbila. Byla vzrušující, napínavá, člověk měl dojem, že mu jde o krk. Usmál se blaženě při pomyslení, že již unikl dvěma útokům.

viděl dolů na cestu do údolí a spatřil tam i koleje, vedoucí do lomu.

Tam někde je jejich zlatodol. Pohlédl do plánku, již mu rozuměl. Jejich místo je někde blíž, zakryto křovím ve strání.

Na cestě se znovu ozval hluk pronásledovatelů. Hleďme – Žlutásek. A z protější stráně někdo vyskakuje – o je – Žlutásku, jsi v pasti, jsi obklíčen ze dvou stran. A podívejme se, ještě se nevzdává – jak úžasné jim kličkuje – dotkl se ho ten domorodec teď? Asi ano – Žlutásek se zastavuje a jednomu ze dvou domorodců podává zajišťovací znamení. Jeden zlatodol je tedy ztracen! A snad dokonce už víc! Vždyť Žlutásek třeba není první, který musil dřívko vydat – vždyť už hrají skoro hodinu! Něco křuplo za Mirkem a on se vylekaně otočil. Několik kroků za ním našlapoval opatrně kokrháč z Liščí družiny, zvaný obyčejně jen kokr.

Do Mirkových nohou vjel elektrický proud. Chvíli poskakoval před kokrháčem ze strany na stranu, aby ho zmýlil.

kokrháč se snažil poskakovat stejně, aby byl připraven dát se hned do běhu za Mirkem, ať už se dá na kterou chce stranu, a přitom se pořád k Mirkovi přibližoval.

Pak ale Mirek prudce odskočil a rozběhl se úžasnou rychlostí po nezarostlém temeni stráně. Nemusil se ani ohlížet, slyšel kokrháče stále nebezpečně blízko

za sebou.

Byl to běh o čest a pýchu rychlejších nohou.

Potom se Mirek náhle stočil se straně dolů do údolí. Křoví ho pohltilo, řítit se hlínou, pískem i drobným kamením, vyhýbal se zarostlým místům a ve zlomcích vteřin vyhledával vhodnější místo pro své nohy.

Vyplašil někoho o několik kroků dále napravo, zlatokopa nebo domorodce? To bylo teď lhostejné. Jen kdyby mohl uniknout Kokrháčovi!

Už byl téměř u úpatí straně, u cesty. Posledních několik metrů sjel prudce bez vlastní vůle s lavinou písku. Dopadl prudce na cestu. Potácením ztratil dvě či tři drahocenné vteřiny, než našel rovnováhu a mohl přinutit své hbité nohy k dalšímu běhu. Zatímco Jiří při svém útěku směřoval spíše k místu, kde měl zajišťovaadlo zatlouci, prchal Mirek od něho dál, aby domorodce odvedl a Jiřímu zajistil bezpečnost.

Mirek objevil, že v takovéto hře nezáleží všechno jen na obyčejné honičce, na rychlosti nohou, ale že je nutno při ní myslet, takticky jednat, kombinovat. To mu vše teď jen blesklo podvědomé hlavou, zatímco jen nohy již poslušně zase zapnuly nejvyšší rychlost.

V záhybu cesty se lekl. Kdosi tam klidně a pokojně kráčet. Přítel?

Domorodec? – Ale vždyť je to Jiří!!

„Rychle – „ křičí vzrušeně Mirek, „rychle pryč, žene se za mnou domorodec.

Pryč – „

„Nech ho hnát!“ usmál se nevzrušeně Jiří. „Zlatodol je zajištěn. Právě před několika minutami. Nám dvěma se už nemůže nic stát. Teď už si mohou plánek ukořistit! Nic s ním nezmohou!“

Mirek se blaženě zastavil. Kokrháč právě vyrazil z ohybu cesty, a když viděl před sebou kořist dvojnásobnou, ještě zvýšil rychlost.

Jen chvíli byl zklamán, když se dozvěděl, že této dvojici už nemůže nic ukořistit. „Takovou dálku se za tebou ženu,“ křičel na Mirka s rozdurděným smíchem – „a pak to takhle dopadne! Máš ale dobré běhy, to se musí nechat! Musíš si dát, Jiří, s ním někdy závod. Možná, že bude oddílovým přeborníkem!“

Jiří se překvapeně podíval na Mirka: „Možné to je! A ten závod někdy uděláme!“

Kokrháč se vracel směrem, kterým přiběhl, zatímco Jiří s Mirkem kráčeli zvolna kupředu. Byli oba spokojeni. Svůj zlatodol dobře zajistili!

„Takovou hru jsem opravdu ještě nehrál!“ vyslovil Mirek uznale.

Zdálo se, že je Jiří potěšen Mirkovou chválou oddílové hry.

„Zažiješ ještě hodně takových,“ ujistil Mirka se svým mírným úsměvem, „Tapín si je sám vymýšlí a skoro pokaždé přijde s něčím novým!“

Začali hovořit o celé Devadesátce. Jiří byl ve svém živlu a Mirek mu zbožné naslouchal. Jiří toho tolik věděl: Znal i věci, které nebyly nikde zaznamenány, protože kroniky z některých let nebyly dopsány. Ale Jiří byl neúnavný při pátrání po historii oddílu a měl ji skoro v malíčku.

I o Láďovi Velebilovi z těch zapomenutých dob vzkříšení Devadesátky hodně věděl.

„Některí hoši se do historie oddílu zapíší opravdu natrvalo,“ vyprávěl Jiří. „Nejenže v oddíle hodně dlouho vydrží, ale dobře v něm pracují, pozvedávají náladu druhých, dodávají jim chuti a vypráví se o nich ještě dlouho potom, když už z oddílu z různých důvodů odejdou.“

„Nechápu, jak někdo může odejít,“ divil se Mirek. „Soudím tak podle sebe. Nejsem v oddíle sice ještě příliš dlouho, sotva několik týdnů, ale zdá se mi, že jsem nezažil nikdy nic krásnějšího a zábavnějšího. Teď se skoro divím, co jsem dělal se svým volným časem dříve, než když jsem u Devadesátky nebyl!“

„No vidíš – a přece někdy hoši z oddílu odcházejí – a dokonce dobrovolně!“ pronesl Jiří trpce. „Jsou tady třeba dva tři roky, pořád se jim všechno líbí – a najednou je u nás přestane všechno těšit – a je s nimi konec. Obyčejné to začne „vánočními náladami!“

„Vánoční nálady?“ žasl Mirek. „Co tím chceš říci?“

„To je u nás v Devadesátce takové rčení pro mrzuté a nespokojené chování. Když se najednou takový znechucený chlapík začne tvářit otráveně, trucovitě, když dělá schválnosti, vysmívá se všemu, co se mu ještě před týdnem líbilo, říkáme tomu vánoční nálada. Víš, ten výraz přinesli do oddílu před mnoha léty Olda Pětník a Tonda Ort. To je už ale strašně dlouho, to ještě nebylo o Láďovi Velebilu ani zdání. A to rčení se v Devadesátce udrželo dodnes.“

„Co je potom s takovým hochem, který má ty vánoční nálady?“

„To víš, rozmlouváme mu je – a někdy to má úspěch. Chlapík se vytrucuje, několikrát vynechá oddílovou výpravu nebo schůzku a zakrátko vidí, jak mu Devadesátka s celým svým ruchem a životem schází. Jindy se zase postižený z vánočních nálad již neprobere a zmizí z Devadesátky navždy. Tapín mně ukazoval

Pod Junáckou vlajkou

mnoho dopisů, které takoví kluci napsali o řadu let později. A skoro ve všech jsem četl jejich politování nad tím, že tenkrát z Devadesátky tak utíkali, že si sami nerozuměli a všelijak podobně.“

„Jiří, podívej –“ zeptal se Mirek váhavě. „Měl jsi už někdy vánoční náladu?“

„Měl –“ doznal trochu neochotně Jiří, ale hned kvapně dodal: „Nebylo to však z omrzelosti, nemysli si! Naopak! Bylo to snad až z příliš velkého zájmu o všechno, co v Devadesátce děláme. Zdálo se mi, že Tapin ublížil naší Jelení družině v bodování. Měli jsme vyhrát v bodování, ale byli jsme až na druhém místě. Tapin nám sice vše vysvětloval, podrobně vypočítal, ale my – a nejvíce já – jsme byli v družině tak zklamáni, že celý další měsíc do nás nic nebylo! Když jsme pak ale pozorovali další Tapinovo jednání, vždy tak přímé a poctivé, bez nejmenší snahy někomu ublížit, ba naopak až úzkostlivé, aby vše bylo správné a spravedlivé, viděli jsme, že se opravdu na něho nemůžeme zlobit a že to není od nás skautské. Měl bys nás vidět, s jakým ulehčením a radostí jsme se v družině znovu do všeho vrhli, když jsme si tohle na jedné z družinových schůzek řekli a když jsme si tam tajně v duchu Tapina odprosili. Údobí nespokojenosti v družině zmizelo a hned příští měsíc jsme vyhráli bodování s ohromným náskokem. Mirku víš – v oddíle narazíš na všelijaké pocity nových radostí, těšení a napětí, které obyčejní hoši nepoznají. Já opravdu nevím, co bych dělal, kdybych v Devadesátce nebyl!“

Mirkovi připadala Jiříkova slova jako zpověď. Přiblížila mu tohoto podivuhodného chlapce a vysvětlila mu mnohé.

„Chtěl bych už také být ve všem o Devadesátce tak obeznámený jako ty,“ svěřil se Jiřímu upřímně.

„To přijde samo, uvidíš,“ dával mu Jiří naději a dodal: „Jestli tě to chytne jako třeba mne, nevyměníš život v Devadesátce ani za nic.“

Někde v dálce se ozvalo pískání Tapinovy píšťaly. Hra skončila. Oba přidali do kroku, aby přišli včas na místo, kde se měla po hře sejít celá Devadesátka.

Jen dva zlatodoly se podařilo zajistit, ostatní ukořistili domorodci. Ale zahráli si pěkně všichni a teď si vzájemně sdělovali své zážitky. Některé byly skutečně vzrušující a Mirek poznal, kolik různých obměn situací a nápadů se dalo při hře zažít a uplatnit.

Tato výprava byla jedním z nejhezčích podniků, které Mirek s Devadesátkou až dosud zažil; líbila se mu stejně jako černá hodinka na první oddílové besedě, kdy Tapin vyprávěl hochům o Láďovi velebilovi.

Kráčeli domů svorně a spokojeně podzimním večerem prosyceným vůní zvadlého listí.

13. Body, body, body!

Jednou z věcí, jež hochy v Devadesátce nejvíce vzrušovaly a udržovaly ve stálém napětí a zájmu, bylo bodování.

Všechny závody stejně jako ostatní činnost hochů, vše bylo náležitě hodnoceno, aby bylo zřejmé, jak se který hoch činí a která družina je nejúspěšnější. Záznamy o tom byly na veliké desce, která visela v klubovně, aby se každý kdykoliv mohl přesvědčit, jakého výsledku až dosud dosáhl v každém měsíci i jak jeho výsledek zapůsobil na celkové umístění jeho družiny.

Výsledky jednotlivých hochů se totiž každé skupině na konci měsíce sečetly a dělily počtem členů družiny. Konečné číslo určovalo průměr zdatnosti družiny. Čím bylo číslo průměru vyšší, tím bylo samozřejmě lepší umístění družiny.

Tohle bylo velmi důmyslné, protože každý na první pohled poznal, kdo svou činností družině pomohl a kdo ji poškodil.

Každý hoch se proto snažil mít co nejvíc bodů. Jednak proto, aby pomohl své družině k lepšímu průměru, jednak pro vlastní umístění.

Hoši, kteří přistoupili do Devadesátky uprostřed měsíce, mohli začít se získáváním bodů až od začátku měsíce příštího. I Mirek se musil tomuto důvodnému opatření podrobit.

Deska s bodováním visela v klubovně přes polovinu měsíce. Po tu dobu mohly všechny družiny sledovat vývoj bodování a boj o vítězství. Pak ale deska vždy zmizela, Tapin ji záměrně uklidil a hoši závodili „potmě“. To znamenalo, že nikdo nakonec nevěděl, jak závody dopadnou, jak se umístí družiny i jednotliví hoši.

Až na konci měsíce, když na oddílové schůzce měl Tapin slavnostně oznámit umístění jednotlivých družin, napětí vyvrcholilo.

I tento měsíc se jako obvykle na bodovací překvapení všichni hoši samozřejmě těšili, ale nejvíce z nich přece jen Mirek. Vždyť to bylo jeho první bodování. V říjnu přišel až desátého, těch deset dnů už nemohl dohonit. Ale teď v listopadu už bylo jeho jméno na bodovací desce, v odděleníčku Jelení družiny. Neměl ani potuchy, kolikátý bude.

Pod Junáckou vlajkou

Až do té chvíle, než deska zmizela, hoši přesně počítali při schůzkách Jelení družiny pravděpodobný výsledek bodování. Tehdy byl Mirek asi na patnáctém místě ze dvacetiosmi bodovaných hochů.

Ale když Tapin desku se záznamy uklidil a psal je v tajnosti, Jelení ztratili přehled a Mirek s nimi. A tak když přišel na rozhodnou oddílovou schůzku, nevěděl opravdu, na čem je.

V klubovně panovala sváteční nálada.

Hoši stáli u svých družinových stolků v koutech klubovny a rokovali.

Na stole před Tapinovým vyřezávaným křeslem ležel karton s bodováním, popsanou stranou vespod. Pod kartonem ležely malé, různobarevné kartičky. Jak dovedl Tapin hochy napínat!

A přece se nikdo – třebaže Tapin své věci nehlídal – neodvážil obrátit bodovací desku a nahlédnout do jejích záznamů, tak toužebně očekávaných. To bylo tabu! Nedotknutelné!

Tapin přistoupil ke stolu a zahájil jako obvykle schůzku. Nejdříve mluvil o běžných záležitostech oddílu:

Stany se musí znovu složit, přebalit, aby se neproležely. Kdo to udělá?

Lišky? Dobrá. Bedík už si to píše.

Mirka napadla zase dávná hrozná myšlenka, se kterou šel do Devadesátky!

Stan pro partu! Tapin pokračuje:

„Krahuji poslední neuklidili po své družinovce dobře klubovnu.

Do oddílové knihovničky přibyly zase dvě nové knížky. Ale někteří hoši vracejí vypůjčené knihy špatně zabalené. Podle výpůjčních listů to byl například Toník, Bumbi, Julek.“

Plán pro Devadesátku na příští neděli.

Debatu o poslední nedělní hře. Jak se líbila? Co se povedlo? Co by se mělo na ní změnit?

A pak teprve vzal Tapin do ruky bodovací desku a kartičky.

Vzrušení v klubovně vzrostlo. Hoši odklidili stůl, jako při „foukandě“ a stoupili si do velikého čtverhranu, na jehož jedné straně byl první Tapin se Símbou, Bedíkem a Gamem, kteří mu pomáhali ve vedení Devadesátky.

„Tentokrát se nám bodování utvářelo velmi zajímavě,“ zahovořil Tapin.

„Vítězí družina Vyder, která na začátku měsíce měla všelijaké smůly při závodech. Ale měla stoprocentní docházku, také odevzdala na prohlídku všechny deníky, a tak si své počáteční škody napravila.

Všichni její hoši se poctivě snažili. Nebylo v ní jediného chlapce, který by ji poškodil svou nedbalostí. Přejí vám, Vydry, toto vítězství. Čiňte se i příští měsíc, abyste si první místo udrželi!“

Podal Grizzlymu, tomu těžkopádnému chlapíkovi, kolečko s měsícem a letopočtem, kdy bylo vítězství dosaženo. Toto kolečko si vítězná družina vždy přibíjela na svou družinovou desku.

Družina Vyder zavolala svůj družinový pokřik. Z tváří všech jejích hochů zářila radost a uspokojení. Mirek by byl ovšem raději viděl, aby kolečko putovalo k družině Jelenů.

Vydrů družina má průměr 116,7 bodu.

„Na druhém místě,“ pokračoval Tapin, „je družina Jelenů. Nováčkové obvykle nepomohou své družině k lepšímu umístění. Ale Mirek je výjimka, ten družinu nestrhl zpátky!“

Mirek byl červený jako rak. Hoši se na něho usmívali a Mýval, který stál vedle něho, mu legračně tatíkovsky poklepal na rameno.

„Třetí družinou jsou Lišky,“ pokračoval Tapin. „Minulý měsíc byly na prvním místě. To je veliký skok dozadu. Ale zavinilo to několik neúspěšných závodů, pak také to, že vítě postonával, a byl proto často nepřítomen. A Bumbi svou nepřesností k třetímu místu také hodně pomohl.“

Bumbi se uraženě podíval na špičky svých bot, ale nemohl nic říkat. Tapin měl pravdu. Bylo neuvěřitelné, jak Tapin každého správně odhadl, jak do všeho viděl a nic mu neušlo.

„A poslední družinou jsou Krahuji! Už třetí měsíc jsou poslední!“ Tapinův hlas zněl vyčítavě, ale ne výsměšně.

Mirek pohleděl na Krahuje. Rádce vláda byl zarudlý ve tvářích a vypadal velmi ustaraně. Právě tak vedle stojící Juris, jeho zástupce. Julek, Kiwi a Lumpík se tajně štouchali, smáli se a tvářili se vůbec tak, jako by se jich ta věc vůbec netýkala, ačkoliv byli přece Krahuji. Nebo se snad jen tak přetvařovali, aby zakryli své rozpaky? Mirek se v tom nevyznal. Bručoun stál jako obvykle, zamračený a nevrlý.

„Nemůžeme s Jurisem za to,“ vykřikl téměř zuřivě vláda. „Dělali jsme, co jsme mohli! I Bručoun dost pomáhal. Přinesl i svůj deník k bodování. A nevynechal ani jednou. Ale tady Lumpík, Kiwi a Julek poslední dobu dělají, jako

Pod Junáckou vlajkou

když o družinu vůbec nestojí. Není jediné schůzky, na kterou by se neopozdili. Na výpravy skoro vůbec nechodí. A přece za docházku můžeme získat nejvíc bodů. Nedělají docela nic! Myslil jsem si pořád, že se napraví. Neraď si na někoho stěžuj. Ale už je to s nimi takové třetí měsíc!“ V jeho hlase bylo cítit znechucení – a nebylo to nic divného.

Každý družinový rádce nesl svou funkci opravdu odpovědně. A když se mu pak práce neměla dařit, bez vlastní viny, bylo to opravdu nepříjemné!

„Vím o tom dobře!“ řekl Tapin klidně vláďovi. „Dáme tedy Lumpíkovi, Julkovi a Kiwimu poslední měsíc lhůty. A kdyby to zase dopadlo stejně, uděláme v lednu novou družinu Krahujců.“

Jmenování tři hoši teď zvážněli a byli trochu zčervenali, zejména Julek. Ten se tvářil skutečně nešťastně. Mirek v duchu družinu litoval. U Jelenů měl občas vánoční nálady jen Gaučík. Ale proti němu byla celá družina se svým nadšením.

A to vždy Gaučíkovy „vánoční nálady“ překonalo.

Pak vzal Tapin do ruky malé kartičky. Na každé byl předtisknutý text:

dobyl v bodování za měsíc
z dosažených míst
místo
Tapin.

A tištěné texty na kartičkách v Tapinových rukou byly již i doplněné.

Těmito lístky potvrzoval Tapin každému chlapci jeho umístění v bodování.

Prvních pět míst bylo na lístcích žlutých, šesté až desáté místo na oranžových, jedenácté až patnácté na růžových, čtvrtá pětice byla modrá, pátá červená, šestá zelená.

„První místo z jednotlivců obsazuje Říša, rádce Lišek,“ hlásí Tapin.

„Předěšlý měsíc byl na místě pátém.“ Žlutý kartónek přešel do rukou rozjařeného Říši.

„Druhé místo získává Zdeněk z družiny Vyder! Posledně na místě prvním!“

„Zkazil jsem si to s tou lukostřelbou,“ zašeptl Zdeněk k okolním hochům, když si šel k Tapinovi pro kartičku. Ale nijak zvlášť se nemrzal. Hlavní bylo, že jeho lístek měl pořád ještě nejvzácnější barvu – žlutou! A že jeho družina je první!

A pak Tapin postupně četl jména, umístění vždy i z minulého měsíce, které bylo tužkou poznamenáno na rubu kartiček. Některý člen si umístění zlepšil, jiný zhoršil.

Lístek za lístkem se ztrácel z Tapinových rukou. Mirek už byl jako na trní. Věděl, že na prvním místě být nemůže, ale přece pro páníčka nedostane zelený karton?

„Na čtrnáctém místě se ocitl Mirek Trojan!“ zazněl pak Tapinův hlas a Mirek vyletěl z řady pro růžový lístek. „Je to na nováčka pěkný výsledek!“

„A sázím se o starou láhev, že příští měsíc dostanu alespoň oranžovou kartu,“ vykřikl rozjařeně Mirek. To znamenalo, že chce dostat nejhůř desáté místo! Ale v duchu si svatosvatě umiňoval, že získá lístek žlutý. Prozatím většina žlutých a oranžových lístků přešla do rukou Vyder, proto také byla tato družina na prvním místě.

„Ale vždyť my se na první místo také dostaneme,“ těšil Jiří Mirka, když šli z klubovny po ukončení schůzky ještě s vendou domů.

Mirek se do bodování úplně zbláznil. Panečku – tady byla příležitost dokázat, co umí, jaký je – a jeho výkon se přímo ohodnotí. Nemůže to nikomu ujít. Každý o tem bude vědět! Jeho ctižádostivá povaha snažící se vyniknout se zase ozvala. Ale netoužil již na sebe upoutávat pozornost tím, že někde ukradne stan.

Doma si Mirek svůj první bodovací lístek nalepil do deníku, udělal kolem barevný rámeček a připsal: „Příště ten lístek bude žlutý, nebo bude zle!“

14. Tajná činnost

Mirek nestačil žasnout, co všechno Tapin pro Devadesátku vymýšlel!

Na každou družinovou schůzku poslal po družinovém rádci něco nového a zábavného a na každou schůzku celého oddílu nebo na nedělní výpravu přinesl něco ještě lepšího a zajímavějšího. Na první prosincové schůzce oddílu řekl hochům: „Teď uděláme pro celý prosinec něco, co jsme ještě nikdy nedělali!“

„Júú – to bude zase stekanda,“ labužnický si už napřed pochvaloval Máček z vydři družiny. Žlutásek, vypravěč oddílové anekdoty, ho nadšením div neshodil z lavice a někteří hoši se o překot ptali, jaká novinka to bude.

Ale Tapin nezačal povídat dříve, dokud nebylo úplně ticho. A pak se jeho tvář tajuplně zachmuřila a on začal mluvit pomalu a tiše, jako by prozrazoval

nějaké hřbitovní tajemství.

„Zasvětíte tomu celý prosinec! Do vánoční nadílky, která bude – jako obvykle – poslední nedělí před Štědrým dnem. Budete na to tedy mít asi dvacet dnů. Poslyšte, oč jde:

Každá družina si zvolí nějakou tajnou práci, kterou udělá do dne vánoční nadílky. Té práce se zúčastní všichni členové družiny. Pracovat smíte ale jen zde, v klubovně, nesmíte si nic brát s sebou domů nebo kamkoliv jinde!“

„A bude se to také nějak počítat do prosincového bodování?“ nedočkavě se ptal Mírek, který byl bodováním přímo posedlý.

„Ano,“ přisvědčil Tapin, „a nejenom práce sama, nýbrž i ještě něco, co s ní souvisí. Poslouchejte teď dobře:

Bude to tajná práce. Každá družina po celý měsíc musí uchovat v nejhlubším tajemství, na čem pracuje. Prozradí-li se nějak, ztrácí za každého bodovaného chlapce deset bodů. A ještě jeden úkol – opačný. Každá družina má za úkol vypátrat, jaké věci připravují družiny ostatní. Za vypátrání práce jiné družiny dostává družina na každého svého člena pět bodů.

Všechny způsoby, jak se tajemství družin dopátrat, jsou dovolené, jen jeden jediný ne: Dívat se ostatním družinám do jejich družinových stolků!

„Ale pro nás za nás, i to může být dovoleno,“ smál se bezstarostně Míky z družiny Lišek. „Přinesu z domova na naše dvířka u stolku zámek – a pak ať sejde někdo podívat!“

Někteří hoši protestovali, protože jejich stolky měly místo dvířek jen závěs, takže je nebylo možno zamknout. Stolky vypadaly spíše jako nízké skříňky.

Ale Tapin je hned upokojil. Pravil neústupně:

„Nikoliv, nechci žádné podezřívavé zamykání. Všechno zůstane odemčeno, lézt do cizích stolků se zkrátka nebude! Copak by to bylo za junáky, které teprve visací zámek zastaví od porušení závodního pravidla!“

To stačilo. Bylo tu však ještě plno dalších dotazů:

„Ale jaká to má být věc, kterou máme dělat?“ ptal se zoufale Karmínek, snad nejrychlejší běžec z Devadesátky.

„Nebudu vám přece radit! To by pak nebylo žádné tajemství, ani překvapení,“ smál se Tapin. „Teprve při vánoční nadílce se družiny svými výkony navzájem omráčí, naštane překvapující odhalování toho, na čem jste po celou tu dobu tajně pracovali.“

„Dobrá –,“ pravil Grizzly, „ale na vánoční nadílce mají být také ohlášeny výsledky bodování za prosinec! Jak k tomu miníš připočíst tu tajnou činnost? To počítání a psaní kartónků trvá přece dvě nebo tři hodiny – a to Simba tady nestačí udělat. Bude to jistě hrozné složité!“

„Zcela správně,“ odtušil klidně Tapin. „Dostanete proto svoje bodování za prosinec až první neděli v lednu. Alespoň budete více napnutí.“

Pak už se nikdo na nic neptal a z klubovny se stal rozbouřený úl. Družiny se stáhly ke svým stolům a každá živě, ale potichu rokovala o své příští tajné činnosti.

„Mělo by to být něco, co by bylo užitečné celému oddílu!“ mínil Jiří.

Mírek uznal, že to je první kloudná a pevná myšlenka, která zde v tom zmatku padla a na které se dá stavět.

„Já vím co!“ vytasil se pak Mýval, ten věčně nenajedený chlapík s nápadem: „Vypracujeme tady celý táborový jídelní lístek pro příští tábor! Bylo by tam vypsáno podrobně, co bude k snídani, co dopoledne, jaký bude oběd a co k sva- „

„Ale ty, člověče, myslíš jen pořád taky na to jídlo!“ přerušil ho netrpělivě Prášek. „Dej nám s tím pokoj, teď potřebujeme vážné nápady.“

„A copak já to nemyslím vážně?“ vyjel podrážděně Mýval a jeho mastná pusa se nafoukla. „Smrtelně vážně!“

„Ale my to nebereme vážně, to je ten rozdíl,“ smál se Jarka a Venda jen dodal:

„Mýval snad má pravdu, možná že by to byla dobrá věc – ale uvaž, Mývale: žádná družina nebude překvapena a udivena, když na vánoční nadílce sáhneme do kapsy a vytáhneme zmačkaný papírek a řekneme: Táák a tady máme tu naši tajnou činnost! Chápej to přece, tím bychom neudivil – i když by to třeba jinak byla věc užitečná!“

Mýval byl udobřen. Zlatý Venda, on dovedl vždycky všechno tak pěkně a bez křiku urovnat, dovedl odmítnout bez uražení, bez výsměchu. Takové umění ovládá málokterý dospělý, natož chlapec.

„Mám nápad!“ pravil pak Kink a rozhlédl se pozorně a pátravě po ostatních družinách, aby ho snad nikdo nepovolaný neslyšel. Hoši z Jelení družiny mimoděk strčili hlavy dohromady, když Kink pokračoval:

„Podívejte – máme tady v klubovně plno náradí: kladiva, kleště, pilníky, ale když něco potřebujeme, hledáme to vždycky půl hodiny. Správně má být sice

Pod Junáckou vlajkou

nářadí v bedně, ale obyčejně je rozházené po celé klubovně. Onehdy jsem našel jednu založené kleště i mezi knížkami.

A tak bych myslel – udělat takovou velikou dřevěnou desku, tam na zdi vedle dveří by bylo na ni zrovna místo. A na té desce by byly natlučeny hřebíčky, na které by se všechno nářadí zavěšovalo. Nad každým hřebíčkem by byl nápis, který kus nářadí tam patří. Nářadí by mělo svá čísla a zkratka jinak by ten kousek přijít nesměl.“

Hoši byli chvíli zticha. Nápad se jim líbil. Pak se ale Prášek zeptal:

„A ty myslíš, když jako nářadí místo v bedně bude na desce na zdi, že kluci budou pořádnější? Když nářadí zapomněli uklidit po práci do bedny, zapomenou je zrovna tak uklidit na desku!“

„Háček je ale v tom,“ vysvětloval hned pohotově Kink, „že zatímco v bedně v tom zmatku nikdo nikdy nepoznal, jestli tam je o jedno či dvě kladiva méně a nikdo se s tím ani nepočítal, tady na desce se to hned pozná. Jak jen jeden hřebíček bude prázdný, znamená to, že například tadyhle Mýval zapomněl uklidit kleště...“

„Hele – hele – nech si to – jo?“ na oko vzpurně se ohrazoval Mýval. Věděl, že to je jen žert.

„Ne – ale vážně,“ pokračoval Kink, „zkratka a dobře nářadí na desce se bude předávat při úklidu, tak jako se třeba teď předává po družinové schůzce uklizená knihovnička nebo cokoliv jiného! Tak co tomu říkáte?“

„No – mně se to líbí,“ pronesl Venda uznale. „Co vy o tom soudíte?“

Nikdo neměl námitky, tím spíše, že jiný nápad neměli. Ještě se ozval Tapin: „A dříve než družiny začnou se svými tajnostmi, každá mi zvlášť oznámí, co plánuje. Mohlo by se náhodou stát, že by se pak zaměstnávaly dvě družiny stejnou věcí, nebo že družina by marnila čas něčím, co by bylo nepotřebné a zbytečné.“

„Vendo, slyšel jsi? Jdi to Tapinovi honem říci,“ pobízel nedočkavě Prášek.

A tak Jeleni byli první, kteří měli schválen svůj plán tajné činnosti. Ještě v závěru oddílové schůzky se v malých přestávkách dohodli o postupu práce, o materiálu – a pak se rozcházeli, nadšení prací, která na ně čekala.

15. Nepodepsaný dopis

Devadesátka měla tolik zájmů, že nikdo opravdu neměl čas na zbytečnosti.

A Mirek, který celý nový život, do něhož vplul, doslova hltal, skutečně na nic jiného ani nemyslel. Jen školu teď dělal vážněji a poctivěji zásluhou Jiřího.

Ten měl vyznamenání a Mirek tajně toužil, aby se mu mohl i v tomto vyrovnat a aby jednou po konferenci mohl Jiřímu klidně říci: „No – výzvo je tady, tak zase mohu být v klubovně každý den!“

Klubovna se stala Mirkovým magnetem. Když měla schůzku jiná družina, nemohl sice rušit, ale umluvil si s Vendou, Jiřím, Kinkem a Práškem vždy hodiny, kdy klubovna byla prázdná a všichni měli čas.

Jarka a Mýval mnoho času neměli, bydlili nejdále z celé družiny. Mýval byl kromě toho učen v obchodě a měl volno teprve od šesti večer. A Gaučík – ten přišel jen tehdy, když se docházka bodovala – a někdy ani tehdy ne. Na toho Jeleni příliš nespolehali.

Ale ostatních pět pilných a nadšených pracovníků se scházelo, jak jen mohlo. Neřešili tu družinové záležitosti, nehráli a nevykládali, ale pracovali. Pospravili, kde co bylo, pořád měli plno nových nápadů, plánů, v klubovně byla stále nějaká práce, která na ně čekala.

I dnešního odpoledne se zde tak sešli. Krahujci měli schůzku až od šesti večer – a oni sem přišli ve tři.

Mirek se přihnal, když už ostatní byli v klubovně. Prášek zrovna šrouboval k sobě prkna velkého klubovního stolu, Kink hledal něco v ohromné plechovce se starými hřebíky, skobkami, drátky a podobným haraburdím.

„Nazdar, gambuzíni!“ vykřikl Mirek radostně. Nikde se necítil tak spokojený, jako tady, v tom zvláštním dřevěném pachu klubovny. A slovíčko „gambuzín“ – to byla obvyklá oddílová přezdívka, kterou mohl oslovit každý každého.

Hoši se vesele pozdravili.

„Tak žádné ulejšování, takytáborníku!“ špičkoval Kink – a to bylo slovo do pračky, protože název „takytáborník“ patřil jen nespolehlivým nešikům, vyznamenávajícím se na táboře všelijakými kocourkovskými kousky a nápady, nepořádkem atd. „Takytáborník“ byl ten, kdo si zapomněl přes noc venku na louce na dešti polštář, nebo kdo si četl při službě u kamen a spálil přitom cibulku, kdo chodil po táboře po celý den v těžkých botách, ač slunce pražilo, atakdále.

Ale Mirek věděl, že Kink toho „takytáborníka“ nemyslí vážně.

„Jestlipak je tady moje plnítko?“ sháněl se, sotva zavřel dveře klubovny. „Zapomněl jsem je tady někde minulý týden. Doufám, že je nikdo nerozšlapal!“

Pod Junáckou vlajkou

„A pak že není, takytáborník,“ smál se Kink.

„Nějaké pero je na oznamovateli,“ řekl Venda. „Našla je tady vydří družina. Nevěděla, čím je.“

Mirek se vrhl k oznamovateli. Bylo to docela pěkné plnicí pero.

„Ano, je to ono, to je moje!“ zvolal radostně. A pak dodal: „Víte – to se mi moc líbí. Tady si může nechat každý, co chce, nikomu se nic neztratí. Tak jako třeba mně to pero. Nebo Mýval si tady nechal boty s bruslemi. Jinde by byly už dávno pryč. Ale Mýval je zde má pořád uklizeny v družinovém stolku. Nevím, jak bych to řekl... víte“

„Rozumím ti, co chceš říci,“ pomáhal mu Venda. „Že je to prima, když jsme tady mezi kluky, kteří se nikdy nesníží k něčemu nečestnému. Naše věci jsou tu ve stejném bezpečí jako doma...“

„Tak vidíte –“, ozval se vážně a skoro vyčítavě Jiří. „A to – prosím – pak ještě někdo o nás říká, že jsou tady zloději...“

Hoši naráz ustali ve své práci.

„Kdo je tady zloděj? – Kdo má být zloděj? – A kdo to řekl?“ pršely na Jiřího otázky.

„Ale – vím to od Tapina,“ pravil lhostejné Jiří. Zřejmě věci nevěnoval takovou důležitost jako ostatní chlapci. „Prý mu přišlo nějaké psaní. Nepodepsané. To víte, nějaký hrdina, který si není svou věcí příliš jist!“

„A co bylo v tom psaní?“ ptal se dychtivě Prášek.

„No – že prý je tady někdo mezi námi, kdo jako...“

„Co?“ zeptal se ostře Venda.

„No – kdo prý nemá poctivě úmysly!“

„To psal jistě nějaký štváč, kterého jsme asi někdy odmítli přijmout do oddílu!“ řekl Prášek.

„Někdo nám chce rozbit naši vzájemnou důvěru, kamarádství, to je to!“ usoudil Venda.

Každý měl nějaký názor o té věci, samozřejmě zamítavý.

Jen Mirek nemohl ani promluvit. Děsná úzkost, která vystřídala první leknutí, mu svírala hrdlo. Jazyk mu zdřevěněl a mysl mu vypovídala službu.

Pro Boha živého! To psaní psal jistě Ondra! To se týká jeho! Co teď bude? To je jeho konec v Devadesátce! Přece tu nemůže zůstat!

Nemá odvalu něco říci. Prozradil by se jistě při prvním slově. Je zdrcený a zděšený. Jistě je mu to vidět i ve tváři! Každý to na něm pozná! Je zloděj, zrádce nejkrásnějšího kamarádství, jaké kdy poznal! Šel sem ukradnout stan!

A pro takového mizeru, pro Ondru! On s tím přece začal, že by chtěl stan! Mirka by to nikdy nenapadlo. A teď už na to dávno ani nevzpomněl. Ondru i s celou partou už dávno pohřbil v minulosti.

Ale bude mu to Devadesátka věřit?

„Rád bych viděl,“ řekl klidně Jiří a mimoděk se zahleděl na Mirka, který sbíral po zemi hřebíky, „kdo z nás by byl schopen něčeho tak špatného!“

Mirek se zvedá od hřebíků. Krev mu stoupá do hlavy, je mu horko. Jestli se Jiří dozví, že to je on, nepřežije tu hanbu. Dívá se na Jiřího, vidí jeho obdivuhodný čistý pohled, pevný a poctivý. Závidí mu jeho klid. Kdyby tak mohl být na jeho místě!

„A co udělal Tapin s tím psaním?“ zeptal se zase Venda.

„Asi je zahodil. Nepodepsané dopisy se neberou vážně!“ usoudil Jiří.

Působilo to jako balzám na Mirkovu zdvořilou mysl, ale hrůza se mu drala do duše znovu a znovu. Bude vyhnán jako zloděj!

Ondra pravděpodobně Tapinovi ještě nesdělil, kdo tím zlodějem je. Z neznámého důvodu jeho jméno ještě neprozradil. To by už Tapin přece něco řekl, jistě by už o tom s Mirkem mluvil! Ale Ondra dlouho mlčet nebude! Takový dobrák není! Je to ničema nejhoršího druhu.

Hoši pak zase klidně pracovali dál. Vtipy létaly, chvílemi hoši pískali, bručeli písničky a zase hovořili o všeličems.

Jenom Mirek dnes neměl stání. Už aby byl odtud! Z dosahu Jiříkových přímých očí, čistých a nefalešných. Co kdyby se náhle otevřely dveře, vešel by Tapin – a řekl všem, že Mirek k nim nepřišel s kamarádkými úmysly.

Mirka polévá střídavě horko a zima. Je vyděšen jako ještě nikdy.

Uklidil svou práci dnes předčasně.

„Už dnes půjdu,“ ohlásil unaveně a neměl odvalu podívat se někomu z hochů do tváře. „Není mi nějak dobře! A hlava se mi točí!“ Byla to pravda. Nelhal.

„Vidím to na tobě,“ pravil starostlivě Venda a odložil natěračskou štetku.

„Jsi v tváři červený jako rak!“ Chtěl Mirkovi sáhnout na čelo, ale vzpomněl si, že má od barvy umazanou ruku. „Bude lépe, když si půjdeš dnes lehnout!“

Hoši se s ním přátelsky rozloučili.

„A odbuď si to ještě dnes, ať jsi zítra zase chlapík!“ volal povzbudivě

Prášek z druhého kouta klubovny, kde zatloukal hřebíky vylezlé z dřevěného obložení stěn.

Jiří šel za Mirkem až ke dveřím. Podíval se mu zase zpřímá do očí, podal mu levou ruku.

„Na shledanou, Mirku! Přál bych si, aby ti bylo brzy co nejlépe!“ usmál se a Mirek si znovu vzpomněl na Tapinovo vyprávění o Láďovi Velebilovi. Mirek si ho představoval jako Jiřího.

Řekl cosi na rozloučenou, zavolal ještě jednou do klubovny všem svoje „Nazdar“ a zmizel ve dveřích.

16. Proroctví se vyplňuje

Mirek však domů nešel.

Zavřel za sebou dveře klubovny a přešel dvorek tiše a pomalu jako v mrákotách. Měl dojem, že už sem víckrát nebude moci přijít, že tu byl dnes naposled.

Mrazivý vzduch ho ovanul. Pod nohama křupaly zbytky sporého sněhu. Byl začátek prosince, ještě pořádně nemrzlo.

Mirek šel zdrceně se svěšenou hlavou, naplněnou úzkostí a bezradností, ztichlými uličkami kámpy.

Co má podniknout? Jak se zachránit? Ten ničema Ondra! Co by tak asi mohl chtít za mlčení?

Mirek dostal nápad. Půjde teď k němu. Honem, hned teď! Přidal do kroku. Vědomí, že má nějaký cíl, ho trochu vzpružilo. Šel ulicemi, kterými šel tolikrát předtím, šťastný a spokojený, dnes vylekaný a zdrcený. Už aby byl u Ondry. Jestlipak ho zastihne doma? Půjde přímo k nim, Ondra je vždycky sám doma až pozdě do večera.

Tady za rohem bydlí. Někdo tam stojí u domu. Hleďme, je to sám Ondra s Joskou a Přemíkem. Mirek je tak nějak rád, že nemusí za ním do bytu. Tady na ulici bude muset být Ondra přece jen slušnější!

Zvolnil krok a snažil se vypadat co nejlhostejněji, když přicházel k partě. Stála ve světelném kruhu, který vrhala svítlna na domě.

„Mirek – podívejte, Mirek jde,“ upozornil na něj Přemík.

Ondra se odlepil od zdi a podíval se pátravě na přichozího. „A jistě!“ řekl suše. „Pán se přišel podívat na partičku, že ano – asi bude něco potřebovat – ne?“ hovořil posměšným hlasem.

„Ano, potřeboval bych!“ řekl chladně Mirek. „Potřeboval bych, abys mne nechal na pokoji!“

„A kdo ti co dělá?“ rozkřičel se podrážděně Ondra, ačkoliv jistě dobře věděl, na co Mirek naráží. „Tady jsme mu už odpustili, že nás zradil, nebyli jsme mu dost dobří – a ještě teď tady bude něco vyčítat, blázen!“

Joska se podlézavě zasmál a Přemík dodal šplhounsky: „To se ví!“

Mirkovi nebylo volně před oběma mladšími hochy, kteří ho ještě před několika měsíci obdivovali a věrně s ním přátelili, než mezi ně přišel Ondra. Bylo mu trapné, že jsou nyní svědky jeho pokoření. A jak viděl, jsou proti němu i nepřátelsky zaujati, drží s Ondrou!

„Mohl bych s tebou mluvit někde o samotě?“ žádal Ondru.

Ten se jen hrubě zasmál. „Ale jen to vyklop, co chceš říci, to víš, já nemám rád žádné tajnosti!“ Dělal najednou ze sebe přímého a ctnostného člověka, ač před několika dny to byl určitě on, kdo psal Tapinovi podlý nepodepsaný dopis! „To víš, když tě budu muset pro něco zmlátit, tak to udělám i tady před Joskou a Přemíkem, to mne znáš!“

Mirek přešel tu zahanbující urážku. Věděl, že to by bylo ještě horší, kdyby se pozastavoval nad každým slovem ponížení, jež mu Ondra vmete do tváře.

„Ty jsi psal do Devadesátky nějaké psaní, že?“ začal přímo.

Ondru nepřekvapil. „Tak už ti to říkali, co?“ vyštěkl jen na Mirka.

„Neříkali mi nic! Nepovažují mne za zloděje!“

„Ale budou, panáčku, budou!“ chechtal se jízlivě Ondra.

„Nebudou, když nebudeš už nic psát. Jakým právem mne tam očerňuješ?“

„Přišel jsi mne sem vyslyšet?“ otázal se nadutě Ondra. „To tedy můžeš zase jít, nevolal jsem tě!“

„Mám snad přijít, až mne laskavě zavoláš?“ rozzuřil se Mirek. „Až mně uděláš takovou ostudu, že budu v Devadesátce nemožný a až snad dokonce přijde o mně zpráva i k nám domů? Zakazují si, abys o mně něco takového psal!“

„A není to snad pravda? Neříkal jsi to ty sám, že ten stan ukradneš?“

„Říkal jsem to – dobrá!“ krotil svůj hněv Mirek. „Ale co z toho? Viděl jsem pak prostě, že to nemohu udělat. Přijali mne tam tak kamarádsky, že bych se musil stydět sám před sebou, kdybych byl ten úmysl uskutečnil! Nešlo to! Ne proto, že by to bylo neproveditelné, ale protože ta jiskřička slušnosti, co ve mně zůstala – rozumíš – ta tomu zabránila. Ondro...“ tady se Mirkův hlas zlomil –

„zapomeň už na to! Nech mne tam, líbí se mi tam a vám tu jistě nescházím! Prosím tě!“

Ondra se na něho nevraživě podíval. „Tak tobě se tam líbí! Je to tam lepší než u nás – co?“ Chytá v náhlém vzplanutí uraženého vzteku Mirka za kabát a přitahuje si ho blíž. Třeše jím a Mirek se nebrání, jen mu pokorně hledí do urputné zlé tváře.

A Ondra se rozprahuje a uštěďruje mu prudký políček. A druhý a třetí. Mirek neuhýbá. Je strnulý, zničený. Z přivřených očí mu vytryskly slzy ponížení. Ondra ho pustil. Kdysi, když přišel za Mirkem do bytu, řekl mu přece, že Mirek jednou ještě rád u jeho nohou bude prosit! Již je to tady!

Joska a Přemík hledí vyjeveně na Ondru i Mirka.

„Jak jsem řekl!“ syčí Ondra jedovatě. „Na lyže se stanem nepojedu! Ale až přijde jaro, bude tady stan, rozumíš! Ne pro tebe, ale pro nás, pro partu, kterou jsi opustil! Neříkám, abys ho ukradl. To tě nenavádím. Někde ho kup! Prachů máš dost a do jara si ušetříš. Máš tady papír a tužku?“

„Mám!“ řekl tiše Mirek. Vytáhl nechápavě notýsek a plnicí pero.

„Tak piš!“ rozkázal Ondra a diktoval: „Já, Mirek Trojan, jsem vstoupil do devadesátého oddílu, abych tam ukradl stan. Zatím jsem tak neudělal, ale zavazuji se, že do 1. dubna příštího roku opatřím zachovalý stan tomu, kdo mně předloží tento lístek. Podepisuji se vlastnoručně. Mirek Trojan.“

Mirek psal těžce a chvíle se mu ruka. Ondra mu pak vzal celý zápisník a list s prohlášením vytrhl a pečlivě uschoval.

„Nezapomeň na to!“ řekl Mirkovi. „Ten lístek ti předložím já! A neopozdím se ani o den. V osm hodin večer, 1. dubna, tady před barákem, rozumíš, budeš se stanem, kdyby se dělo co dělo! Jinak dostane 2. dubna oddíl dopis! A teď syp domů, svrbí mne už zase ruka!“

Mirek odcházel beze slova. Do jara je zachráněn! Pořád si to říkal. Až 2. dubna hrozí nebezpečí! Ale do té doby se to nějak urovná. Konečně, za ten čas na stan našetří, koupí nějaký starší a dá ho partě. Musí mu potvrdit, že stan přijali a také ten, od koho stan koupí, musí mu dát písemně, že stan poctivě zaplatil. A pak bude svobodný a klidný!

Kde ale jen sežene tolik peněz? Něco snad dostane o vánocích. Nebude jezdit elektrikou. K svačině ve škole si koupí vždy o housku méně. Vánoční dárky do oddílu bude muset ovšem omezit. Ušetří to!

Jen škoda, že má Ondra to jeho prohlášení! Vždyť to je vlastně přiznání! Což když je Ondra někde ztratí?

Nebo když ho popadne vztek a on s tím poběží do Devadesátky? Jisté tam už musil Mirka někdy špehovat, když ví, kde má Devadesátka klubovnu!

Když odcházel Mirek od Ondry, na chvíli se jeho chmury rozplynuly. Ale teď vidí, že se zaprodal ďáblu.

17. Za tajemstvím

Každá starost a strach, které nás trápí večer a mučí dlouho do bezesné noci, stávají se ráno menšími, méně hroznými. Je to známý úkaz, i Mirek jej na sobě poznal.

Když druhý den ráno vstával a připravoval se do školy, nezdála se mu budoucnost tak strašná. Až do začátku dubna vlastně má klid, Ondra bude jistě mlčet! Co by z toho měl, kdyby Mirkův úpis někomu ukazoval? Prasklo by to, to je pravda! Ale Ondra by přišel o stan! Pak by mu jej Mirek přece už nemusil dávat, když by si svou ostudu odbyl! Byly tu tedy docela pádné důvody věřit, že Ondra do té doby nic nepodnikne.

A tak Mirek bude moci zase klidně pracovat v klubovně, být ve společnosti všech nových kamarádů, které v Devadesátce našel! Zrovna dnes mají družinovou schůzku Jelenů. První družinovou schůzku, věnovanou umluvené „tajné činnosti“.

Sotva napsal úkoly, sebral Mirek několik věcí potřebných k dnešní práci a uháněl do klubovny.

Dveře byly zamčeny.

„Kdo je to?“ slyšel Mirek zevnitř vendův hlas, když vzal za kliku.

„To jsem já, Mirek!“ udiveně se představil. „Proč se tu zamykáte, gambuzínové?“

V jednom z oken klubovny se pohnula záclonka a ke dveřím podezřívavě nahlédla Mývalova tvář, oteklá bohatýrským soustem. Pak se ozval klíč v zámku a dveře se otevřely.

„Ty jsi zkrátka zapomněl,“ káral ho hned ve dveřích venda, „že dnes zahajujeme tajnou činnost družiny – víš? Co kdyby přišel nějaký zvěd z jiné družiny, aby se dopátral, co děláme? Kdyby uviděl ty přípravy na stole, pochopí všechno a naše tajná činnost bude prozrazena.“

„To je pravda,“ uznal Mirek. Na stole ležela velká dřevěná deska, kterou Jarka právě sbíjel. Gaučík, který dnes přišel ve výjimečně dobré náladě, vybíral

Pod Junáckou vlajkou
z bedny oddílové náradí a rozkládal je na stole, aby mohli desku rozdělit co nejúčelněji.

Prášek a kink dělali nová topírka k několikerym kladivům a sekyrkám. Venda se pokoušel vyrazit jakýmsi razídlím čísla na kleště.

Hned zaučoval Mirka, aby měl rovněž podíl na družinové tajné činnosti.

„Potřebovali bychom rozdělat barvu, Mirku – „ řekl a podával mu sáček se zelenou práškovou barvou. „Fermež a terpentýn je v těch lahvích v koutě na zemi.“

„Dobrá, dobrá, pane šéf,“ uklonil se Mirek s žertovnou uctivostí a svlékl si kabát.

V bedně, ze které vyndával Gaučík náradí, našel malou plechovku, z uhláku vylovil kousek dřívka, zašpičatil je a dal se do rozdělování barvy.

Za chvíli přišel Jiří.

„Jsme tady všichni,“ řekl po jeho příchodu Venda, „můžeme tedy zahájit schůzku.“

Nechal na chvíli své práce, vstal a také ostatní hoši přestali na chvíli pracovat.

„Zahajují naši čtrnáctou družinovou schůzku!“ pravil vážně Venda. Tato zahajovací formule byla používána při každé schůzce všech družin. A zahájení samo bylo považováno za jakýsi obřad. Při něm si nedovolil nikdo dělat vtipy ani jinak vyrušovat.

Venda rozhodl: „Oddílové zprávy si řekneme později, abychom teď nemuseli sklízet se stolu a pak znovu všechno zase rozkládat!“

Hoši se vrátili k tomu, co každý z nich předtím dělal. Jiří brousil do kulatá hrany desky, hrubé ještě od pilování.

„Rád bych věděl,“ pravil Mýval, když si ukousl nový kus ze svého krajíce, „co asi dělají ostatní družiny. Co myslíte?“

„Snad se to dozvíme –,“ zamyslel se Venda. „Především uděláme výpravu ke každé družině na jejich schůzku. Možná, že někde nebudou mít takový nápad jako my, aby zamkli dveře. A že nestačí odklidit nebo přikrýt rozdělanou práci, takže poznáme, co asi dělají!“

„A co když budou mít na dvoře hlídky nebo když dveře budou zamčeny?“ ptal se Jarka. „Přece se jen tak nevzdáme.“

„To vím, že ne!“ dotvrzoval klidně Venda. „Vždyť tajnou činnost nemusíme vypátrat zrovna tím, že vnikneme na cizí schůzku. Právě tak dobře to můžeme zkusit třeba vhodně volenými otázkami –“

„Myslíš něco jako takový křížový výslech – vid?“ přerušil ho Mirek.

No – spíš takový nenápadný detektivní výslech,“ opravil trochu Venda.

„Víte, takové tahání rozumu, jak se říká. Vždyť on se někdo prozradí, jen se nebojte, a –“

„Ticho!“ zašeptl náhle tajuplně Prášek a dal prst na ústa. „Někdo je venku u dveří! Slyšel jsem něco!“

Venda pohlédl ven klíčovou dírkou a Mýval zaujal místo na pozorovací stanici pod záclonkou. Venku ale nikdo nebyl!!

„Ó je –,“ smál se Gaučík. „Práškoví už to stoupá do hlavy. Už slyší i to, co vůbec není!“

„Je lepší dvakrát se mýlit než jednou přeslechnout,“ pravil Venda. „Opatrnosti nikdy nezbývá.“

„Ale teď jsem to slyšel i já!“ skoro vykřikl náhle Mýval. „Buďte všichni chvíli zticha!“

Zmlkli. V klubovně bylo ticho, že bylo slyšet dech chlapců. Nebylo to samo sebou! Buď byli hoši trochu vyplašení – anebo skutečně snad –?“

Venda vyšel z klubovny na dvůr. Byla tam tma, ale člověka by přece nepřehlédl. Na druhé straně dvorku točila nějaká sousedka vodu do kbelíku a jakýsi muž vcházel právě do vrat dvorku z ulice.

Venda se vrátil do klubovny: „Tak se vám to přece jen zdálo!“

Dali se zase do práce a rozmlouvali o různých možnostech, jak se dozvědět tajemství ostatních družin. Mluvili i o své práci i o jiných záležitostech oddílu.

„Jednou chtěli Krahujci dělat půdičku přes celou klubovnu. Pak toho ale nechali, bylo to přece jen nad jejich síly!“ vzpomněl si Jiří.

„Půdička“ – to bylo místo mezi původním stropem a novým dřevěným stropem, palanda, do které se ukládalo táborové nádobí a jiné věci, které hoši často nepotřebovali. Půdička byla asi metr vysoká, nebylo možno si v ní stoupnout. Když v ní hoši uklízeli nebo něco hledali, pohybovali se jen po kolenou.

„To byli Krahujci ještě skvělá družina,“ pravil Venda, „když ten nápad s rozšířením půdičky nad celou klubovnou měli! Vždyť byli dokonce asi třikrát za sebou na prvním místě v bodování. A pak se tam vyměnilo několik hochů, jiní se

pokazili a s družinou byl konec! Opravdu – nedělá Devadesátce žádnou čest!“
„Nikdy jsem tam nebyl, na té půdičce,“ pravil Mirek. „To jste si dělali sami?“

„Ano,“ přisvědčil Venda. „Oddíl koupil prkna a trámký – a za týden byla půdička. Už ji máme asi dva roky.“

Mirek vzal malý žebříček, opřel jej o příčný trámek a rozhlížel se po půdičce. Bylo zde několik beden, proutěný koš, kouřové roury – ty jistě vozí Devadesátka ke kamnům na tábory! A tamhle vzadu je dokonce nůše. Mirek má najednou nápad – ta nůše mu jej vnukla. V tom jeho oči utkvěly na něčem podivném:

Nalevo od něho byla hromada naházených pytlů. Nesložených, jen tak ve spěchu odhozených. A ta hromada – snad se Mirek klame – se trochu pohnula. Nadzvedá se a opět zvolna klesá. Docela nepatrně, ale je to vidět! Je to znát!

Mirkovi bije srdce rozčilením. Leze pomalu po žebříčku dolů. Nic mu přece nemůže utéci. Na půdičce zřejmě někdo je!

Svolává zmatenými, němými posuňky hochy k sobě, každému klepá beze slov na rameno, druhou rukou ukazuje na ústa. To hochy zastavuje dříve, než by se mohli něco nahlas ptát. A teď, když už jsou všichni u něho, šeptá Mirek:

„Někdo je nahoře! Na půdičce! Tam nalevo, v těch pytlech!“ Venda se trochu polekaně zatvářil a Mýval mávl beznadějně rukou. „Tak už tu naši tajnou činnost můžeme zabalit!“ zašeptl a tvářil se mrzutě. „Vyzráli na nás!“

Venda už je na půdičce a odhrnuje pytle. „A koukejme se – Máček! Kde jsi se tu vzal?“ Neví, jestli se má smát nebo zlobit. Už jedna družina, Krahujcí, vypátrala jejich tajnou činnost!

Máček se blaženě zubí a dělá si ještě z nešťastných Jelenů legraci:

„Já jsem zabloudil! Prosím vás, přijdu tady dobře k Národnímu divadlu?“

„Kdybys byl, člověče, tam nahoře aspoň mlasknul!“ bědoval Mýval, ale Máček ho usadil:

„Proč bych mlaskal – stačilo přece docela, když jsi ty jedl dole chleba!“

Mýval se zatvářil rozdurděně.

„A tak nám aspoň řekni, jak ses tam dostal?“ naléhal netrpělivě Venda.

„Docela jednoduše! Přišli jsme sem dnes brzo po poledni s Vládou,“ vysvětloval rozmarně Máček. „Vylezl jsem na půdičku, trochu jsem se přikryl pytli a vláda mne v klubovně zase zamkl. Chvillemi jsem si četl, písal a najednou už jsem skoro usínal, když jste venku otvírali visací zámek.“

„Co jsi pak viděl?“ dychtivě zvolal Mirek.

„Všechno, Mirkú, všechno!“ řekl soustrastně Máček. „Vím už, co děláte. Vždyt jste to dělali tady pode mnou, viděl jsem to skulinou v prknech půdičky – a slyšel jsem to, vždyt jste o tom pořád povídali. Ale přejte nám to, beztoho jsme pořád na posledních místech, tak si snad aspoň tímhle pomůžeme v bodování. Sami jste před chvílí říkali, že jsme na tom bledě!“

Vylezl si ještě jednou na půdičku pro schovaný kabát a oblékal se. Jeho úkol tady byl splněn – a úspěšně!

„Ale to ti povídám!“ zabouřil na něho pak ještě Venda, když už byl Máček na odchodu. „Víte to tedy vy, Krahujcí družina! Ale nebudete to vyprávět ostatním družinám!“

„To se rozumí samo sebou,“ souhlasil Máček. „Už proto ne, protože by i oni za to dostali pak body a my bychom náskok ztratili. A pak – to odporuje přece pravidlům, která Tapin vyhlásil: Žádná družina nesvěřuje druhým, co vypátrala!“

Na odchodu podal všem ruku. To byl jeden z mnoha zvyků Devadesátky: každý každému, když odcházel nebo přicházel, podal ruku, i kdyby v klubovně bylo třeba dvacet hochů najednou. I to utužovalo kamarádství.

Hoši se za ním dívali.

Ještě na tmavém dvorku vystřelil své ostré mlasknutí.

„To si může klidně odpustit!“ vybuchl Mýval vztekle.

„Jen se netrapte –“ těšil hochy Mirek. „Jedna družina na nás vyzrála – dobrá! Proto si nedáme ještě nohu za krk. Další dvě už si na nás neprijdou. Ale teď řeknu, co mne napadlo, když jsem se zrovna rozhlížel po té osudné půdičce. Ten nápad nám možná pomůže dopátrat se tajemství všech tří ostatních družin.“

„A co tě napadlo? Vyprávěj!“ útočili na něho hoši.

„Počkat, napřed se přesvědčíme, že jsme zde opravdu sami!“ zadržel vyprávění Venda. Vyšel opatrně znovu před klubovnu, aby se přesvědčil, nenaslouchá-li někdo za dveřmi, Mýval prošmejdil celou půdičku, hoši se dívali i v klubovně do každé bedny. A teprve když prohlídku skončili a všechno bylo v pořádku, začal Mirek rozvíjet svůj plán.

Byl v základě jednoduchý, ale hoši nad ním jákali. Ano – to jim rozhodně přinese úspěch! Jejich tichý hovor chvílemi vybuchl v hlučný smích – a zase se ztišili a umlouvali se o dalších podrobnostech. Bylo již dosti pozdě, když

Pod Junáckou vlajkou

uklidili klubovnu. Venda sám poctivě přebíral úklid, protože Tapin dnes nepřišel – pak zhasli a odcházeli domů.

Až za chvíli po jejich odchodu se odlepil od vozu na dvoře jakýsi stín, chvíli váhal – a pak vyběhl ze dvora. Byl to Víta z družiny Lišek. Jeho pátrání nebylo prozatím tak úspěšné jako Mackovo z Krahujčí družiny.

18. Tapinův „pejsek“

Vždycky jednou za měsíc dostal každý hoch v Devadesátce od Tapina rozmnožený oběžník o událostech v uplynulém měsíci i o dalších podnicích.

Hoši těmto oddílovým oběžníkům říkali nejdříve „Tapinovy dopejsky“, ale pak se jim zdál tento název příliš dlouhý a tak z „dopejsku“ zbyl jen „pejsek“.

Mirek četl listopadového pejska znovu a znovu. Dal jej i doma přečíst. Vždyť tam byla o něm napsaná pochvala!

Vlepil oběžník do svého deníku, věnoval mu zvláštní stránku. Složil oběžník na čtvrtinu, písmem dovnitř a jednou čtvrtinou jej přilepil. Tak se dal oběžník dobře rozevírat, a přece z deníku nemohl vypadnout. Stránku s oběžníkem barevně vyzdobil ornamentem a pak oběžník stále rozkládal a znovu a znovu četl, až jej uměl téměř nazpaměť:

„Milí hoši!

Měsíc padajícího listí, usínání přírody a smutných dnů máme tedy už za sebou. Pro naši Devadesátku to byl měsíc úspěšný, protože jsme v něm zažili několik pěkných oddílových podniků s pěknou docházkou a že skoro nikdo neměl „vánoční nálady“...

První listopadovou neděli jsme hráli v uličkách v průchodech Starého města napínavou detektivní hru, Vyzvědače. Hra trvala čtyři hodiny. Zvítězilo mužstvo žlutého území nad červeným a zeleným. Po hře jsme šli do klubovny, kde jsme rozpočítávali výsledky. Nelíbilo se mi, jak si dva gambuzíni pořád vzájemně vycítali, že při hře nedodržovali některá pravidla.

Druhá neděle. Odpoledne jsme šli všichni plavat na zimní plovárnu, kde jsme si také pěkně zahráli v tělocvičně. Kdybych věděl, kdo si vymyslel, abyste mi dali „pasana“ do vody, ukroutil bych mu ucho! Měl jsem radost z kamarádského počínání Bumbiho, který obětavě přinesl míč – a pak si ani nezahrál, ale nikomu to nevyčítal!

Třetí neděli konečně nepršelo, a tak jsme udělali celodenní výpravu do Zaječí rokle, několikrát odloženou. Cestou jsme hráli Hlídanou s odhazováním barevných dřívěk, přičemž Norek odhodil své dřívko před hlídačem kokrháčem tak nenápadně, že mu div nevyrazil oko! V Zaječí roklí jsme udělali závody ve vaření bramborové polévky. Zvítězily vydry, na druhém místě jsou Lišky, na třetím Krahujci, čtvrtí Jeleni. Příště si lépe zašroubujte víčko u pepřenky, Jelínkové!

Čtvrtou neděli jsme strávili v klubovně při oddílové besedě. Hráli jsme převlékací štafetu, při které by se byl Boja málem udávil smíchy, když vjel rukou do rozpárané podšívky starého kabátu a nemohl sem ani tam! Simba měl zajímavou přednášku „Jak vzniká hudební skladba“, po které přehrál na gramofonu několik Dvořákových a Smetanových skladeb. Škoda, že neupoutaly pozornost vás všech! Pak přišla hra „Cinkačka“, po ní hledání píšťaly na provázku. Bručouna z toho málem ranila mrtvice.

Docházka v listopadu dosáhla 92,4 procent. Nejmenší účast měl Lumpík, Julek, Boja, Kiwi. Ani jednou nevynechal Říša, Karmínek, Miky, Víta, Vláda, Juris, Máček, Bručoun, Grizzly, Ruda, Toník, Boja, Žlutásek, Simba, Bedík, Venda, Kink, Jiří, Prášek, Mirek. Kdypak dosáhneme v oddíle za některý měsíc plných 100 procent? Ještě jsem tu radost nikdy nezažil. Kdy mi ji způsobíte?

Bodování za listopad: I. Vydry, průměr 116,7 bodu za každého člena, II. Jeleni, 112,1 bodu, III. Lišky, 105,8 bodu, IV. Krahujci, 91,4 bodu. Prvních pět jednotlivců: 1. Říša, 2. Zdeněk, 3. Grizzly, 4. Žlutásek, 5. Venda.

Deníky k bodování předložilo v listopadu 18 hochů. Někteří je mají opravdu krásné, například Mirek Trojan, kterého vůbec v lecčems můžeme dát některým hošanům za vzor. Rudlo, jestli ten děsný kaňour z té titulní stránky hned nezmizí, odstraním ho sám ekrazitem. (Kaňka pak zaručeně zmizí včetně titulní stránky. Není vyloučeno, že s ní i celý deník...)

Klubovna je pořád hezčí, díky různým dobrovolným pracovníkům. Zejména Jeleni se teď do toho dali a jsou v klubovně pečení vaření. Prášek se vyjádřil, že by v ní nejraději bydlel, jen aby nemusil večer práci přerušovat. Jen se mi nelíbí, že si někdo dělá z klubovny skladiště a nechává si v ní už od září staré polobotky ještě z dob, když jsme jezdili na loďkách. Jestli si je neodnese do týdne, vyhodíme mu je spojenými silami.

O prosinci vám jen mohu prozradit, že chystáme jednu zajímavou novinku, a to, tajnou činnost družin. – Kromě toho bude uspořádán zpěvácký turnaj jednotlivců i družin, mistrovství ve foukandě s třicátým oddílem, několik

Pod Junáckou vlajkou

dobrodružných závodů na body a nakonec přijde vánoční nadílka s rozsvíceným stromečkem, který musí být až do stropu. Těším se, že na vánoční nadílce bude dobrá nálada, vánoční sice, ale ne ta vánoční, která se vyskytuje u některých gambuzínů i uprostřed léta a která znamená něco jiného než zpívání koled, jiskření prskavek a pálení františků. Jistě mi všichni rozumíte, těšíte se se mnou a vynasnažíte se, aby prosinec pěkně dopadl.

Váš Tapin.“

19. Poslední výzvědy

Dny v práci a v předvánočním ruchu rychle mýjely. Mirkovi připadalo, že mu nikdy čas dříve tak rychle neběžel, jako od té doby, co je v Devadesátce.

Ovládla plně jeho mysl. Byl s Devadesátkou každou neděli, ve středu měl družinovku a jednou či dvakrát týdně byl v klubovně ještě navíc, za umluvenou práci, která ho těšila a bavila.

Maminka byla zprvu znepokojena Mirkovou stálou nepřítomností. Měla strach, že se to projeví ve škole, že Mirek nebude stačit v učení a s úkoly. Když však přinesl výsledky listopadové konference, uklidnila se. Dobře to dopadlo. Mirek se učil lépe než dříve, nenásledoval příkladu některých chlapců-nováčků, kteří se do junáctví sice také silně zakousnou, ale zapomínají na školu.

Třída už s Mirkem přestala počítat jako se zdrojem zábavy a u mnohých hochů si vysloužil pro svou změnu titul šplhouna. Jen Hortyna dovedl vděčně ocenit nynější Mirkovo chování a Mirek se sám snažil, aby Hortynovi vynahradil všechna příkoří, jež mu způsobil.

Také Venda, rádce Jelení družiny, si nemohl Mirka vynachválit. Neříkal mu to sice do očí, ale sem tam utrousil slůvko, které Mirka povzbudilo, a přece nepokazilo. Mirek si toho vážil tím spíše, že se mu Venda zdál být někdy až příliš přísný a neodpouštějící, zejména vůči Jiřímu.

V některých junáckých oddílech, zejména tam, kde rádce družiny nerozumí dobře svému úkolu, mají ošklivý zvyk: Když přijde do družiny nováček, stává se terčem posměšků pro svou začátečnickou nezkušenost. Hochům je k smíchu jeho neobratné počínání, jeho špatně zabalená torna, nedobře oblečený kroj, chybně přišitá domovenka. A každá rada, třeba dobře myšlená, je provázena štiplavou poznámkou, která snad rozesměje ostatní, ale rozzuří nováčka, protože jej zesměšňuje. Taková družina, které je nováček dobrý jen k tomu, aby došel pro vodu, aby vydrhnul opálený kotel, aby za družinu odřel běžnou nepříjemnou práci, taková družina není dobrá družina.

Ale Jelení byli Mirkovi dobrými kamarády, nenechali ho v ničem tápat a ochotně uznávali, že Mirek je dobrý chlapík, který družině může jen prospět. Jeho nadšení mělo vliv i na Gaučika a jeho „vánoční nálady“. Pomalu ustávaly, Gaučík se častěji objevoval v klubovně a snažil se, aby družina měla o něm lepší mínění.

Klubovna teď byla svědkem veselých i zajímavých příhod při pátrání po tajné činnosti.

Bylo opravdu těžké se dozvědět, co která družina dělá. Některá družina klubovnu při své schůzce zamkla, tak jak to dělali Jelení, jiná postavila do vrat z ulice do dvora hlídku, která při příchodu kohokoli z jiné družiny pískla na píšťalu. Než zvěd došel přes dlouhý dvůr do klubovny, stačili spiklenci všechno uklidit nebo aspoň přikrýt.

Žádná družina nesměla totiž odepřít chlapci z jiné družiny vstup do klubovny. Nesměl se tam však zdržet déle než tři minuty.

Zpráva o Máčkovi, který se ukryl před Jelení družinou na půdičce, se rozlétla v Devadesátce rychlostí blesku, takže tento způsob vypátrání tajné činnosti byl už nemožný. Každá družina sotva vešla do klubovny, nejprve ze všeho prohledala půdičku i všechna možná místa, kde by se mohl skrývat zvěd. Některé družiny vyslaly své nejobratnější a nejvýmluvnější hochy, aby nenápadným vyptáváním něco vytáhli z mladších chlapců. Žádná družina nechtěla prozradit, jak se jí její pátrání daří.

V předvečer vánoční nadílky šli hoši z Devadesátky kupovat společně vánoční strom. Tento nákup stromku byl už tradiční.

Na tržišti vybrali krásný stromek, vysoký a rovný. V klubovně pak začali vyrábět pestré řetězy z barevných papírů, třásně a různé ozdoby. V jednom koutě klubovny udělali z desky pingpongového mostu přehradu, za kterou ukládali drobné dárky pro oddíl i pro kamarády.

20. V záři svíček

Vánoční nadílka měla začít v neděli ve tři hodiny odpoledne, ale hoši se začali scházet do klubovny už po obědě. Nikdo se nemohl dočkat.

Každý měl dnes s sebou tašku, plnou všelijakých balíčků, větších i menších, které ukryl za zástěnou. Každý chlapec pak svlékl kabát a ukázal se v junáckém stejnokroji. Vánoční nadílku oslavovali vždycky v kroji!

Pod Junáckou vlajkou

Ozdobený stromek dýchal do celé klubovny lesem. Kdosi dal několik snítek na roztopená kamna a příjemná vůně spáleného jehličí zavanula vzduchem.

V klubovně byla sváteční nálada, docela jiná než při všedních schůzkách. Pak začal Tapin mluvit. Projednal několik naléhavých záležitostí, rozhodl o lyžařské výpravě ve vánočních prázdninách, kterou povede Simba, a družina vyder oznámila zahájení šachového turnaje.

Brzo se začalo stmívat, ale hoši dnes ještě nerozsvěcovali. Začali tiše zpívat své oddílové písničky od táborových ohňů z letních dob, z vlažných podvečerů, vonících senem.

Mirek už leckterou znal a zpíval také. A pak, když už jich hodně přezpívali a nastala chvíle ticha, řekl Mirek do šera směrem, kde tušil Tapina:

„A jaká je to písnička, Tapine, kterou vždycky začneš hvízdát? Od nikoho z hochů jsem ji zde neslyšel, jen od tebe. A jak její nápěv pokračuje? Znáš její slova? Víš – tohle...“ a zahvízdal neuměle několik taktů.

„Abych řekl pravdu,“ přiznal Tapin, „neznám pořádně ani její celý nápěv, ani slova. Byla to písnička Ládi Velebila. Stala se mi s ní podivná příhoda. Nikdy jsem ji sice nikomu nevyprávěl...“

Zájem hochů byl ihned probuzen. Také Mirek, jakmile zaslechl jméno legendárního člena Devadesátky, byl pln dychtivosti dozvědět se o něm něco dalšího.

„Tapin bude vypravovat, buďte zticha,“ volal do šumu polohlasných hovorů a hoši zmlkli.

„Bylo to zase na jednom z těch našich krásných táborů na vydří říčce,“ zahovořil Tapin, „tam na tom místě, kde už několik generací hochů prožilo své nejkrásnější chvíle. Byl to poslední Láduv tábor s námi! Věděl to a byl smutný. Málo mluvil a málo zpíval. To už nebyl ten Láda z prvního tábora na vydří říčce, rozezpívaný od rána do večera! A jen jednu písničku si občas bzučel, polohlasně, jen spíše sám k sobě. Slyšel jsem ji od něho, když škrábal sám u potoka brambory, jindy jsem ho přistihl s tím nápěvem, když se díval uprostřed žlutých divizen na břehu k dalekým kopcům na obzoru, zamyšleně a nepřítomně.“

Něco podivného se s Ládou dělo a ta písnička, tichá a smutná, jako by byla odrazem myšlenek, jež mu šly hlavou. Marně se snažil skukům Ládu rozveselit, udělat ho zase takovým, jako na tom nejkrásnějším, prvním táboře u vydří říčky. Nebylo to možné!

Jeho písničku jsem se nenaučil, nesnažil jsem se ani o to. Tak mi nějak připadalo, že by to ani nebylo správné, kdyby nás ji zpívalo více. To byla Ládova písnička!

Nu – a potom jsme odešli od vydří říčky, tábor byl u konce. A Láda odešel z oddílu. Odstěhoval se se svými rodiči kamsi daleko z Čech a nikdy jsme ho již nespatriili.

Jenom v duchu jsem pořád slyšel jeho poslední písničku a viděl jsem Ládu, jak sedí mezi pozdním letním kvítím na břehu a bzučí si tiše svůj podivný nápěv. A zase jsem se vracel vzpomínkami ještě dál, zase jsem viděl loučku ve vršovických ulicích a na ní hlouček chlapců. Jeden z něho vystupuje, bere ode mne luk a šíp – ano, to je Láda – usmívá se tak nesměle, ale poctivě, přímo.

Kolikrát mi tak proběhly všechny ty představy hlavou v pozdějších dobách, když v Devadesátce někdy něco nebylo v pořádku, když někteří špatní chlapci zase kazili práci v oddíle.

Láda zůstal v mých vzpomínkách jako světlý vzor ušlechtilého hochy, čestného a dobrého do krajnosti. A čím více jsem se setkával s hochy opačného typu, tím více zářila a vystupovala vzpomínka na Ládu.

Léta ubíhala. Tak rychle, jak utíká čas jen v práci v junáckém oddíle. Od září, kdy se začne v oddíle pracovat, aby se po prázdninách dostal co nejdříve do obvyklého chodu, přes podzim, přípravu vánoční nadílky, několik zimních výprav za sněhem, vzrušené jaro a zase ke starostem s novým táborem.

Na každém z těch dalších táborů jsem na Ládu vzpomínal, srovnával jsem ho v duchu s jinými hochy, stal se mi měřítkem správného, čestného chlapce.

A pak na jednom táboře se to stalo.

Kteréhosi dne v podvečer, když měli již hoši v táboře volno, šel jsem podle vody proti proudu říčky zvolna od tábora.

Břehy byly plné červených slziček Panny Marie. Jen se jimi červenaly. To byly Ládovy oblíbené květiny a já jsem si na něj zase vzpomněl. Byl vždycky nešťastný, když viděl, že někdo po nich šlape. Při odjezdu z tábora si jich několik utrhl a vylisoval ve svém deníku. Měl je tam pod celofánem i druhý a třetí rok, co byl u nás.

A jak jsem tak zvolna šel a vyhýbal se květinkám, najednou jsem ji z dálky slyšel! Láduvu píseň. Nikdo jiný od nás ji neuměl, jen on! Nikdo ji neznal, jen on a najednou tady po tolika letech ji slyším! Beze slov, ale je to ona!

Proboha, kdo ji tu zpívá?

Napínám sluch, točím se, hledám! Ano – opravdu, zaznívá ke mně jakoby z našeho tábora. Rychle se obracím a běžím zpět.

Z tábora se již vytrácelo večerní žluté slunce. Dva nebo tři hoši hráli za stany s míčem. Jiný se na táborovém náměstíčku učil lasovat. O kus dále v trávě leželo několik hochů a prohlíželo oddílové kroniky. Z komína kuchyně vystupoval proužek modrého kouře. Služba zatápěla k večeři.

V celém táboře byl večerní klid a mír, ztišení po celodenní práci a ruchu.

Vpadl jsem do toho ticha jako vítr. Ptal jsem se hochů, kdo to zde zpíval? Dívali se na mne nechápavě a když jsem jim zahvízdal ten kousek nápěvu, který jsem znal od Ládi, zavrtěli hlavou. Nikdo jej neznal a nikdo jej zde ani neslyšel. Připouštěli, že kdosi u kamen chvíli něco zpíval, ale to byla docela jiná písnička, tu jsme znali všichni. Nedožvěděl jsem se tedy nic.

Připadalo mi to jako nějaké vidění, vlastně – slyšení.

Vyšel jsem zase z tábora do opuštěných luk a údolí.

Večer zesinal.

Peřeje nahore na říčce hučely svou jednotvárnou píseň.

Vzduch se ochladil a odkudsi zavonělo seno.

A moje hlava byla zmatena podivnou událostí, kterou jsem si nedovedl vysvětlit. Nikdo v táboře ten nápěv nezpíval a já jej přece tak zřetelně slyšel!

Ano! Láda už tu být nemohl, Láda už se nemohl znovu stát hochem! Ale jeho píseň se vrátila!“

Když Tapin skončil svůj příběh o písničce, která se vrátila, tonula již klubovna ve tmě. Hoši se potichu zvolna rozpovídali a pronášeli všelijaké domněnky o tom, co právě slyšeli.

„A co ty si o tom myslíš?“ zeptal se Tapina Mýval. „Přece nevěříš, že by písničku zpíval nějaký duch, nebo něco podobného!“

„Samozřejmě že ne!“ zasmál se Tapin. „Snad – nevím to jistě, ale je to nejpravděpodobnější vysvětlení – snad písničku zpíval někde na kopci nějaký pasák hus, který ji kdysi přes říčku od Ládi slyšel!“

Hoši to přijali jako uspokojivé východisko z té podivné záhady. A pak karmínek prořízl ticho ostrým hláskem:

„A teď, Tapine, rozsvítíme stromek, vid?“

Tapin souhlasil. Plamínek zápalky rozplasil tmu a jak se jedna svíčka za druhou rozsvěcovala, šířil se klubovnou jas a třpyt, slavnostní, vánoční.

Simba začal se staršími hochy tiše zpívat koledy. Některým hochům se koledy zdály snad příliš dětské. Ale zpěv byl silnější a silnější a stále noví a noví hoši se přidávali, až se klubovnou nesla velebná píseň vánoční mocně a silně.

A jak zněly písně a plamínky svíček se mihotaly, prohlížel Mirek kruh sedících a zpívajících chlapců a znovu si opakoval, jak je šťastný, že je mezi nimi, že patří do tohoto kruhu kamarádů, kteří nezradí a neublíží. Hlavou mu táhl jeho dřívější život, špatný a neužitečný, pachtící se za pochybenou slávou, sklizenou za rabiátské kousky ve škole, vzpomněl na Hortynovy vystrašené oči, které se tak často přimhuřovaly před jeho ranami.

Pohlédl na Jiřího. Seděl napravo od Mirka, sevřenými prsty si držel pozdvížená kolena a díval se do zářícího stromku. Zpíval jako ostatní, ale zdálo se, že nemyslí na zpívaná slova. Jeho svědomí bylo jistě klidné a spokojené, on jistě neměl za sebou nepříjemné vzpomínky jako Mirek. Jestli bude chtít – a jestli Tapin svolí, bude s ním Mirek na táboře bydlet ve stanu! Bude se od něho učit mnohým věcem, snad se pak jednou také stane takovým jako je on – Jiří.

Svíčky na stromku shořely již do poloviny, když Tapin rozsvítil elektrické světlo a pravil:

„A teď chci vidět tajnou činnost – a dříve než vidět, chci slyšet vaše zprávy, která družina co vypátrala o druhých!“

Klubovnou se rozlehlo nadšené volání, křik a smích.

„Tak Krahujci, chlubte se, jak to bylo s tou půdičkou?“ volal pichlavě Mýval na Krahujce a trásl ze žertu Máčkem, až se Mackovi hlava třepala.

Někdo z Krahujců vzal Mývala v podpaží a táhl ho pryč od Máčka. Byla z toho veselá tahačka, protože Mýval přitom Máčka nepustil, a teprve Tapinova píšťala získala naprostý klid.

Krahujci se přihlásili první: „Vypátrali jsme činnost Jelenů. Máček se schoval na půdičce, když Jeleni pracovali. Jiným družinám jsme nic neobjevili!“ řekl Vláška. Pak šel k Tapinovi a šeptem mu sdělil, jaký předmět tajné činnosti to byl. Pro ostatní družiny to mělo být až do odhalení přísné tajemství.

Lišky odhalily tajnou činnost Vyder. Vydrí družina totiž zapomněla v jedné z oddílových knih náčrtek své práce a Norek od Lišek si knihu náhodou vypůjčil. Vydrí družina objevila činnost Krahujců a Lišek. Krahujce odhalili při práci, když zapomněli zastříť okno v klubovně, kde svítili. Tajemství Lišek vymámili

různými spleťtými otázkami na Víťovi, který se nakonec několikrát podřekl.

A pak přišla Jeleni družina. Vypátrala tajemství všech tří družin!

„To není možné! Vysvětlete, jak jste to udělali!! A řekněte Tapinovi, co jsme tedy dělali!! Kdo ví, co jste si vyvzpomněli!!“ bouřili hoši ostatních družin. Nikomu nešel do hlavy úspěch Jelenů. I sám Tapin byl velmi zvědav.

„Prozradíte nám tedy způsob, kterým jste na to přišli?“ zeptal se s úsměvem Jelenů a zadíval se na Vendu.

Ten se jen blaženě bezpečně zatvářil a řekl: „Byl to tadyhle Mirkův nápad. Bude tedy nejlepší, když bude vyprávět on!“

Mirek se trochu zarděl, nebyl zvyklý mluvit k tolika hochům najednou. Ale vědomí úspěchu ho zbavilo nejistoty a on začal:

„Napadlo mne to tehdy, když jsem se škrábal poprvé po žebříku na půdičku, abych viděl, jak to tam vypadá! Udělal jsem tam dva objevy. První byl tadyhle Máček, tak zvané Mlaskadlo“ – přitom se zasmál a Máček jazykem vystřelil, – „a druhý byla nůše. Ta nůše mi tu myšlenku vnukla. Šel jsem domů, když jsme se s družinou napřed umluvili, čím kdo k uskutečnění nápadu přispěje a promýšlel jsem jeho podrobnosti. A pak se stalo tohle:

Kteréhosi dne zaklepala na dveře klubovny jakási stařenka s nůsí, právě když Liščí družina měla schůzku. Otevřeli jí a ona potácivě vešla dovnitř a vysokým trasklavým hlasem se ptala, jestli tam není její vnuk. Špatně viděla, měla zelené starodávné brýle a trvalo jí dlouho, než se přesvědčila, že tam není. Ptali se jí, jak se její vnuk jmenuje, ale ona jako by neslyšela. Kokrháč na to hřešil a řekl polohlasně: „Ta je, panečku, hluchá jako poleno. Jen ji rozštípat a přiložit do kamen!“

„No, to jsem řekl – to je pravda,“ doznával zaraženě kokrháč a Tapin se začal více a více usmívat.

„A tak to bylo i u jiných družin,“ pokračoval Mirek. „Vždy táž stará, shrbená stařenka, zabalená do staré šály, sotvaže jí nos koukal, s nůsí, u každé družiny hledala svého vnuka. Někdy se rozhlížela dále, někdy kratčeji! Nemusím vám snad nic více říkat, kamarádi! Ta babka v brýlích, to jsem byl já – víte – v přestrojení, které jsme společně s celou družinou sehnali dohromady!“

U každé družiny jsem viděl na stole rozdělanou práci, u Vyder byli dokonce tak klidni, že ji ani nepřerušili!“

Po jeho slovech se rozpoutala nepopsatelná vřava. Již během Mirkova vyprávění hoši většinou pochopili, že babkou byl mistrně přestrojený zvěď Jelenů, nechávali si ale svůj výbuch předstírané nevole, až když své líčení dokončil.

Hoši se na Mirka sesypali a jediné Tapinova píšťala ho zachránila před „ulíčkou“. A tak byl ušetřen proběhnutí dvojstupem hochů, z nichž by mu každý uštědřil přátelské, ale přece citelné, a hlavně štiplavé plácnutí.

„Dobře jste to provedli, Jeleni,“ pochválil pak družinu Tapin a smál se s ostatními. „Teď ale chceme vidět výrobky družin! Nastupuje družina vítězná, Jeleni!“

Venda šel k družinovému stolku, kde stála deska i s náradím, zabalená celá do pytloviny a papírů. Zvolna je rozbálil a pak desku ukázal Tapinovi i ostatním hochům.

„Bude viset tam u dveří,“ vysvětloval, „a bude se předávat s úklidem klubovny po každé schůzce. Už tedy nebudeme hledat kladivo či kleště, nebo pilník po celé klubovně...“

Hoši tleskali a Jeleni byli spokojeni. A pak jedna družina po druhé předváděla to, na čem skoro celý měsíc pracovala. Lišky udělaly krásnou dřevěnou schránku na dopisy, s kováním a vypalovanými ozdobami. Krahujci udělali nový, větší oznamovatel, protože starý už nestačil pro různé oddílové vývěsky. Na stříšce oznamovatele bylo několik modelů stanů na podsadách.

Vydry pak překvapily důmyslně sestrojeným různobarevným reflektorem. Když chlapci zhasli hlavní světlo a zapnuli reflektor, vykouzlili v klubovně pohádkové hry barevných preludů.

Hoši přecházeli od jednoho výrobku k druhému, pochvalně se vyjadřovali o práci druhých družin a také Tapin byl spokojen.

„A teď,“ zvolal pak silným hlasem do šumu, „rozdávání dárků!“

Jeho zpráva byla přijata s nadšeným rykem.

Simba, Bedík a Gam se ujali úkolu vyndávat dárky ze zástěny, vyvolávat nahlas jména na nich napsaná a rozdávat balíčky hochům. Vždycky, když rozdal pět dárků, musili je jejich příjemci rozbalit a veřejně ukázat.

Byly zde dárky vážné i veselé, někdy velmi cenné. Ale nedostávali dárky jen hoši a Tapin! Dostával i oddíl. A tomu přicházely dary nejkrásnější a nejpotřebnější: Nádobí pro tábor, knihy, smeták a lopatka, půl tuctu ručníků pro klubovnu, ohromný svazek silného provazu, oštěp, disk, žárovky. Tyto dárky

Pod Junáckou vlajkou
nedávali jen hoši, přispěli na ně i jejich rodiče.

Rozdíl jen trvalo dlouho, vždyť každý hoch přinesl průměrně deset dárků! Nejmeně dárků dostali hoši, kteří oddíl málo navštěvovali. Nikdo nepředpokládal, že by přišli, nikdo pro ně dárky ani nepřipravoval. Tapin ale i tuto situaci zachránil. Nechtěl, aby šli s lítostí domů. Měl připraveno asi deset drobných dárků beze jmen. A když viděl, že tito hoši zde sedí s prázdnými rukama, zatímco druzí už byli obklopeni balíčky, tajně napsal jejich jména na tyto dárky a podstrčil je Simbovi, aby to nikdo nepozoroval. A tak nálada těchto hochů byla zachráněna.

Ohromná kupa papírů a krabiček a stromek s nedohořelými svíčkami zůstaly v klubovně po nadílce.

Hoši se rozcházelí uspokojení domů. A nejvíce snad Mirek. Dostal osmnáct dárků. Nezáleželo mu na jejich ceně, viděl v těch osmnácti dárcích osmnáct pozorností k sobě.

Nad ztichlou klubovnou se snesla tmavá noc, ale Mirek si dárky ještě dlouho prohlížel a přemýšlel, který od koho asi jsou.

21. Pozdravy dávné minulosti

O vánočních prázdninách většina hochů z Devadesátky odjela se Simbou na týdenní lyžařskou výpravu daleko za město. Tapin nemohl jet, jeho povolání mu nedávalo tolik volna, a tak Simba, spolehlivý vysokoškolák, převzal vedení výpravy.

Téměř každý večer byl však v těch dnech Tapin v klubovně, a tak do ní ve vánočním volnu chodili i hoši, kteří se Simbou neodjeli, a s nimi i Mirek. Jeho rodiče bílému sportu nepřáli, a nepustili Mirka na tak dlouhou dobu z domova.

Návštěvy klubovny byly však Mirkovi dostatečnou náplastí na tu bolest. Tapin otvíral jindy zamčené skříně i bedny, vytahoval z nich táborové náradí, vonící podivnou směsicí sena, kůže, plátna a zatuchliny, rozkládal po stole nádobí a sepisoval každou maličkost.

A Mirek si hochy mu pomáhali, radostně a ochotně. I v těch neživých předmětech bylo zakleto kus historie Devadesátky a Tapin byl její znalec.

Věděl o každém kousku nádobí, kdy a kdo je přinesl do oddílu.

Tenhle měděný kotlík? Ten přinesl do Devadesátky před třinácti léty Moja Kalous. Nejdříve to byl parádní kus táborové kuchyně. Později, když jídlo dostávalo od porušeného kovu příchut', sloužil kotlík jen k vypírání brambor.

Tahle bandaska ležela před šesti lety tři dny a tři noci plná mléka na dně vydrí řeky. Míša Grolmus ji tam tehdy utopil ještě s jednou. Jel s oběma bandaskami na voru přes říčku z vesničky, kde tábor kupoval mléko. Nahnul se příliš na vratkém plavidlu. To se potopilo a bandasky sklouzly do vody. Byla tam značná hloubka i proud. Tuhletu bandasku našli za tři dny. Bylo v ní ještě mléko, zkyslé. Druhou, bez víčka, už nevylovili nikdy!

Tady to nádobí je ještě z dob, kdy byl v oddíle Láďa!

Mirek je bere do rukou skoro s posvátnou úctou a prohlíží je. jako kdyby bylo z jiného světa.

A na světlo denní se vynořují další věci, staré dokumenty, hromady dopisů, starých vývěsek a oznamovatelů, fotografie a jiné památky starých dob Devadesátky. Ty hoši třídili podle dat, nejasné Tapin luštil a pak s velikým zápallem a nadšením sestavovali z těchto trosek, doplňovaných Tapinovými zápisky, chybějící záznamy do starých kronik.

Mirkovi napadlo, že trvání oddílu je vlastně řetězem událostí, někdy hezkých, jindy spíše ošklivých, nepříjemných. A každý hoch, který oddílem projde, to je kamínek v mozaikové dlažbě oddílových vzpomínek, ze kterých je minulost oddílu složena a které se stále dále a dále tvoří. A na každém tom kamínku záleží, jak do té dlažby zapadne, zda tam bude působit harmonicky či rušivě, obdivuhodně či bezvýznamně. Mirek si umínil, že on se musí do historie Devadesátky zapsat pěkně!

A byla to velká a slavná minulost, kterou měla Devadesátka za sebou! Co chlapců jí prošlo! Mirek si teprve tady, když četl z těchto různých dokumentů jména, která v Devadesátce z vyprávění ještě nikdy neslyšel, vytvořil o tom patřičnou představu. Některé jméno se vyskytovalo jen málo a krátký čas. Jiná jména patřila hochům, kteří v Devadesátce hráli významné úlohy a byli na jejím jevišti dlouho, dlouho!

V těch chvílích si Mirek umíňoval, že on zde zůstane navždy. Co jenom nutilo ty hochy, že najednou mohli opustit toto prostředí, tak náhle a bez lítosti? Jak je možno ztratit zájem o to, co se nám tak dlouho a tolik líbilo?

„Nediv se tomu, Mirku!“ vysvětloval Tapin, když Mirek pronesl svůj údiv nahlas. „Nikdo nemůže být chlapcem do smrti! Každý hoch jednou své chlapectví dožije! Některý dříve, jiný později. Ti, kteří mají zálibu v práci, zůstanou zde pak ještě jako moji pomocníci, zástupci. Věnují se mladším hochům, tak jako se

Pod Junáckou vlajkou

věnovali jejich předchůdci jim. A hoši, kteří se ztrátou chlapectví ztratí i zájem o oddíl a o práci v něm, odcházejí. Nevyčítáme jim to. Je to docela přirozené. Junácký oddíl je jenom pro hochy! Kdo je starší, může v něm být jen tehdy, když pro hochy pracuje.“

Ve dnech vánočního volna vnikl Mirek do oddílové minulosti hlouběji než za celou dobu od svého vstupu do nynějška. A Tapin, potěšený zájmem, vysvětloval, vyprávěl, připojoval své poznámky a názory a půjčil mu domů i několik starých kronik Devadesátky k pročtení, ačkoliv to nebylo v Devadesátce zvykem.

Mirek si Tapinovy důvěry vážil. A chvil se při pomyšlení, že by ji měl pozbyť. Při těch myšlenkách vždy v Mirkových představách vystával obraz Ondry jako velikého, černého a slizkého nebezpečí. Ale první duben byl ještě daleko!

22. Signál na planině

Vánoční prázdniny uběhly, hoši se vrátili se Simbou z lyžařské výpravy opálení zimním sluncem a život v Devadesátce vjel do starých kolejí. Každý týden vždy jedna schůzka každé družiny – v neděli společný podnik celé Devadesátky.

Stalo se to druhou neděli v lednu na polodenní pěší výpravě do Prokopského údolí zapadlého sněhem.

Hoši se jím brodili, zlézali strmé kopce a zapadali do sypkých závějí. Pozorovali stopy drobných živočichů, sledovali některé, až se ztratily. A zase začal někdo veselou sněhovou bitvu, která zpravidla končila ústupem přepadené strany.

Celé odpoledne tak putovali, pozorovali a hráli.

K večeru došli na malou planinu, obklopenou skalami i lesem. A zde náhle zazněl Tapinův signál k nástupu, používaný jen při významných sděleních. Co chce asi Tapin hochům říci?

Stáli zde všichni napjati, ozáření náhle prohlédnuvším zapadajícím sluncem. Hra jeho světla na bělostném sněhu a hladkých světlých skalách byla oslepující.

A Tapin promluvil. Vážně a slavnostně.

„Dnes je tomu skoro čtvrt roku, kdy k nám přišel Mirek Trojan, aby s námi sdílel radosti i práci v naší Devadesátce.“

Mirka polilo horko a zrudl ve tváři. Srdce mu začalo silněji bít. Jiří, který stál vedle něho, přátelsky ho štkouhl loktem. Ale Tapin mluvil dále:

„Nezalekl se podmínek, které musí splnit každý nováček, obstál vítězně ve zkušebním ohni. Poznali jsme v Mirkovi dobrého skauta. Není důvod, proč bychom se s ním měli rozcházet! Je jedním z nás.“

Mirku Trojane, jsi přijat do Devadesátky, prohlašuji tě za jejího pravoplatného člena!“

Mirkovi se točila trochu hlava. Pohlížel zmateně na Tapina i na usmívající se hochy. V jeho srdci se mu rozlila záplava nevýslovné radosti. Tak přece vyhrál! Přece zvítězil! Je tedy členem Devadesátky, jednoho z nejlepších a nejvzornějších junáckých oddílů, do kterého je umění se dostat! Teď je rovnocenný Jiřímu a všem ostatním hochům – a Láďa velebil byl i jeho předchůdcem! On, Mirek, je dalším článkem v řetězu, který kdysi Láďa upevnil.

Cítil, že musí něco říci, vzpamatoval se a jako ve snu pronesl: „Děkuji za přijetí do Devadesátky! Vynasnažím se, abych nikdy nezklamal tvou důvěru ve mne, Tapine, a abych našemu oddílu byl vždy jen prospěšný. Také děkuji vendovi, Jiřímu, celé naší družině a všem za to, jak byli ke mně vlídní, když jsem k vám přišel, do všeho mne zasvětili a v mnohém pomohli.“

Znovu se rozhlédl po všech chlapcích a sklopil oči, když viděl, že na něho všichni hledí.

Tapin dal znamení a nadšený oddílový pokřik se rozlehl bílým tichem.

Ten večer seděl Mirek dlouho nad svým deníkem. A napsal tam svůj nejkrásnější a nejdelší zápis.

Zima byla tuhá a dlouhá. A hoši v Devadesátce jí užívali, jak mohli. Pěší i lyžařské a sánkařské výpravy, hokejové zápasy s jinými oddíly, besídky a divadelní vystoupení se střídaly v neúnavném sledu.

Ale něco se dělo! Zimní dny se někdy měnily na podivně vlhké, vlažné, někdy nebe svítilo oslnující bělostí. Hoši byli netrpěliví, zimní sporty je už tolik nelákaly.

„Přijde jaro!“ říkali. „Jaro už bude brzy!“

V těch dvou – třech slovech jakoby maně pronesených byla cítit jejich touha.

To předjarní chvění vzduchu i oblohy dávalo příslib něčeho velikého, krásného, co s jarem chlapci potkají.

Mirek se na toto jaro těšil jako ještě na žádné. Dříve se ho nikdy změna ročního období nijak nedotkla, ale teď čekal na jaro s nedočkavou rozdyčtéností. Výpravy ven do rozkvetlých luk a modravých lesů. Táborové ohně. Slunce. Večery v lese. Měsíční večery! Nové hry, možnost vyrukovat ven v

junáckém kroji!

Tání ledů a sněhů pokračovalo, přicházely jiskřivě slunné dny. Bylo ještě chladno i za slunečního svitu, ale ve vzduchu to viselo a ze vzduchu všechno křičelo, že už brzy přijde jarní čas.

Hoši z Devadesátky teď byli roztěkaní, neklidní a divocí! Ale Tapin jim rozuměl a nezlobil se.

Cestičky v parcích i ulice svítily roztávající směsí bláta, sněhu a ledu. Podél chodníků tekly stružky špinavé vody a v kanálech se ozývalo nepřetržité zurčení. To bylo ve městě!

Ale tam daleko za jeho zdmi předjaří zpívalo svou píseň mnohem vzrušujícími nápěvy!

Ohromné ledové kry se valily řekou, která hučela a naříkala nad tím bílým nákladem. Tráva byla mokrá, plná zbytků sněhu a na svazích slehlá.

Vrabci se hašteřili a kosové vzrušeně slídili v porostu.

A tisíce a tisíce jiných věcí, jež lidské smysly ani nepostřehly, se tady děly!

V ten podivný rozechvěný čas umluvili si hoši Devadesátky první vycházku ven do toho bláznivého a radostného shonu.

Sraz určili na devět hodin ráno u Starého výstaviště. Ale již před touto dobou se hoši scházeli k opuštěným bránám, odkud měla výprava startovat. Zářivé oslňující slunce je vábilo mnohem dříve z domova.

„Nazdar, Mirkú,“ přivítal ho Venda. Byl tady už s Jarkou a Mývalem i s jinými hochy ostatních družin. Mirek si podal se všemi ruku. „Jsem rád, že jsi přišel už také v kroji,“ řekl mu Venda. „Zdá se, že naše družina je nejotužilejší.“

„Vždyť je to moje první výprava v něm,“ usmál se trochu rozpačitě Mirek. Měl dnes opravdu kroj poprvé na sobě. „Tak jsem se těšil, až budu moci jít v kroji poprvé na ulicích. A teď bych měl přijít v civilu?“

„To ti jistě doma řekli, že ti kroj sluší – víd?“ řehtal se Žlutásek, ale hned dodal: „Ne – ale vážně – vypadáš ve stejnokroji skvěle. Většina gambuzínů se ze začátku do kroje neumí obléknout a je jen darmo k smíchu.“

„Ano,“ smočil si Juris, podrádce krahujců, „Mirek je opravdu čestná výjimka. Vyfotografujeme si tě a dáme s tvým obrázkem tisknout reklamní letáky pro získávání nováčků!“

Hoši se smáli, Mirek se trochu rozpačitě tvářil, ale Venda se ho zastal.

„A víte, že to není špatný nápad? Takový jeden pohled někdy udělá víc než sáhodlouhé povídání, přednášky a čtení! To jistě nevíte, že já jsem se stal skautem také jen z podobné náhody?“

„To nám musíš vyprávět! Jak to vlastně bylo?“ bouřili chlapci.

Venda se nedal dlouho nutit. „Ale – jednou na jaře jsem viděl skautský průvod, pochodovali na nějakou slavnost nahoru na Svojsíkovo hradiště.“

Nebyl jsem tehdy ještě skaut, nevěděl jsem o junáctví nic víc, než že se v něm chodí na nějaké výlety – to bylo všechno!“

„To jsi toho tedy věděl dost!“ podotkl pokrytecky uznale Mýval a rozburácel se svým hlučným chechtotem. Ale Venda se nedal vyrušit.

„Díval jsem se tedy na průvod a líbil se mi. Nepozoroval jsem podrobnosti. Viděl jsem jen vyrovnané řady, barevné odznaky a stužky.“

A najednou na okraji jednoho šestistupu šel skaut, který mi zrovna učaroval. Šel tak nějak zvláště, hrdě, hlavu držel pěkně vzhůru a usmíval se na lidi.

Zapomněl jsem docela, že jsem měl přinést tatínkovi noviny z trafiky. Dal jsem se na cestu s průvodem a šel jsem pořád vedle toho chlapíka, jemuž tak nádherně slušel kroj.

Nadchl mne tak, že jsem honem chtěl být skautem, jen abych už ten kroj také mohl nosit.

Často jsem potom toho „svého“ skauta ještě viděl v kroji při různých slavnostech. Nikdy jsem však neměl odvahu mu říci, že on byl příčinou, proč jsem se stal skautem! Snad namítnete, že to nebyl zrovna pěkný důvod, ze kterého jsem tedy do oddílu vstoupil – byla to vlastně ješitnost. Jen kvůli kroji! Ale přece to svůj účel splnilo. A dnes vím, že kroj není v junáctví ještě všechno.“

Venda dokončil a noví hoši stále přicházeli, někteří v kroji, jiní v civilu.

„Myslíte, že bych také raději nešel v našem kvádru?“ ohrazoval se Boja z vydří družiny, zabalený až po uši. „Maminka mne nechtěla jinak pustit, pořád mi dávala samé svetry – a kdybych byl doma ještě chvíli, snad by mně dala s sebou i stucl.“

„Čili rukávník!“ dodal karatelsky Miky a hoši se rozesmáli jemu i Bojovi.

Když přišel Tapin, bylo přesně devět hodin. To byl jeho zvyk: Nikdy

Pod Junáckou vlajkou

nepřišel pozdě, ani předčasně. Dvě – tři minuty před určenou chvílí se objevil, byla to jedna z jeho zvláštností, které ho dělaly tak – tapinovským!

Přes královskou oboru, skoro liduprázdňnou, hoši ještě vydrželi skoro klidně jít, třebaže se živě bavili, smáli a volali na sebe. Ale za přívozem už je Tapin nechtěl trápit a dovolil, aby se rozběhli po břehu řeky a rozkřičeli se. Divoké veselí nebralo konce. To všechno dělalo jaro!

U břehu řeky byly ledové pruhy neodplaveného ledu a na nich začala oblíbená oddílová zábava.

„Hoši – ledujeme!“ vykřikl vpředu Karmínek a každý věděl, co to znamená!

Hoši vběhli až k okraji a tyčemi odtrhávali veliké kusy ledu a odstrkovali je do proudu. To byla vzrušující zábava a jen ten, kdo ji někdy provozoval, pochopí, jak hochy vábila. Čím větší kru odtrhli, tím větší křik ji provázel na cestu řekou.

A každým tím odraženým kusem ledu odstranili hoši kousek zimy a připravili cestu jaru.

Když břeh přešel v kamenité úhory, kde se už nebořily nohy, hráli hoši jednu hru za druhou, veselé a plné pohybu.

A Mirek byl vzrušen vším, co se dnešního dne dělo. Chválou hochů i krojem. Cítil se v něm docela jiným člověkem, měl zvláštní slavnostní pocit, jaký ještě nikdy dříve nepocítil. A k tomu přistupovaly ještě dojmy z předjarního dne ve společnosti tolika hochů, kteří mu byli všichni dobrými kamarády.

A nejlepším přítelem ze všech mu byl snad Jiří. S ním si nejvíce rozuměl. Mirek měl stále na mysli Tapinovo vyprávění o Láďovi Velebilovi a Skukůmovi, i o jejich velikém přátelství, které vyvrcholilo na proslaveném prvním táboře u Vydří říčky. A zdálo se mu, že jeho přátelství s Jiřím je také tak krásné a upřímné.

Měli stejné zájmy, záliby. Oba by snad dali život za Devadesátku. Pracovali pro ni a něj raději i pracovali spolu. Mirkovi někdy připadalo, že i Jiří se tajně v duchu řídí podle Tapinova vyprávění. Měli si stále co povídat. Pískali stejné písničky. Jeden od druhého omalovával do svého deníku kresby, a když byli na výpravě, dali svá jídla dohromady a jedli spolu.

24. Podivně vyplněné přání

Jedné věci se Mirek nemohl dočkat – a to byl tábor. v Devadesátce o táboření již tolik slyšel a četl v kronikách, že se začal na tábor dívat jako na řadu bájných událostí, které nelze nikde jinde zažít. A z velké části to byla pravda!

Hoši teď o táboře povídali skoro pořád. Jaro se sice pořádně ještě ani nerozhrálo, ale v Devadesátce byl tábor ustavičně na programu. Každou chvíli někde ležel papír s letmým náčrtem uspořádání stanu, jindy zase seznam táborových potřeb – a nebylo divu, že toto nadšení plně uchvátilo i Mirka. A stan bude stavět s Jiřím! Oba jsou již dohodnuti – a Tapin souhlasil!

Jiří zasvěcoval Mirka do všech praktik a tajů táborů Devadesátky. Všechny ty nepsané zákony, které Mirek až dosud znal, nebyly ničím proti různým zvyklostem a pravidlům, jimiž oplývala tradice táborů Devadesátky!

A letos ta tradice bude ještě oživena – vždyť letošní tábor bude – po jednoroční přestávce – zase na starém krásném místě u Vydří říčky!

Již jen to jméno Mirka rozechvívalo. Konečně spatří na vlastní oči dějiště nejruznějších událostí, o kterých v kronikách tolik četl, posvěcené odešlým chlapectvím tolika hochů! Tapin musí Mirkovi a Jiřímu ukázat to místo, kde tehdy Láďa sedával, když již věděl, že odejde, i kde asi měli Láďa se Skukůmem stan (snad Tapin Mirkovi a Jiřímu dovolí postavit si podsadu na totéž místo).

A také jim musí ukázat, kde slyšel Láďovu píseň, která se vrátila.

Ale byla tu jedna věc, která stále kalila Mirkovi radost, vždycky, když se podíval na kalendář, nebo když šel kolem hlučící dílny tam nahoře, daleko od Kamy.

Byl tam kdosi, kdo pečlivě opatroval jakýsi malý popsaný papírek! Ten papírek měl cenu jednoho touženého stanu a Mirek to byl, kdo měl ten papírek 1. dubna večer za stan vyměnit.

Mirkovi se scházely peníze na stan těžce. Mnohem hůře, než myslel! Stany byly tak drahé a o starším stanu, který by snad chtěl někdo prodat, nikdo nevěděl. A den za dnem odpadal z kalendářního bloku, neúprosně, tvrdě.

Že jen Ondrovi tehdy ten úpis dával. Teď, když je s konečnou platností v Devadesátce přijat, když má takovou dobrou pověst, jistě by Tapin nedal nic na udavačství nějakého Ondry, jemuž zlo a špatnost číhá z očí. Jistě by spíše věřil Mirkovi. Dokázal by ale dnes Mirek zalhat a nepřiznat, že chtěl vskutku krást, kdyby to Ondra i jen Tapinovi řekl? Vždyť by se jemu ani ostatním hochům nemohl podívat do očí. Jedním z nepsaných zákonů Devadesátky je přece nelhat!

Čím více se blížil 1. duben, tím většímu zoufalství Mirek propadal.

Pod Junáckou vlajkou

všechno, klubovna, družina, Jiří, tábor – všechno poznenáhlu ustoupilo do šedivého pozadí hrůzy nad tím, co přijde. Mirek prodal některé své knihy. Jak málo za ně dostal! Ani za prodané známky příliš mnoho nedostal.

Jiří se Mirka několikrát ptal, není-li mu něco, nezlobí-li se na něj. Proboha – zlobit se na Jiřího! Mirek až zrudl hanbou, když Jiří tu domněnku nesměle pronesl.

„Nebo – mohl bych ti něčím pomoci?“ ptal se šetrně jindy Jiří a hleděl na Mirka zase tím vlídným, vážným pohledem.

Mirek nevěděl, co na to říci. „Podívej se, Jiří,“ vyrazil ze sebe pracně – „nemohu ti dobře říci, co mi je, víš – ale je to hrozné. Možná, že se něco stane. Bude to pro mne to nejhroznější, co se mi v životě stalo. A pak – Jiří – pak bys mně teprve mohl pomoci. Nebude to žádná práce. Tvá pomoc bude záležet jen v tom, že i po té události mi budeš věřit.“

Jiří byl velmi překvapen Mirkovou nejasnou řečí. Ale viděl, že z Mirka víc nevyzví, a tak se svěřil se svými obavami Vendovi. Ale ani ten, ač se snažil seč byl, se nic od Mirka nedozvěděl. Kdyby byli věděli, proč Mirek mlčí!

Když tenkrát Ondra vyslovil datum 1. dubna, připadalo Mirkovi hračkou stan do té doby opatřit. Čím dále tím více však viděl, že to nebude lehká práce. A teď, když do 1. dubna scházelo již jen několik dnů, čekal Mirek jenom na zázrak.

Byl hrůzou jako ohromen. Nevnímal nic kolem sebe, neodpovídal na otázky a maminka se na něho často zlobila. Netušila, co se v Mirkovi děje.

A pak se Mirek rozhodl, že události trochu předejde. Byl to skok do zoufalství. Půjde k Ondrovi ještě dříve, než bude 1. duben! A řekne mu, aby lhůtu prodloužil. Aspoň o dva měsíce.

Co když ale Ondra nebude chtít s Mirkem ani mluvit dříve než 1. dubna večer? Co se stane pak?

Mirek na to raději ani nemyslel, jeho mozek byl ustavičným přemíláním tohoto problému unaven. Proč vlastně přemýšlet? Na Ondru žádný plán nebyl dost chytrý. Musí vsadit všechno na jednu kartu, rozhodovat se bezprostředně.

První duben připadá na sobotu. A ve čtvrtek se Mirek vydal na cestu k dílně, kde byl Ondra zaměstnán. Zpočátku zachovával jakýs takýs klid a rozvahu. Ale čím více se blížil k ulici, ve které Ondra pracoval, tím více se ho zmocňovala úzkost i zlost zároveň. Na rohu ulice dlouho otálel. Přecházel z chodníku na chodník, nejistě a bezplánovitě. Pak se dal zvolna na cestu. Nevěděl sám dobře proč. Ještě není přece konec pracovní doby. Ondra, i kdyby chtěl, nemůže odejít z dílny, mistr by ho přerazil.

Dílna byla pod úrovní ulice. Vedlo do ní několik schodů vedle dvou uprášených oken. V dílně svítili a Mirek dobře viděl dovnitř. Přitiskl rozpálené čelo na sklo okna – tam u ponku stál Ondra – zloduch, s nímž se nikdy v životě neměl seznámit!

Ondra ho ještě nevidí. Něco hledá na pracovním stole. Nohou přidržuje ke stolu veliký plát plechu, z něhož jsou vystříhány některé kusy.

Při pohledu na Ondru zachvacuje Mirka šílený vztek. To je ten ničema, který ho drží v hrsti, kvůli němuž není schopen už ani rozumně uvažovat! Přepadá ho touha popadnout kámen a praštit ho, až by klesl k zemi a nikdy více nevstal!

Ondra teď spatřil v okně stín. Odvrací se od své práce a hledí nahoru. Drží v ruce veliké nůžky na stříhání plechu. Jeho tvář se vztahuje k výhrůžnému posuňku, když poznává Mirka.

Ale Mirek se nehýbá od okna, je jakoby přitahován pohledem na Ondru. A kývá na něho, aby šel ven!

Ondra zuří. Teď je přece v zaměstnání! Teď nemůže odejít z dílny. Tady je vojna jako řemen! Kdyby mistr viděl, že za Ondrou někdo přišel, bude zle. Nebude se ptát, jestli si ho Ondra pozval. Prudce rozhazuje rukama a naznačuje zlostné Mirkovi, aby ihned odešel!

Mirek však stojí u okna dál.

A najednou se něco děje! Mirek to ani dobře nepostřehl, všechno šlo tak rychle za sebou za tím uprášeným oknem.

Ondra náhle přestal mávat. Z pravé ruky mu vypadly nůžky a levou rukou se chytil za pravé zápěstí. Co to tam vylil?

Něco najednou tak hrozně stříká. Všude. A nejvíce na stěnu, u které stál Ondrův stůl.

Mirek vidí, že k Ondrovi běží dva muži, kteří byli až dosud obráceni k oknu zády. Ze dveří se dere na ulici křik.

Mirek se tiskne k oknu jako omráčený. Jeden z mužů vytahuje z kapsy kapesník a dává jej Ondrovi na pravé zápěstí. Ale pořád tam ještě něco stříká. A kapesník je najednou celý tmavý. Červený. Bože – to je krev! Ondrovi se něco stalo!

Jeden z mužů letí s vyděšeným pohledem po schůdkách ven na ulici. Běží na

Pod Junáckou vlajkou
protějšší chodník, kde stojí telefonní budka. Někam telefonuje.

Mírek se vrací pohledem zpět do dílny. Ondra leží na zemi a má přivřené oči. Mirkovi se zdá, že je strašně bledý. Leží v kaluži tmavé tekutiny. Je to krev, Mírek to ví. Mistr mu utahuje obvazy.

Mírek už rozumí. Ondra se nějak poranil.

Muž, který běžel telefonovat, se vrací. Na chodníku jde jakýsi pán a muž na něj křičí z jízdní dráhy: „Pane Kumpero, pane Kumpero, můžete rychle zavolat doktora Říhu? Ondra si přerízl tepnu. Volal jsem sice záchranku, ale Ondra musí dostat honem obvaz.“

Muž na chodníku se chvatně něco ptá, nečeká však na odpověď a kamsi se rozbíhá.

Mírek nerozhodně čeká, co se bude dít dál. Za malou chvíli přibíhá vážný pán s taškou podivného tvaru. Asi doktor. Jeho věk už mu nedovoluje rychlý běh, ale je na něm vidět, že dělá, co může.

Vbíhá po krkolomných schůdkách do dílny. U Ondry teď stojí několik lidí. Mírek ho již nevidí.

Za několik minut se ozývá známý signál. Přijíždí sanitka a jeden ze zřízenců otvírá ještě za jízdy kvapně dvířka. Nosítka jsou z vozu venku v rekordní rychlosti. Po schůdkách to jde s nimi pomaleji. Několik zvědavých chodců se zastavuje a hledí do dílny. Mírek teď stojí u schůdků.

Za chvíli se v dílně zvyšuje ruch, hlouček mužů se rozestupuje a zřízenci vynášejí nosítka s nákladem. Je to vždy vzrušující a nepříjemný pohled. Mírek to ví, a přece se natahuje, aby dobře viděl.

Je zmaten tou podivnou souhrou okolností, souhrou přání a skutečnosti. Ještě před několika minutami měl touhu vzít kámen a Ondru zničit, rozdrtit. Ale když tady Ondru nesou snad polomrtvého a jeho touha je splněna, je mu strašné úzko. Tak doopravdy to s tím zničením Ondry přece jen nemyslel. Měl na Ondru vztek, byl to bídák, který mu způsobil takové utrpení, který ho nechtěl pustit ze svých zlých sítí nyní, když se Mírek sám sebou z nich vymanil, ale kdyby měl mít Mírek výčitky, že sám nějak přispěl k nynějšímu Ondrovu stavu, to by bylo hrozné! Ale má čisté svědomí, Ondra jeho rukou své zranění neutrpěl! Mistr jde za nosítky a vykládá komusi: „Stokrát ten plech už stříhal, dovedl to! Nikdy se mu nic nestalo! A najednou se tak nešťastně řízne. To jsem ještě neviděl.“

Nosítka už jsou na ulici a Mírek hledí do Ondrovy tváře. Je bledá jako stěna, ale oči má Ondra otevřeny a Mírek se dívá jen do nich. Nevidí krev na Ondrově blůze, nevidí ruku v silných obvazech prosakujících krví. Vidí jen ty oči, zlé, nenávidné, které neumí odpustit ani v této chvíli. A ty oči jako kdyby říkaly:

„V osm hodin večer, prvního dubna, tady před tím barákem, rozumíš, budeš se stanem, kdyby se dělo, co dělo!“

25. Na výpravách

A přece prvního dubna Mírek stan před dům, kde Ondra bydlil, nepřinesl. Nebylo toho zatím zapotřebí.

Ondra ležel v nemocnici, dostal již dvakrát cizí krev a ještě se pořád nevědělo, jestli mu bude zachráněn život. Vykrvácel hrozně! Přerízl si tepnu o ostrou hranu stříhacího plechu, když mával na Mirka, aby zmizel.

Oddálení hrozícího nebezpečí považoval Mírek za skutečný zázrak. Nemohl se však z něho plně radovat, když byl svědkem, co to způsobil. Ale nemusel také zatím na stan myslet! Věděl, že Ondra si nejméně dva měsíce poleží, než bude zase na nohou. A dva měsíce – to je přece tak nádherně dlouhá doba!

Mírek vskočil zase rovnýma nohama do života v Devadesátce, usmířený se vším, vyhladovělý po své bývalé klidné práci.

Jak to zas bylo vše krásné! Teď již chodila nebo jezdila Devadesátka každou neděli na celodenní výpravu, plnou her, závodů a nových zábav, jaké Mírek nikdy předtím ještě nepodnikl.

A třídní výpravy o velikonocích a pak v červnu, to byly robinzonády, příběhy samy pro sebe, na které nebylo možno zapomenout.

Velikonoce Devadesátka strávila putováním podél divoké rozvodněné říčky v kraji, kde ještě nikdy nebyla. V noci hoši ještě nespali pod stany, ale v primitivních noclehárnách na slámě. Ty večery ve vyhrátých noclehárničkách byly nezapomenutelné! Devadesátka zpívala oddílové písničky a Tapin vždycky musel vyprávět nějakou strašidelnou příhodu.

Třídní výprava v červnu byla pro Mirka slavností. Na ní zažil svůj první táborový oheň i nocleh pod stanem s Devadesátkou. Byly to tři horké úpalné dny s rozkvetlými loukami, koupáním, skoro již jakási předehra tábora.

A tábor sám nedal na sebe dlouho čekat. Celé Devadesátky se zmocnilo radostné rozčilení z té očekávané krásy. Nemluvalo se teď o ničem jiném než o táboře. Bude zase na vydří říčce! Jako tenkrát! Hoši vyplňovali táborové

přihlášky, z půdičky se na podlahu přestěhovaly táborové bedny, znovu se probíralo nádobí a náradí, které „šlo s sebou“, přípravy byly v plném proudu, vzrušující a nedočkávané.

Tapin se Simbou, Bedíkem a Gamem měli teď plné ruce práce, ale pomáhali rádcové družin i hoši, a samozřejmě nescházel ani Mirek. Každou chvíli teď bylo zapotřebí někam doběhnout, udělat nová víka na bedny, opravit závěsy na kufrech, nabrousit pily, nebo udělat nové víčko na bandasku. Nikdo, kdo měl jen trochu dobré vůle, nezahálel.

Našli se ovšem také chlapci, kteří dělali, jako by se jich tábor ani netýkal. Ti přišli do klubovny jenom na svou družinovou schůzku! A když rádcové prohlásil, že je zapotřebí vykonat to nebo ono pro tábor, vymluvili se na něco a zmizeli. Poslední týden před odjezdem, když shon byl největší a práce nejvíce, nařídil Tapin jakési služby. Každý hoch měl přijít několikrát do klubovny pomoci s rozvrženou prací. Lenoši však nepřišli nebo se v klubovně jen otočili a zase hned odešli. V každé společnosti, a tedy i v každém junáckém oddíle se najde vždy několik jednotlivců, neužitečných trubců, příživníků, sklízejících výsledky práce druhých.

Tapin se Simbou se snažili na tyto hochy zapůsobit, ale byla to práce těžká a nevděčná.

26. Dobrodružství na Vydrří říčce

Konečně po všech příjemně rozčilujících přípravách odjela Devadesátka z města v nákladním vagóně se všemi bednami, kufry a spoustami zavazadel.

Po téměř celodenní jízdě Devadesátka vyložila na maličké zastávce vagón a zmizela i s nákladem na řůře daleko od dráhy do kraje lesů a lučin, ke své vydrří říčce.

„Tadyhle jsme měli stan, podívejte,“ radostně ukazuje Venda nezřetelné stopy jakési ryhy. Venda byl z těch hochů, kteří zde strávili už jeden tábor.

„A studánka! Co dělá naše studánka?“ křičel Gam a běžel k lesu.

„Tady bude zase kuchyň, Tapine – víš?“ určoval Vláša. Vždycky tady stála kuchyň, když zde Devadesátka měla tábor. Hoši, kteří zde již jednou byli, přišli sem jako domů a skoro se mazlili s každým místeckem, s každým stromem. A ti, kteří jsou zde poprvé, jsou jako u vidění. Znali to místo u Vydrří říčky z mnohých fotografií – a přece teď, když je vidí na vlastní oči, připadá jim skoro neskutečné. Nemohou ani věřit, že už jsou tady, na místech pro Devadesátku historických.

Mirkovi se velmi líbilo stavění stanu, v němž měli s Jiřím po celý tábor bydlet. Dal si záležet na každém prkénku, na každém hřebíčku. Stále vymýšlel nové a nové technické zázraky, které si udělají. Samozavírací dvířka, spouštěcí svícen z odpadků dřeva, sklápěcí poličky, okénko v jedné stěně podsady, práh ve dvířkách – a měl až zlost, když na něho padla služba a měl jít pracovat na výstavbě táborové kuchyně.

„Vždyť my, Tapine, nemáme ještě hotový ani svůj stan“ osmělil se protestovat, ale Tapin mu odpověděl:

„Správně by, Mirku, neměl žádný z hochů stavět svůj stan, dokud nebude postaveno to, co bude sloužit nám všem! To je nejdůležitější! Jen proto, že nemůžeme současně zaměstnat na těchto společných pracích všechny hochy, mají někteří to štěstí, že mohou nejdřív stavět stan svůj. Pak ale musí vystřídat zase ty, kteří na svém ještě nehnuli prstem. Podívej se – „ a ukázal na vykolíkováná místa v narysované podkově stanů, na nichž bylo složeno jen několik prken a kůlů. „Tady mají stát stany těch, kteří teď staví kamna, aby tábor, a tedy i vy, jste mohli mít už večer svou první teplou večeři. Jak jsi ty daleko se stavbou svého stanu proti nim. A to jsi pro celek nic neudělal!“

Mirek se zastyděl. Tapin mu to vyložil opravdu jasně a on vidí, že se choval sobecky. Se špatnou náladou se přihlásil u kuchyně, jejíž stavbu řídil Simbo. Už ho nemrzelo, že musel opustit práci na vlastním stanu, ale že Tapin teď bude mít o něm asi pramizerný názor! Teprve při práci jeho rozmrzelost zmizela.

K dostavění vlastního stanu se Mirek s Jiřím dostali až k večeru, když už padala rosa. Mirek podsadu nikdy nestavěl, proto vedení převzal Jiří. Skoro až za tmy udělali kostru na střešku podsady a pak na ni navlékli stanová plátna.

Byl to slavnostní, ale i napínavý okamžik, neboť se někdy stává, že plátna nejdou dobře sepnout, protože je kostra anebo i celá podsada nepřesná. A to je nejohroženější, co se může táborníku stát ve chvíli, když se již těší, že bude mít v pravém slova smyslu střešku nad hlavou, že mu nezmoknou roztahané věci před stanem a najednou v tom posledním okamžiku, místo radosti z primitivního útulku, aby boural a přestavoval to, co mu dalo takovou práci!

Některé stany byly již dříve hotovy a Mirek byl svědkem toho, jak dvě dvojice hochů s lítostí musely vybourávat jednu stěnu podsady, která neměla

správný úhel.

„Tak to můžeme zase složit,“ pravil klidně Jiří, když chvíli potahoval stanové dílce ze všech stran.

„Co můžeme složit?“ ptal se Mirek.

„Stan! Je moc vysoká kostra. Musíme ji snížit.“

Mirka přepadla malomyslnost, ale Jiří se smál. Neztrácel hlavu, když se mu něco hned nepovedlo.

Tma již houstla, ale nezdolný Jiří pracoval dál. A nebyl sám. Celým táborem se pořád ještě ozývalo bušení kladiv, řezání dříví, nikdo neumdlával. Někde si na práci svítili malými petrolejovými lampičkami. Také Mirek ji vybalil. Dnes ji tedy zasvětil. Koupil ji den před odjezdem na tábor, Jiří byl s ním.

„Tak znovu nahoru,“ velel konečně Jiří. Mirek si vylezl na vlastnoručně vyrobené kavalce dovnitř podsady a pomáhal Jiřímu navléknout spojená plátna na špičku kostry. Je to nevhodná pozice, Mirek má nohy i ruce napjaté k prasknutí. Konečně plátno sedí.

Jiří upevňuje plátna provázky provléknutými otvory na hřebíky v podsadě.

„Sláva, Mirku, sláva! Dobré je to! Sedí to!“

Mirka se zmocňuje dobytelského nadšení. Seskakuje z kavalců a rozhlíží se po stanu. Jak se zdá být veliký a útulný, když jsou plátna krásně napnutá!

„Zítra si uděláme dvířka,“ hovoří Jiří trochu unaveně. „Dnes už je tma.“

„Zatím si vchod do stanu zakryjeme prknem,“ navrhuje Mirek.

Teď teprve cítí, jak je chladno. Oba byli od rána jen v trenýrkách.

Oblékají si tepláky.

Ještě na lůžku si dlouho povídali. Jak si stan zítra zdokonalí, dveře budou na závěsy a okénko se zasklí slídou. Kdy na ně připadne první služba? Až za dva dny, mají ji s Vendou a Mývalem. Bude to docela zábava, takové vaření. Jejich služba musí vyhrát táborové bodování! To je nejvyšší cíl táborníka: Být ve vítězné službě, která nemá žádné trestné body za opožděné uvaření oběda, snídaně nebo večeře, ani za špatně umyté nádobí nebo za ztracenou vařečku, za nevydrhnutý stůl v kuchyni.

„Hlavně, aby se nám povedly ty knedlíky,“ pravil Jiří. „Víš, Mirku, že naše služba má nejtěžší jídla?“

Mirek byl zticha.

„Mirku!“

Klidné oddychování spícího Mirka mu odpovědělo.

První tři dny tábora byly opravdu perné. I Mirek, na práci u Devadesátky již zvyklý, si Jiřímu postěžoval:

„Ještě takové dva – tři dny a můžeš si pro mne, Jiří, strádat na věnec!“

„Snad bys nám tu nechtěl umřít?“ smál se Jiří. „To je na každém táboře, který si staví táborníci sami. Počkej, až zatlučeme poslední hřebík a až se všechno pořádně zaběhá, pak uvidíš, jak budeš na ty ošklivé tři dny práce rád vzpomínat!“

Pomalů, ale jistě dostával tábor konečnou podobu a začalo se uklízet. Polovybalené bedny, které se válely bez ladu a skladu na táborovém náměstíčku mezi kupami třísek, dřevěných odpadků a papírů, zmizely pod krásným a útulným přístřeškem, kde byla i vlastnoručně zhotovená kamna.

Chlapci posbírali smetí, hobliny a kousky dřev v okolí stanů i na náměstíčku a jeho tráva se vesele zazelenala.

Stožár se státní vlajkou se již hrdě pnul k nebi.

Dole u vody hoši dodělávali ještě přístavek, malý můstek nad hladinou. V kuchyni také bylo ještě plno nehotových věcí. Pracovní stůl již byl, ale chlapci potřebovali ještě jeden, také bedny s potravinami potřebovaly lepší upevnění, aby se neviklaly na nerovné zemi.

Mirek byl nadšen robinzonovským životem, plným krás. Jako nováčka potkávaly ho však i různé úklady. Zapomněl si venku na trávě polštářek, který si dal vyhrát na sluníčko. To zašlo, stromy z kraje lesa vrhly špičky svého stínu – a polštářek už byl vlhký a studený, až bylo nepříjemné na něj sáhnout. Ráno si Mirek vybalil novou krásnou svíčku a položil ji na stolek, aby ji večer potmě nemusel teprve hledat v kufříku. Stan otevřel přesně podle předpisu, aby do něj mohl vzduch a slunce. Za hodinu našel místo svíčky na stolečku stanu jen rozteklou loužičku vosku. Slunce se do svíčky zakouslo.

K večeru si s Jiřím zapomněli zapnout stan. Přišla rosa, stan zvlhl a nebylo jej možno dopnout, leda s nebezpečím, že utrhnou všechny olivky.

Také táborový řád se zdál Mirkovi zpočátku potvůrkou, na kterou bylo nutno dát pozor. Vše bylo vypočteno na minutu, každá věc měla své místo, bylo plno pravidel, co se může a co se nemůže. Nešlo to ani jinak, když má být v táboře pořádek, čistota a přehled.

Za každé nedodržení táborového řádu byl trestný bod! v táborovém bodování

Pod Junáckou vlajkou

se hodnotil pořádek, kázeň, přesnost, čistota, pracovitost, slušnost, kamarádství, zodpovědnost.

„Nesmíme mít ani jeden trestný bodík, to ti říkám!“ kázal Jiří Mirkovi hned na začátku tábora. A skutečné – až dosud se oba hoši drželi. Jejich políčka, do nichž byly body zapisovány, byla až dosud čistá, bez poskvrnky. Mirkova ctižádost se zde mohla zase zdravě uplatnit. Ano – kdyby všichni hoši z tábora měli odjet s nějakým trestným bodem, on pojedou domů bez jediného! On a Jiří! Jejich stan!

Denní služba, ve které se střídaly vždy čtveřice hochů, byla také ukázkou dovednosti a obratnosti.

Služba nastupovala ve tři hodiny odpoledne. Převzala od odstupující služby v pořádku celou kuchyň včetně nádobí, vypočteného až do poslední vařečky, ve čtyři hodiny odpoledne už musila mít namazáno dvacet šest velkých krajíců chleba pro celý tábor, pak honem uklidit po svačině a připravovat vaření večere. Dva chlapci ze služby běželi do vesničky za kopcem pro mléko, druhí dva zatím zatopili, přichystali hrnce na svaření mléka i na čaj, připravovali večeri a zapisovali do zvláštního sešitu, co bude nutno druhý den ráno koupit ve vesnici. Po večeri musela služba ještě umýt nádobí, svařené mléko uklidit do studeného sklípku, aby se nesrazilo, zamknout bedny, uklidit zásoby, přesvědčit se, zda jsou v přístavku dobře přivázány oddílové ložky, sundat denní rozvrh, natáhnout si budíka na ráno, dát říční vodu v konvích ke stožáru pro případ nočního ohně – a pak mohla jít teprve spát.

A ráno začala službě teprve její hlavní práce. Vstávala o půl hodinu dříve než ostatní tábor. Zatopila v kamnech a začala vařit snídani. Pak probudila v přesně stanovenou hodinu tábor, krájela chleba k snídani, a než se hoši vrátili ze cvičení, bylo již kakao hotovo a spravedlivě rozděleno do dvaceti šesti jídelních šálků.

A pak začal tanec s obědem! Dva hoši ze služby šli nakoupit do vesnice, pokud si služba nenakoupila už den napřed, současně museli pamatovat na to, že přesně v deset hodin má být přesnídávka – a pak již se služba nesměla ohlížet napravo ani nalevo, když chtěla mít přesně v jednu hodinu uvařený oběd pro tolik hladových krků.

Do tří hodin umyla služba kupy nádobí, vydrhla kuchyňské stoly, uklidila celou kuchyň, vymetla kamna a předala každý kousek nádobí další službě.

Aby se služby se svou prací příliš neloudaly, a aby tábor kvůli nim pak neobědval či nesnídal třeba i hodinu později, o to se staral zvláštní „služební řád“. Předpisoval výkony jednotlivých prací přesně na minuty a hodiny: v 7 hodin snídane, ve 13 hodin oběd, a tak podobně. Samozřejmě, že přesné dodržení předepsaných časů se celé službě společně bodovalo, proto se každá snažila mít vše hotovo co nejlépe a včas.

A jak se vše které služební skupině podařilo, to ukázalo její bodování, v němž bylo obodováno vše z jejích úkonů.

Na táboře se Mirkovi líbilo vše. Oblíbil si tábornický život se vším všudy, i s jeho záludnostmi, nad nimiž se již učil vítězit.

Okouzlen čichal vůni smolného dřeva v táborových kamnech, rád se probouzel do orosených jiter, rád poslouchal i kapky deště bubnující na napnuté plátno stanu.

Miloval veselé zábavy, hry a romantické toulky po okolí, kde každé místo mělo nějaký vztah k historii Devadesátky.

Tapin musel Jiřímu a Mirkovi ukázat místo, kde seděl tehdy na břehu Láďa velebil, když si zpíval svou podivnou písničku, i to, kde jeho píseň slyšel, když Láďa byl již z Devadesátky dávno pryč.

Mírek několikrát – a to neprozradil ani Jiřímu – v tichý žlutý podvečer, když byl chvíli sám, odešel v ta místa a prohlížel je s podivnými pocity, ač na nich nebylo nic zvláštního. Sedl si i na Láďovo místo a snažil se zachytit očima úsek kraje, který viděly i Láďovy oči. Divizny zde ještě kvetly jako tehdy a slzičky Panny Marie se teprve začaly rozvíjet. Mirka očarovala minulost Devadesátky se všemi drobnými i velkými příhodami a bolestmi jejími i jejích hochů.

Večer byly u kamen v kuchyni pěkné černé hodinky, kdy se vyprávělo, zpívalo a Tapin vždy vytáhl ze svých vzpomínek nějakou barevnou střípku z toho, co zde kdy Devadesátka zažila. Tyto večery s výhledem do tmavého se kraje vydří říčky byly Mirkovi nejmilejší. Jiné večery chodili hoši poslouchat hukot vody v peřejích vydří říčky, dívat se na jejich pěny.

Když pak měsíc dorůstal a nadcházely pohádkově světlé večery, vydával se Tapin s hochy do lesnatých kopců nad táborem na tiché zasněné výpravy, naplněné měsíčním kouzlem.

Nešli vždy všichni hoši, někteří neměli pro tuto krásu pochopení a raději

si ve svém stanu četli nebo šli prostě spát.

Ale Mirek a Jiří nescházeli nikdy na těchto výpravách. Líbily se jim, rozuměli tomu kouzlu, které jim šeptal postríbrný les, svítil měsíc a zeleně bleskotaly svatojánské mušky. A pak – i tyto výpravy byly tradiční – i tady po těch pěšinkách ve svitu měsíce tenkrát kráčel Láďa, dokonalý vzor chlapců, se svým dobrým kamarádem Skukůmem.

Mirek se snažil s Jiřím přátelit tak, jako ti dva legendární chlapci z dávných dob Devadesátky – a dařilo se mu to. Přišly sice někdy chvíle, kdy bylo přímo umění zachovat dobrou náladu a úsměvnou tvář, ale oba hoši, Mirek i Jiří, byli příliš dobří, než aby vybočili z mezí kamarádské slušnosti.

27. Tapin zasahuje

Asi čtrnáct dnů tábor na vydří říčce plynul Mirkovi klidně, než to peklo začalo.

Dny byly klidné a slunné jako celý tichý, osamělý kraj v povodí vydří říčky a ani den, kdy se ohlásila ta hrůza, nezačal jinak.

Dopoledne hráli všichni hoši – kromě služby – honbu za liškou. Představoval ji Karmínek a vyznal se v tom dokonale. Mirek se chvíli držel na stopě zároveň s Jiřím, pak se ale nějak odtrhl a zůstal v lese sám. Nikdy na této straně ještě nebyl, tato místa neznal.

Poněkud vpravo se zdvihala z houštin jakási skaliska a Mirek, který měl rád lezení po skalách, se rozhodl, že skály prozkoumá.

Odbočil k houští a prodíral se jím chvíli. Bylo husté a pichlavé.

Chvilími se mu zdálo, že cítí slabý zápach páleného dříví. Bylo zvláštní, že až sem je cítit, jak služba dole v táboře přikládá do kamen!

Konečně byl u skalisek. Byla větší, než se domníval. K lezení zde bylo hodně příležitostí, ale Mirek se nehýbal.

Byl něčím znepokojen. Zápach ohně byl zde silnější. Hoří snad les?

Rozhlížel se, vrátil se několik kroků a pozoroval. Neviděl však nic.

Pak měl dojem, že slyší podezřelé praskání. Tak praskalo vždycky drobné, uschlé jehličí borovic, když jím služba podpalovala oheň v kamnech.

Mirek šel za zvukem, stále podél skály. Chvilími odhrnoval houští.

A náhle zůstal stát, prudce a jako přimrazený. Nebylo už možné se obrátit. Pozdě! Byl spatřen! Několik metrů od něho, na malém volném prostranství byl sehnut nad ohněm mezi kameny – Ondra!

Mirkovi zabušilo až ve spáncích leknutím. Proboha – Ondra je tady! Nohy se mu trochu rozechvěly, ale napjal je a chvění zmizelo. Ondra byl pohublý a bledý, oči mu horečně svítily. Zdálo se, že není překvapen jako Mirek. Přišel za Mirkem. Věděl, že ho najde tam dole v táboře. Ale Mirek na to nepomyslel ani v nejtěžším snu!

„Co tady děláš?“ vysoukal ze sebe zdrceně.

„Moc věcí!“ odsekl Ondra a povstal od ohně. Se svými vpadlými tvářemi a zlýma očima vypadal jako běs lesních samot, jemuž oběť sama vběhla do cesty. Mirek si to tak alespoň v letmém okamžiku myslel.

„Nikdy bys byl neřekl, že tě tady najdu, co?“ mluvil zase Ondra a Mirek slyšel v jeho hlase výhružnost i výsměch. „Mám tři týdny zdravotní dovolené. Tak jsem si řekl: Pojedeš za Mirkem, taky budeš tábořit. Vždyť on to už Mirek nějak s tím stanem udělá!“

Mirkovi vstoupil balvan do hrdla. Těžce polknul a pak pronesl: „Ale jak to mám udělat? Přece tady nestáhnou někomu stan z podsady a nesvedu to na vítr! To přece nejde! To není možné.“

„To jsou věci, které mne ani trochu nezajímají,“ drtil Ondra slova mezi zuby. „Já tady dostanu stan a basta! Nebo si myslíš, že budu tři neděle přebývat v jeskyni jako předhistorický netvor? Spal jsem tu jen na dnešek a mám toho právě dost. A Přemík se mnou. Teď šel do vsi pro chleba. Počkej, za chvíli se ti ukáže!“

„Ondro –“, řekl zoufale Mirek a jeho hlas zněl prosebně. „Podívej se – zítra večer je táborový oheň. A já budu skládat slib. Tapin mi věří – dovolil mi, abych jej složil. Pochop, jaká by to byla hrůza, kdybys teď ze mne udělal zloděje! Nešel bych už domů! Nacpal bych si kameny do kapes a skočil bych do vody!“

„Dobře to všechno povídáš –“, ušklíbl se Ondra. Bylo vidět, že mu Mirkova úzkost působí potěšení. „Musíš to ale nějak zařídit. Jak – to je tvoje věc. Dnes tady tu noc s Přemíkem ještě přespíme. Ale zítra večer nás dovedeš do tábora jako své hosty a vyjednáš nám bydlení v některém stanu. A budeme tam bydlet s Přemíkem až do konce tábora – rozumíš – a pak vy odjedete a nám tam zůstane jeden stan. Nějak se ztratí při balení, někde se pohodí a zapomene – rozumíš mi – víš? A to je moje poslední nabídka, kterou ti dělám! Čekám tady s Přemíkem zítra do západu slunce. A teď syp odsud, nebo se vrátíš dolů s opuchlými

tvářemi.“ výhruzně proti Mirkovi vykročil a ten nečekal, až Ondra svá slova promění v čin.

Zvolna se otočil a tupě odcházel podél skály, směrem k táboru. Prodíral se křovím a bylo mu lhostejné, že ho škrabe a píchá. Byl jako bez ducha.

Zítřka má skládat slib. Vlastně měl! Protože už jej skládat nebude. Slibový odznak měl být jeho pýchou. Měl být znamením, že ze špatného chlapce se stal dobrý. Devadesátka přetavila jeho mělkou, špatnou duši na ryzí a krásnou. Proměnu dokončil tábor, přátelství s Jiřím a vzpomínky na Ládu velebila.

A z toho všeho nebude nic! Mirek bude sražen zpět do bláta všední, průměrné špatnosti. Tapin ho jistě v Devadesátce nenechá.

Mirek je již z houští venku a jde zvolna lesem k táboru. Po pravé straně hučí peřeje vydří říčky. Jejich jednotvárný hukot je tak uklidňující! Mirek chvíli usedá na břeh a dívá se bezmyšlenkovitě do vody.

Všude kolem po březích je plno barevného kvítí. Divizny a tady vrátičky, tamhle je něco fialového.

Mirek uvažuje, co bude dál. Ondru nemůže přece přivést do tábora jako hosta! Kde by spal? Každý stan je jen pro dva hochy, ne. mohou zde ubytovat dvě nové osoby. Ondra má s sebou ještě Přemíka! Do zítřka už Mirka nenapadne žádná spásná myšlenka. Je konec! Do zítřejšího soumraku bude tady na vydří říčce všechno při starém. Pak přijde Ondra. Snad bude číhat někde ve tmě jako zákeřné nebezpečí a až bude Mirek u táborového ohně slavnostně odříkávat Tapinovi před celým táborem svůj slib – vynoří se s lístkem v ruce – a půjde k Tapinovi. Ano – jistě to tak udělá,

Ondra je bídák!

Ve chmurných myšlenkách se vracel Mirek podél říčky do tábora. Hra na lišku již dávno skončila, hoši o ní ještě vyprávějí. U leša na malém kousku vyšlapané trávy hráli někteří chlapci odbíjenou. Byla to Medvědí služba. Volali na Mirka, aby si šel zahrát, ale s ním nebyla žádná řeč. Potácel se zoufale ve strachu, neměl nikde stání. Několikrát zamířil k Tapinovi jako k záchraně, k jedinému východisku. Nevěděl ale, co by mu řekl.

Uplynul den. Večer bylo v Mirkově stanu ticho. I Jiří byl dnes – a v poslední době vůbec – zamlklý. Nikdo nevěděl proč, nejméně Mirek. Vždy se obával, že snad Jiřímu nějak nevědomky něčím ublížil. Za nějakou dobu pak Jiří zase začal mluvit, jeho podmračená tvář se vyjasnila a zase bylo dobře. A jedna z těch podivných chvil Jiřího nastala tento večer.

A Mirek zrovna tak potřeboval s někým hovořit! Někomu se svěřit se svými starostmi, byť by nevyjevil jejich pramen. Ale aspoň mluvit, mluvit, hodně povídat, třeba nesmysly, to je lhostejno, jen neslyšet to strašné ticho!

Jiří leží na svém kavalci s podivným nepřátelským výrazem ve tváři. A přece Mirek ví, že mu opravdu nic neudělal. A je tak trochu uražen. A zítřka Jiří vstane, bude se usmívat jako jindy – a bude po uraženém Mirkově postoji.

„Měli bysme snad zhasnout, Jiří,“ žadoní Mirek, aby alespoň svým hlasem roztrhl mlčení. Těší se, že snad Jiří aspoň něco řekne.

A Jiří skoro zlobně a hádavě povídá: „Ale no tak si zhasni – no!“

Do Mirkova srdce padá nová bolest. Jiří je někdy tak divný!

Zhasíná malou petrolejovou lampičku. Jiří byl tehdy s ním, když ji kupoval den před odjezdem. Jaká to byla ještě tehdy krásná doba – a jak se zdá být teď vzdálená.

„Dobrou noc, Jiří,“ říká malomyslné a beznadějně.

„Dobrou noc!“

Mirek se ukládá zpět na lůžko, z něhož se vyklonil, aby mohl zhasnout. Knot lampičky ještě chvíli červeně doutná a Mirek v tom červenavém přítmí vidí Jiříkovy oči, široce otevřené do tmy. Jiří není ospalý. Na něco myslí. Na co? Mirek by to rád věděl. Rád by s Jiříkem chvíli rozprávěl, tak jako jiné večery. Proč právě dnes musí mít tu svoji náladu, tu svoji podivnou chvíli!

Oba leží na svých kavalcích tiše, každý se svými myšlenkami.

Někde daleko štěkají psi. Je to tak daleko, že štěkot se nese jako táhlé houkání. Les šumí. A peřeje nahoře na vydří říčce zase zpívají.

Mirek už byl u nich několikrát večer sám, když vycházel měsíc. To místo ho vábilo. Peřeje volaly. Celé dny i noci. Ale v těch nocích, kdy se voda zdála být tekoucím stříbrem, volaly jinak než ve dne. V těch večerech se stávaly peřeje Mirkovi laskavou živoucí bytostí, která mu vlévala mír a zároveň vzrušení do duše.

Půjde tam i dnes! To nevádí, že již ležel. Vrátil se za chvíli. Opatrně se zdvihá na lůžku, klade nohy na zem a obouvá kecky. Tráva zmáčená noční rosou studí.

Otvírá neslyšně dvířka stanu, protahuje se pružné úzkým otvorem a mizí ve tmě. Měsíc již odchází z kraje, ale Mirek zná cestu k peřejím i v noční tmě.

Pod Junáckou vlajkou

Seděl u peřejí dlouho do noci a jejich hukot hládl jeho rozbouřené nitro.

Když se vracel, v Tapinově stanu pořád ještě svítilo světlo. Bydlel sám. Teď ještě psal jistě do táborové kroniky. Nebo připravoval snad program zítrka? Měl pořád tolik práce.

Mirek jde potichu. Byl by nerad, kdyby Tapin viděl, že je po večerce venku. Vklouzl do stanu. Jiří už spal.

Ale Mirkovi nadešla noc, plná úzkostí před zítřkem.

Ráno byl Jiří zase jako jindy. Usměvavý, mírný, úslušný a laskavý. Umyl Mirkovi šálek od snídaně. Pomohl mu skládat pokrývky, a když Mirkovi upadlo mýdlo, ochotně mu je podal, dříve než se mohl Mirek pro ně shýbnout. Mirek se pokusil o chabý úsměv, ale dnes byl jeho obličej úzkostí tuhý jako maska.

Dopoledne měla jeho družina na programu několik her a vyjednaný zápas v odbíjené s Krahujci, ale Mirek se ze všeho omluvil a odešel zase na své místo k peřejím. Tam neslyšel nic jiného než jejich hukot. A jedině ten směl vstoupit do jeho rozbolavělé duše.

Odpoledne probíhaly přípravy k táborovému ohni. Všichni šli do lesa na dříví a Jelení družina měla rozřezat a rozštípat několik velkých polen. To byla práce a Mirek byl dalek toho, aby před ní utíkal. Pracoval mlčky a jeho hlavou se honily neveselé myšlenky. Teď tam někde nahoře u jeskyně číhá Ondra jako sup. Jistě už má promyšleno, co a jak udělá. Jak přijde, co řekne a kdy. A Mirek je tady bez kloudného nápadu, bez jediného slůvka na vysvětlenou nebo na obhajobu, až Ondra tu strašnou věc přednese. Musí se přece již něco stát! Tapin právě vyšel z kuchyně, kde kontroloval potraviny pro zítřek. Teď jde kolem Jelení družiny.

„Tapine – „ volá Mirek a srdce se mu zastavuje zděšením nad vlastní odvahou. „Chtěl bych ti něco říci! Máš pro mne chvilku čas, prosím?“

„To víš, že mám! Pro tebe přece vždycky!“ žertuje Tapin a Mirek je vděčný i za tu otřepanou poznámku. Je mu hned lehčeji.

Zkušené oči Tapinovy poznaly, že se s Mirkem něco děje. Odbočil mimoděk od pracujících hochů, obešli mlčky tábor, až došli na pěšinu, vedoucí podél říčky. Mirek byl pořád zticha, ale Tapin mu milosrdně pomohl:

„Nu – Mirku, chtěl jsi mi něco říci. Copak to bude?“ Jeho hlas zněl konejšivě a povzbudivě.

„Tapine, podívej se – „ ukrajuje Mirek těžce slova. „Víš, že mám dnes skládat slib!“

„Samozřejmě, že to vím!“

„A může skládat slib každý? Každý, kdo o to požádá?“

Tapin je trochu udiven. „Nemůže! Musí přece nejdříve dokázat, že si to zaslouží.“

„A mohl by – Tapine – skládat slib někdo, o kom máš názor dobrý, ale on je špatný?“

Tapinovi se ta řeč nelíbí a pátravě se dívá na Mirka.

„Nerozumím ti dobře!“ říká zvolna. „Jestli myslíš svá slova na sebe, pak jsi k sobě přísný. Jsi, Mirku, dobrý chlapec, věřím tomu, málokdy se mýlím. A pak – vždyť tě znám již déle než půl roku a zde tě pozoruji celé dny. Musel bych tu tvou domnělou špatnost přece vidět – ne?“

„Přišel jsem k vám, Tapine, jako velmi špatný člověk. Nezůstal jsem jím, snažil jsem se oprostit se od toho všeho dřívějšího, co mě špatným dělalo.

Jestli jsem se změnil, udělali jste tu změnu ve mně vy! Ty, Tapine, Simba, Venda. Jiří a celá Devadesátka. Ale – když jsem k vám, Tapine, přišel, netoužil jsem ještě po své změně, nerozuměl jsem tomu. Já přišel za ničemným cílem!“

„Překvapuješ mne,“ řekl Tapin udiveně. „A jaký byl ten cíl?“

„Byl jsem ještě se třemi jinými špatnými hochy v partě – jeden z nich, nejstarší z nich, toužil po stanu. Potřebovali jsme stan. Abych se mu zavděčil, řekl jsem, že nějak stan někde opatřím. Chtěl jsem vstoupit do některého oddílu, pobýt tam nějaký čas – vypůjčit si stan – a pak potom ten stan už nevrátit – a dát ho partě. To byla má největší špatnost, se kterou jsem přišel do Devadesátky. Zvítězili jste nad mým úmyslem, zachránili jste mne – a já zůstal u vás nadšený do práce v Devadesátce a zradil jsem partu! Stokrát jsem mohl svůj úmysl provést. Ale už jsem byl váš!“ Mirek skončil. Jeho čelo pokrýval pot a Mirek se neodvážil na Tapina pohlédnout.

„Jsi upřímný chlapec,“ řekl Tapin. „Nevyčítám ti tvůj důvod, pro který jsi k nám šel. Ovládalo tě zlo a to za tebe mluvilo a jednalo. Může nás jen tím více těšit, že jsme to byli právě my v Devadesátce, kteří ti – nevědomky – podali pomocnou ruku a zachránili tě před špatností. Nezlobím se na tebe, Mirku! Ne! Pokazil bych jen to, co bylo napraveno. A slib dnes večer budeš skládat! Neodvolám to!“

Mirkovi se rozjasnilo v duši, všechno v něm začalo zpívat.

Pod Junáckou vlajkou

„Děkuji ti, Tapine – „ řekl zmateně. Na více se nezmohl. A pak se rozpovídal o Ondrových hrozbách, o úpisu, který mu musel dát, o Ondrově strašném zranění – a nakonec i o tom, jak Ondra neváhal za ním přijet až sem a přihlásit se o své ničemné právo v Mirkově nejsvětějším okamžiku, při skládání junáckého slibu. Tapinovo překvapení stoupalo, a když se teď dověděl i poslední podrobnost Mirkova utrpení, oči mu zaplály hněvem.

„Kde je jeskyně toho darebáka?“ zeptal se dychtivě. Byl to případ příliš otřesný, než aby jej nechal lhostejným.

„Lesem tímto směrem vzhůru. Tam nahoře je husté křoví, za ním skály. A jdeš-li podél nich vlevo, musíš na jeskyni narazit.“

„Dobrá! Jdi teď do tábora,“ rozhodl Tapin zase již klidným hlasem. „Buď bez starostí. Dnešním dnem skončilo tvoje utrpení. Jsi statečný chlapík.“

Mirek se vděčně na Tapina zadíval, pokusil se o úsměv a pak odcházel k táboru jako jeho nejšťastnější člen, zatímco Tapin šel říci tam nahoru Ondrovi, že jeho návštěva u táborového ohně by byla bezúčelná, nemluvě o tom, že ničemu není vstup do tábora povolen...

28. Rozchod

Ondra byl vyřízen. Mirek složil junácký slib a zpečetil tak svůj vstup na dobrou cestu. Svět se mu zdál zase krásný a radostný. Hoši pozorovali na něm změnu, veselí a sdílnost.

Jen Jiří Mirka rmoutil. Již dříve byl chvílemi nemluvný, uzavřený a teď se jeho nálady opakovaly stále častěji. S Vendou, rádcem družiny, který vedl jejich táborovou službu, měl skoro stále nějaké rozpory. Mirek si dříve myslil, že je někdy Venda k Jiřímu až příliš přísný a že mu neodpustí nic, co by odpustil a přehlédl u druhých. Teď ale sám uznával, že vinen byl většinou Jiří.

Večerní tiché hovory po zhasnutí lampy, dříve zcela obvyklé, nyní mezi Mirkem a Jiřím přestaly. Často se Mirek v noci probudil Jiříkovým neklidným převrácením a jednou měl dojem, že Jiří tiše vzlyká. „Co je ti, Jiří?“ zeptal se mírně. Jednoslabičná odpověď, hrdé odmítavé „Nic“. A Mirek se jen stáhl po tom odražení do vyčkávacího postoje.

Jiřího obličej dostával bolestný výraz. Tapin kteréhosi dne s ním dlouho promlouval. Hoši nevěděli o čem, ale Jiří se nezměnil.

Už si nepsal ani svůj deník, dříve tak pečlivě vedený a Mirkovi se zdálo, jako by hodil přes palubu všechno, co se mu v Devadesátce líbilo, pro co žil a co měl rád.

Když Jelení družina měla poslední službu, stala se ošklivá příhoda.

Venda dal po obědě umýt Jiřímu tři velké hrnce a vydrhnout kuchyňský stůl.

Jiří přijal práci se vzdorným výrazem. Jeho vztah k Vendovi nebyl v poslední době dobrý. Byla to bezeslovná válka, napětí mezi oběma. Venda cítil, že Jiří je proti němu zaujatý a že jeho přání vyplňuje jen proto, že je příliš ukázněný, než aby veřejně odporoval. Ale takový poměr Vendu, rádce družiny, nemohl těšit. Rádce má mít důvěru a přátelství všech hochů družiny!

A když Venda vyčerpal všechny pokusy, aby si Jiřího důstojnou cestou usmířil, přestal si ho všimnout. Mluvil s ním jen nejnutnější. Odporovalo to pravidlům Devadesátky, ale nikdo proti tomu nemohl nic dělat. Tapinovou domluvou, třebaže tak opatrně podanou, se Jiří ještě více zatvrdil. Nikdo nevěděl, co se s Jiřím děje. Jen Tapin mu rozuměl. Byl to převrat v chlapecké duši, která se měnila v jinošskou. Dospívala. Na každého hochu ty chvíle přijdou. Na některého dříve, na jiného později, někdy se projeví slabě, jindy bouřlivě, ale vždy mají jednu společnou linii: neuznávat toho, kdo dává příkazy, kdo je výše postavený. A Jiří byl v tom oběma nohama.

Málokterý chlapec ten nápor přečká beze změn vůči svému okolí. Tapin to jasně a srozumitelně vykládal Mirkovi, který si mu přišel postěžovat na to, jak se Jiří změnil. A dnes tedy při poslední službě nastal mezi Jiřím a Mirkem konec úplně. Jiří nevymlý jeden z hrnců dobře. Nastupující služba jej vrátila a Jelení dostali trestný bod. Venda byl rozmrzelý a jeho nelibost ještě stoupla, když zjistil, že trestný bod zavinil Jiří.

„Nejsi žádný nováček,“ pravil mu trochu prudce. „Přece jsi měl na ten hrnec dost času! Proč jsi ho neumyl pořádně?“

„Tak jsi to mohl dát umýt někomu jinému!“ odsekl Jiří.

„Připravil jsi nás o bod! Děláš, jako by ti bylo jedno, jestli vyhrajdeme nebo ne!“

„To jsi uhodl. Je mi to jedno!“

„Když na tebe neplatí bodování,“ usmál se pracně Venda, aby přenici ukončil, „máme tady jiný trestík: Nařizuji, aby Jiří dostal pořádného hobla!“ Byla to Vendova snaha obrátit vše v žert a hoši z různých družin to také pochopili. Rozesmáli se a sáпали se na Jiřího.

„Nařizuji, aby trest provedli výhradně členové Jelenů,“ zasáhl chvatně

Venda, „a to Mirek a Mýval!“

Ó – to neměl Venda dělat! Mirek se neodvážil trest provést! U každého jiného hocha byl „hobl“ legrací, i když někdy dosti citelnou. Smál se i trestaný. Byl to trest, který nezanechával hněvu a trpkosti v tom, kdo jej podstoupil.

Ale u Jiřího, to bylo něco jiného! Tento jemný citlivý hoch, jehož duše onemocněla nemocí, které nerozuměli ti, kdož ji ještě nepřestáli, byl pokořen a zlomen. Jen Mirek to nejasné cítil, že je tu něco pochybeného. Nemohl ale odmítnout Vendovi, aby ho nesnížil v očích ostatních. A dobrák Venda, který si již nevěděl rady, myslel, že tímto veselým trestem se s Jiříkem usmíří! A že Jiří trest z rukou Mirka a Mývala, obou z jeho družiny, spíše přijme!

Jiří neprotestoval, ani se nevzpíral. Podíval se jen vyčítavě na Mirka, až ho zamrazilo, zrudl hanbou, ale beze slova uleh na zem. Byl připraven přijmout trest Vendou určený. Mýval ho vzal za nohy, Mirek za ruce a udeřili jím několikrát mírně o trávník. Mirek se ze všech sil namáhal uchránit Jiřího před úderem o zem a nadzvedával ho. Ale Jiří zarputile ani trochu nepomohl. Nesnažil se ani sebe méně se prohnout, když šel k zemi a udeřil sebou o trávník přímo zoufale.

Okolostojící hoši z jiných družin, kteří zprvu přihlíželi se smíchem, zvážněli a mizeli odsud se zmatenými pohledy. Tohle bylo docela jiné, než jak to vypadalo u jiných hochů. Tady se něco dělo, čemu nerozuměli.

„Nezlob se, Jiří, na mne,“ řekl Mirek Jiřímu skoro pokorně, když to bylo u konce. Také Venda k Jiřímu přistoupil se smířlivým úsměvem a pomáhal ho očistit od neviditelného smetí. Ale Jiří je mírně odstrčil, jako kdyby tím chtěl říci, že již nikdy – nikdy nechce s nimi ani slůvko promluvit a odešel do stanu. Mirek neměl odvahu jít za ním. A ten večer uslyšel Jiřího podruhé vzlykat.

Marné Mirek na Jiřího volal šeptem přes uličku stanu, která dělila jejich lůžka, Jiří neodpovídal. Ve stanu pak bylo již ticho, jen peřeje tam nahoře hučely a les šuměl své zelené písně.

29. Mirek se stává Ládou

Pak tábor skončil.

Loučka u vydří říčky osaměla, skály oněměly a hoši se rozprchlí na zbytek prázdnin do slunných srpnových dnů. Ale Mirkovi v duši zněly dále zpívající splavy vydří říčky, viděl stále tichá místa jejích tmavých tůní mezi plochými balvany, vyhrátými od slunce.

A bylo mu těžce. V té srpnové osamělosti se mu zdálo nemožné, aby se Devadesátka po měsíci nečinnosti mohla ještě vzchopit k novému životu, zase tak krásnému, rušnému a radostnému, jaký zažil, když do Devadesátky vstoupil. A jejich sebraná družina – jak byla pokažena, rozbourána! Jiří se s ní při skončení tábora rozešel neusmířen, jeho bolestný výraz tváře nezmizel, spíše se změnil v mrzutě lhostejný.

Když Tapin vypravoval o Ládrovi velebilovi, který kdysi před mnoha léty zachránil náladu v Devadesátce, představoval si ho Mirek vždy jako Jiřího. A teď ta představa byla pošlapána, zničena, a to samotným Jiřím. Ale Mirkova duše, prošlá hodinami utrpení, strachu i lítosti, skláněla se před tím pádem z výšin představ do střízlivé skutečnosti – a když se v září Jiří již do Devadesátky nevrátil, přijala i tuto ránu pokorně i statečně.

„Byl to dobrý, čestný chlapec,“ řekl Tapin o Jiřím, „a nesmíme mu zazlívat, že nevydržel, když přišla jeho chvíle!“

Ale ty, Mirku, musíš u nás hodně dlouho zůstat! Víš, Devadesátka potřebuje nového Ládu velebila, a tobě svěřujeme jeho úkol. Ještě je před námi mnoho práce.

A vydří říčka volá! Vzpomínáš na ni, Mirku? Vidím ji opět v duchu tak, jaká byla v těch slunných dnech! Vidím ji zase takovou, jako tenkrát před mnoha léty, když jsem ji spatřil poprvé, slyším Ládovu píseň v jejích peřejích – a rozumím jí.

Léta odešla, i mnozí hoši navždy odešli, ale noví přišli a noví ještě přijdou. Dobře to říká ta jedna naše písnička: „po nás přijdou jiní, junáci zas sníví, pohádka žít bude věčným snem...“!

Ano, Mirku, pohádka bude pokračovat! To jenom my zestárneme, to jenom my odejdeme! Ale přes naši vydří říčku poletí znovu a znovu dny, naplněné slunečním jasem a mládím, zase bude postříbřena kouzelným svitem měsíce, který opět a opět bude nad jejími lesy v bílých nocích vycházet, zas tam budou vonět sena, na břehu rozkvétat tisíce Ládrových květů – a zas noví a noví hoši budou přicházet, aby vydří říčku rozjásali novými písněmi.

A ona je bude pořád přijímat, protože hoši nevymřou nikdy, bude k nim trpělivá a odpouštějící, vlídná a usměvavá, neboť ona zůstane věčně mladá a krásná, krásná a mladá – věčně – věčně – věčně!

A proto i naše Devadesátka musí stále žít. Rozuměl's mi, Mirku?“

Pod Junáckou vlajkou
„Ano,“ pravil Mirek pevně. „I kdyby všichni dnešní hoši z Devadesátky
odešli, já zůstanu!
Navždy!
Pořád!
Do smrti!“

- 1 -